JOHN DICKSON CARR
AS
CARTER DICKSON

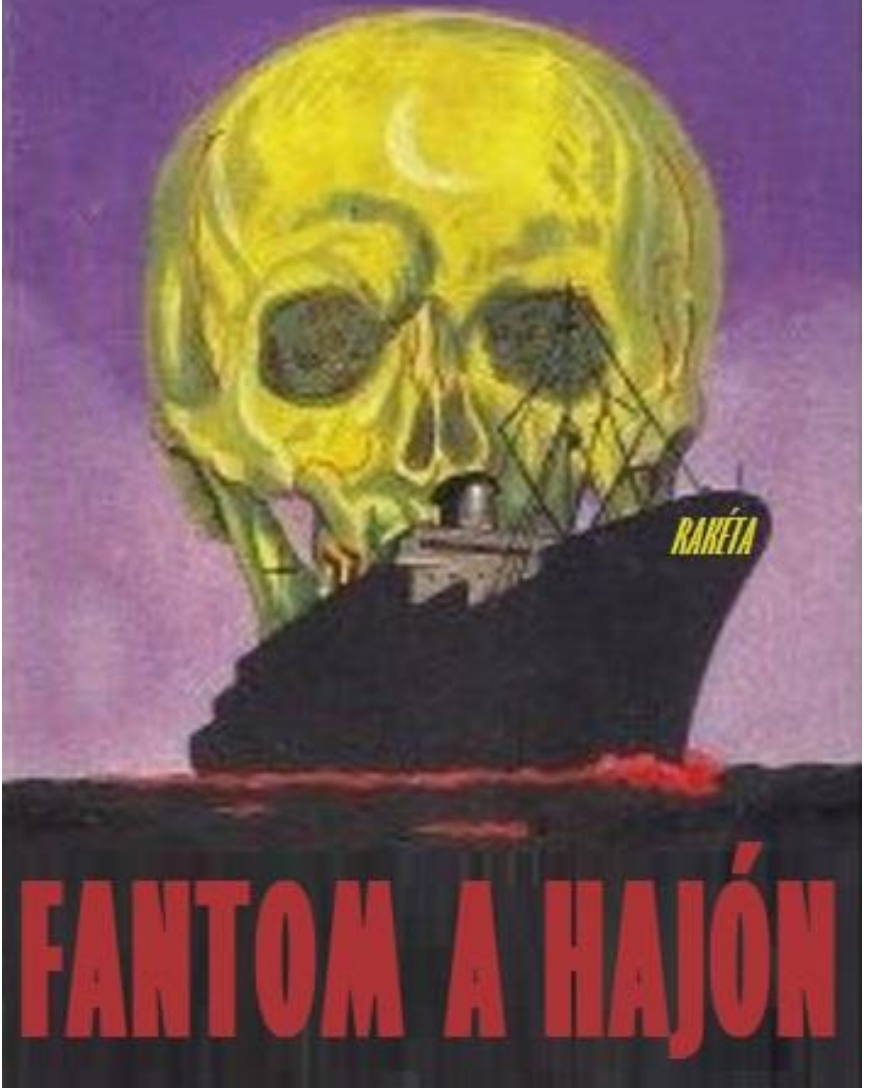

FANTOM A HAJÓN

John Dickson Carr

Fantom a hajón

John Dickson Carr (Carter Dickson):
Murder in The Submarine Zone
Megjelent még **Nine - And Death Makes Ten** (USA),
Murder in the Atlantic címen is**.**

©John Dickson Carr 1940, Librairie Des Champs-Élysèes 1973

Fordította Zsámboki Mária

Megjelent: **Rakéta Regényújság**
1991, XVIII. évfolyam, 31-33 szám

A méltányosság úgy kívánja, hogy könyvemet azon útitársaim emlékének ajánljam, akikkel a háború első napjaiban együtt indultam el a Georgic fedélzetén New Yorkból egy bizonyos angol kikötő felé.

A regényben és a valóságos utazás külső körülményei – például az elsötétítés, a mentőmellények viselete stb. – nagyon hasonlítanak egymáshoz. De csak a külsőségek. A valóságban 1939 szeptemberében keltünk útra, és nem 1940 januárjában. Nem szállítottunk fegyvereket, és az itt elbeszélt sajnálatos események közül egyik sem történt meg hajónkon. A regénybeli hajó legénysége, tisztjei, utasai valóságos személyekkel semmiféle rokonságban nincsenek. Röviden: az utazás sajátos légkörét leszámítva könyvem az első szótól az utolsóig teljes mértékben a fantázia szüleménye.

London, 1940. május
John Dickson Carr

Első fejezet

A White Planet Line huszonhétezer tonnás hajója, az *Edwardic* a kikötőben vesztegelt. Délután kellett elindulnia „egy bizonyos angol kikötő felé”. Utasszállító hajó volt, meglehetős hosszú, mégis inkább szélesnek tűnt bordázott, nagy ívben görbülő oldalai miatt. Elhagyatott volt, üres, egyetlen kéményből szállt csak föl valami gyönge füst, de az is rögtön eloszlott a kikötőben dúló, metsző januári szélben.

A berakodás már régen befejeződött, s egy lépést sem lehetett tenni a hajó felé a kikötői rendőrség engedélye nélkül.

A tágas váróteremben néhány csüggedt és mogorva utas üldögélt. Hirtelen rekedtes orrhangon megszólalt a hangosanbeszélő, és ez fölrázta őket. Fölálltak, és egy vontatóhajó szirénájának gyászos bömbölése kíséretében kifelé indultak. A hajó robbanószereket és fegyvereket is szállított. Látogatók nem mehettek föl rá, s indulás előtt szigorúan tilos volt dohányozni is. Ráadásul négy Lockheed bombavető is volt a felső fedélzeten.

Elöl a hajó orrában egy férfi állt. Nagy kő esett le a szívéről, amikor a személyszállító végre megmozdult alatta. Pedig valójában maga sem értette, miért siet annyira ezzel az utazással. Elhagyja Amerikát, szülőhazájában pedig bizonytalan jövőnek néz elébe. Balesete miatt még a katonaságnál sem vállalhat szolgálatot. Ráadásul nyolc-tíz napig akárha puskaporos hordón ülne, hiszen ezt a hajót az első jól elhelyezett tengeri akna a levegőbe röpítheti. Mégis, a férfi érezte: ahogy a hajó nagy ívben távolodik a parttól, úgy nyugszanak meg az ő idegei is.

Max Matthews behúzta a nyakát, fölhajtotta felöltője gallérját, és a korlátra könyökölt. Harminc körül járt, a haja barna, a vonásai kellemesek, de nem volt rajta semmi föltűnő, mindössze az az alig látható bicegés, amelyet sétapálcával próbált elleplezni. Hirtelen arcul csapta a szél, be kellett csuknia a szemét: csontja velejéig átjárta a hideg. A hatalmas, néma vízen, a vontató nyomában alig himbálódzva, lassan siklott a hajó.

– Milyen hideg van – mondta valaki a sötétben.

Max körülnézett. Kétlépésnyire tőle a korlát mellett magas férfi állt, világos felöltőjében. A fejét előrehajtotta. Nemezkalapját egészen a szemébe nyomta a szél.

– Igen – felelte a fiatalember. – De attól tartok, fogunk mi még ennél jobban is fázni, míg Angliába érünk!

– Vagy olyan melegünk lesz, hogy az már sok is a jóból – mondta az ismeretlen.

Aztán benyúlt a felöltője zsebébe:

– Rágyújt?

– Köszönöm, igen.

Az idegen nagydarab, jó felépítésű, hatvan körüli férfi volt. Kalapja alól kilátszott ősz haja, de a tekintete meglehetősen fiatalosnak mutatta; öltözete és hanghordozása után ítélve amerikai lehetett. Ez fölkeltette Max kíváncsiságát. Ez idő tájt az amerikai állampolgárok komoly nehézségekbe ütköztek, ha utazni akartak. Hadban álló ország hajóján pedig végképp szigorúan tilos volt.

Az amerikai eldobta az ellobbant gyufaszálat, majd folytatta a beszélgetést:

– Úgy látszik, csak kilencen vagyunk utasok a hajón, közte két nő.

– Két nő? – lepődött meg Max.

– Igen – felelte a másik, s úgy nézett a szemébe, mintha attól tartana, hallgatója netán kételkedik a szavaiban. – Szerintem sem itt volna a helyük, mindazonáltal itt vannak… A kapitány azt mondja…

– Maga már találkozott a kapitánnyal? – szakította félbe Max.

– Ó, egészen véletlenül – felelte kissé túl gyorsan az idegen. – Váltottam vele néhány szót ma reggel. Miért? Ismeri talán?

– Hát igen – mondta kissé habozva a másik. – Ugyanis a bátyám. De ha maga már beszélt vele, többre jutott, mint én.

– A bátyja! Akkor ön biztos ezért utazik éppen ezen a ladikon.

– Valóban, ezért is.

– Lathrop a nevem – mondta hirtelen az amerikai, és kezet nyújtott. – John Lathrop.

– Max Matthews – volt a válasz.

Hajójuk most már egyedül haladt tovább. Balra homályosan még látni lehetett Manhattan háztetőit.

Ismét Lathrop törte meg a csöndet.

– Éppen az járt a fejemben…

– Hogy?

– …hogy kilenc utas egy ilyen hatalmas hajón szinte elvész, mint tű a szénakazalban. Legtöbbje bizonyára igen elszánt ember.

– Miért gondolja?

Lathrop kihajolt a korláton, és a cigarettáját bedobta a tengerbe.

– Alapos okuk kell legyen, hogy még a bőrüket is vásárra viszik egy puskaporos hordó tetején. Pedig biztonságosabb úton is mehetnének Angliába. Például Lisszabon felé! Hát

igen, útitársaink minden bizonnyal nagyon figyelemreméltó emberek.

– Meglehet.

– Vagyis maga fütyül rájuk.

– Nem egészen. De tudja, tizenegy hónapot töltöttem kórházban, ezzel…

Botjával sebesült lábára bökött.

– És most semmi másra nem vágytam, csak a tengeri levegőre, és egy olyan hajóra, ahol nem zaklatják túl sokat az embert.

– Bocsásson meg – mondta Lathrop egy fokkal hűvösebb, méltóságteljes hangon –, nem állt szándékomban bizalmaskodni.

– Félreértett. Persze hogy én is kellemes utazásra vágyom, ízes ételekre és jó borokra, de mindenekelőtt a társasági nyüzsgést szeretném elkerülni. Egyébként nem hiszem, hogy a legkisebb okunk is volna ilyesmitől tartani.

Lathrop elnevette „magát.

– Igaza van. Szóval ez az oka, hogy éppen ezen a hajón utazik?

– Ha ezt oknak lehet nevezni.

– Ami engem illet, az én történetem egyszerűbb, jóllehet szokatlan. Egy gyilkost üldözök.

Hirtelen csönd lett. Max Matthews lenézett a kezében égő cigarettára, s eszébe jutott, hogy a hajó tele van robbanóanyaggal. Nem volt biztos benne, vajon szabad-e dohányozni a fedélzeten. Ledobta a csikket, és gondosan eltaposta a parazsat.

– Késő́re jár – mondta. – Talán le kellene mennünk kicsomagolni. És még valami kérdőívet is ki kell töltenünk a hadbiztos kérésére.

– Ugye azt hiszi, csak ugratom ezzel a gyilkoshistóriával? – kérdezte Lathrop.

– Hát persze. Vagy nem?

– A legkisebb mértékben sem!

Lathrop szemében furcsa fény villant, majd halkan hozzátette:

– Majd még mesélek erről. Melyik asztalnál ül az étteremben?

– Gondolom, a bátyáménál. Csatlakozzék hozzánk maga is.

– A kapitányhoz? Hát ez nagyszerű. Nos, akkor a közeli viszontlátásra.

– Ejha!

Egy nő tűnt fel a közelükben. Cobolybundát viselt, határozott, ruganyos léptekkel haladt, szemét félig behunyta a szél miatt. Dús, világosszőke haját élénk színű sál fogta össze. Vonásai szabályosak, harmonikusak voltak. Arcbőre finoman lebarnult. A szeme kéknek látszott, de a nő inkább nagy, húsos ajkaival vonta magára a figyelmet. Negyven körül járhatott már, de ezt csak egészen közelről lehetett megállapítani. Kabátja szétnyílt, briliánstűvel ékesített selyemblúz villant ki alóla. A szélben merészen tapadt kebleire a vékony selyem, nem volt nehéz megállapítani, hogy nincs alatta melltartó. Az asszony szoknyáján finoman átsejlettek formás, telt combjai. A lábának csodálatos szépsége kiválóan érvényesült a magas sarkú cipőben.

Elhaladt a két férfi mellett, de a legkisebb figyelemre sem méltatta őket. A szemét továbbra is félig csukva tartotta, jobb karjával kígyóbőr kézitáskát szorított a hóna alá.

Lathrop lopva nézte a nőt. Max lesütötte a szemét. Azon kapta magát – s ez zavarta is egy kissé –, hogy túlságosan

foglalkoztatja a látvány. A nő átkozottul vonzó volt, s ezt tudta is magáról. Max úgy érezte, hogy ez a vonzerő ellenállhatatlanul a hatalmába keríti.

A fiatalember kinyitotta az egyik fedélzeti ajtót, nagynehezen átvergődött rajta; a szél éles csattanással csapta be mögötte. A rosszul világított folyosókon dohos szag terjengett. Minden kihalt volt, s a csöndet csak a hajófalak halk nyikorgása törte meg. Max lement a lépcsőn. Még soha életében nem érzett ilyen mélységes magányt. Kabinja a hajó jobb oldalán, a B fedélzeten volt. A kétszemélyes, meglehetősen tágas helyiséghez fürdőszoba is tartozott. Max végigment a szűk folyosón, befordult egy másikra – ez rövidebb volt, alkóvhoz hasonlított –, majd kinyitotta a bal oldali ajtót. A kabinban minden lámpa égett, a mennyezeten ventilátor körözött, némileg szétoszlatta a dohos szagot. A férfi poggyásza az egyik ágy mellett hevert a földön.

Finom kopogás hallatszott, majd kissé kinyílt az ajtó, s a résen egy steward dugta be a fejét.

– Nincs szüksége valamire, uram? – kérdezte.

– Köszönöm, nincs.

– Rendben. Néhány perc múlva megszólal a gong. Így kérjük az utasokat, hogy fáradjanak át a szalonba.

– Miért?

– Valami tájékoztatást kapnak. Kérem, legyen szíves, és a mentőmellényét hozza magával. Tudja használni?

– Tökéletesen.

– Nagyszerű. Akkor még arra kérném, ezt a nyomtatványt is töltse ki…

A steward egy rózsaszínű papírlapra mutatott, amely az egyik ágyon hevert az utaslista társaságában.

– …és hozza magával az útlevelével együtt. A hadbiztosnak szüksége lesz rá.

– Rendben – felelte Max.

Amint a steward elment, a fiatalember fölvette azt a színes papírlapot, amelyre az utasok névsorát írták. Nem tudta elhessegetni annak az asszonynak a képét, akivel az imént egy pillanatra találkozott, s aki olyan közömbös arccal ment el mellette. Most is maga előtt látta a kék szempárt a félig lehunyt pillák alatt, és a dús kebleket a tapadó selyemblúzban.

Az ördögbe az egésszel! Csöppet sem kívánta, hogy bárki is megzavarja itt a hajón. Csak kószálni és aludni vágyott, csak magányra áhítozott. Most mégis egyre azon tűnődött, hogy hívhatják azt az asszonyt. Végignézte az utaslistát.

Doktor Reginald ARCHER
Pierre BERTRAND kapitány
Miss Valeria CHATFORD
Mr. George HOOPER
Jerome KENWORTHY
Mr. J. E. LATHROP
Mr. Max MATTHEWS
Mrs. Estella ZIA BEY

A listán csupán nyolc név szerepelt. Lathrop tévedett hát, amikor azt állította, hogy kilenc utas van a hajón. Max csak az utolsó névre figyelt fel, úgy vélte, tökéletesen illik arra a nőre, aki ennyire fölkeltette az érdeklődését.

– Vajon ki lehet? – kérdezte hangosan. – Esetleg török? Nem. Annyira angolnak látszik.

Ekkor megszólalt a gong, előbb csak messziről hallatszott, aztán egyre közeledett a hang.

Max levetette a felöltőjét, mentőmellényét a karjára tette, és kinyitotta az ajtót. Kilépett a kis folyosóra, és éppen szemben találta magát azzal a nővel. Az asszony kabinja a szűk folyosó másik oldalán, Maxével szemben lehetett. Méghozzá olyan közel, hogy ha a férfi kinyújtja a karját, eléri a B 27-es feliratú ajtót. A nő nyilván nagyon gyorsan jött le a fedélzetről, ezért aztán teljes erővel összeütköztek.

– Bocsásson meg – hebegte a fiatalember.

– Nem tesz semmit – mondta rövid hallgatás után a nő. – Én vagyok a hibás.

Második fejezet

Max nem szívesen vallotta be magának, mennyire zavarba jött. Elindult a lépcsőn az A fedélzetre, a szalonba. Az óriási terem közepén valaha táncparkett lehetett, most szőnyeg borította. Körülötte süppedős fotelok és zöld terítővel borított asztalok sorakoztak. A világítás gyönge volt, és kísérteties. Az igazat megvallva az egybegyűlt utasok is úgy festettek, mintha arra várnának, hogy valaki kísértethistóriákat meséljen nekik.

– Hölgyeim és uraim – kezdte beszédét a hadnagy, közben az egyik asztal sarkára támaszkodott, amely tele volt kartondobozokkal. – Kérem, fáradjanak ide, szeretném kiosztani a gázálarcokat.

Vajon mire való a gázálarc a nyílt tengeren? Ez a kérdés biztosan mindenkiben fölmerült, de senki nem mondta ki.

– Nem a hajón lesz szükségünk rá – folytatta a tiszt –, hanem majd akkor, ha megérkezünk Angliába. Mindenesetre megkapják a gázmaszkokat. Kérem, ne mulasszák el a dobozra fölírni a nevüket és a kabinjuk számát.

Az utasok sorban engedelmesen odamentek az asztalhoz. A stewardok mindenkinek megmutatták, hogyan kell föltenni a gázálarcot.

– Holnap mindenről részletes tájékoztatást kapnak – mondta még a hadnagy. – Egyébként délelőtt tizenegy órakor tartunk egy főpróbát a csónakfedélzeten. Ha megszólal a vészcsengő, kérem, jöjjenek a C fedélzetre, az ebédlőbe. Mentőmellényt, gázálarcot és egy takarót hozzanak magukkal. Tartsák emlékezetükben, hogy ha a hajót bármilyen támadás éri, az ebédlőben kell

gyülekezniük és várniuk, amíg utasítást nem kapnak. Csak ennyit akartam mondani.

Mosolyogva tette hozzá:

– És semmi aggodalom! Bízzanak csak mindent ránk.

Mivel kérdés nem volt, az utasok lassan elhagyták a szalont.

Háborgott a tenger. Az *Edwardic* úgy imbolygott, mintha tangót járt volna: keményen próbára tette érzékenyebb gyomrú vendégeit. Ezért aztán ezen az első estén csak négyen mentek le vacsorázni. A hajóstisztek közül is csupán a hadbiztos.

A hatalmas ebédlőben, az üres asztalok körül halotti csönd honolt. Ha lehet, a stewardok még egy fokkal nyomottabb hangulatban voltak, mint a vendégek. A kapitány asztalán hat személyre terítettek, de most csak hárman ültek ott: Max meg a nyájas Mr. Lathrop és egy bristoli férfi, aki George Hooper néven mutatkozott be. Középkorú volt, alacsony termetű, gömbölyű és pocakos. A közelben egy kétszemélyes asztalnál ideges, szikár férfi ült. Khakiszínű francia tiszti egyenruhát viselt, rangját három stráf jelölte a váll-lapon. Napszítta barna arca tökéletesen kifejezéstelen volt, az egész vacsora alatt egyszer sem pillantott föl. Max úgy gondolta, ez csak Bertrand kapitány lehet.

Lathrop tanulmányozta az étlapot, majd rendelt:

– Rákot kérek bundában, sült halat holland mártással és pommes frites-tel. Nos, aztán majd meglátjuk.

– Én csak pommes frites-et kérek – jelentette ki Mr. Hooper.

Fölnézett az étlapból, és akkor, a hangját halkabbra fogva, újra megszólalt:

– Az áldóját! Oda nézzenek! Ott jön Sába királynője!

A megjegyzés Mrs. Estella Zia Beyre vonatkozott. A nő éppen ebben a pillanatban lépett be az ebédlőbe. Elkövette azt a hibát, hogy már az első este kiöltözött a vacsorához. Persze meglehet, hogy határozott célja volt vele. Mindenesetre ezüsttel átszőtt ruhát viselt, mely szabadon hagyta gyönyörű karját. A teste is éppen olyan aranybarna volt, mint az arca. A ruha túlságosan mély, merész dekoltázsa láttán Mr. Hooper nem tudta visszafojtani rosszalló megjegyzéseit. A fiatalasszony hanyagul lóbálta kis fekete táskáját. A hajó billegett, de ő mégis biztos léptekkel közeledett, és nevetve hárította el a stewardot, aki a segítségére sietett, hogy asztalához kísérje.

A három férfi halkan folytatta a beszélgetést.

– Hát ez azért túlzás! – füstölgött Mr. Hooper, és elszántan csak a tányérjába nézett. – Botrány!

– Ugyan már! – mondta Lathrop, engedékeny legyintés kíséretében. – Az ördögbe is, hiszen olyan szép ez az asszony. Ráadásul úgy tudom, éppen válófélben van. Amerikai, de az első férje angol volt. A második – akitől válik – attasé a londoni török nagykövetségen.

– És ezt mind tőle tudja? – kérdezte Max.

– Egész véletlenül szóba elegyedtem vele. Úgy láttam, szívesen vette volna, ha fizetek neki egy pohár italt.

Lathrop kurtán fölnevetett.

– Nincs olyan hajó, amelyiken ne utazna legalább egy ebből a fajtából. Csak az a különbség, hogy az egyiknek komolyak a szándékai, a másiknak nem. A többség persze lezserül fogja föl a dolgot. De az az érzésem, ez az asszony komolyan gondolja. Ugyan kérem! Nyugodjék meg, nekem semmi szándékom vele.

Max némán evett, de azt azért nem lehet mondani, hogy ne lett volna féltékeny. Persze leplezni akarta. „Csak nem

kompromittálom magam egy ilyen nővel” – gondolta. „Majd úgy intézem, hogy ne is találkozzam vele. De a bárba aztán végképp nem hívom meg.” Valójában persze rég tudta – ösztönei megsúgták neki –, hogy nem kerülheti el: ezt már nem lehet megakadályozni.

Ekkor egy kék egyenruhás steward lépett az ebédlőbe, és egyenesen Max felé tartott.

– Mr. Matthews?

– Az vagyok.

– A kapitány üdvözletét küldi, és kéri, ha lehet, vacsora után kávézzon vele a kabinjában.

Max örült, hogy nem kell majd magyarázkodnia, ha evés után rögtön elhagyja az étkezőt. Kifelé mentében el kellett haladnia Mrs. Zia Bey mellett. Csak úgy kerülhette volna el azt az asztalt, ha a hosszabbik utat választja, ezt viszont nyilván mindenki furcsállotta volna. A nő megvárta, amíg Max egészen közel ér hozzá. Akkor fölemelte a fejét, s megint ugyanúgy nézett a férfi szemébe, mint korábban a folyosón. Húsos, kárminpiros ajka pedig mintha gúnyos mosolyra húzódott volna.

A steward liften vitte Maxet az A fedélzetre. Itt légmentesen záródó dupla ajtók gondoskodnak arról, hogy a fény ki ne szivároghasson. Az ajtót kinyitva kis fülkében találta magát az ember, s csak akkor tudott a második ajtón benyitni, ha előbb becsukta az elsőt.

– Vigyázzon, uram – intette őt a steward.

A fiatalember sose hitte volna, hogy ilyen áthatolhatatlan sötétség is létezik. A fedélzet a hajó imbolygását követve hol erre, hol arra lejtett, Max botja jobbra-balra csúszkált a nedves fémpadlón, kis híja volt, hogy a férfi orra nem bukott. A fedélzet egész hosszában, mintegy ellenzőként, ponyvát feszítettek ki, mögötte

üvöltött a szél, s a védővásznak ellenére alaposan összeborzolta Max haját.

A steward egy lépcsőhöz vezette, amely a csónakfedélzetre vitt. Tapogatózva haladtak előre a bombavetőállványok között, míg megérkeztek a kapitányhoz, akinek a kabinjában végre világos volt.

Max két vagy három éve nem látta a bátyját, de a kapitány nem sokat változott ezalatt. Negyvenöt éves volt. Arca vörös, bőre cserzett, mint azoknak, akik folyvást a szabadban tartózkodván, ki vannak téve az időjárás viszontagságainak. Hidegkék tekintetét most figyelmesen az öccsére szegezte.

– No, hadd hallom – kezdte kis hallgatás után –, mi az ördögnek szálltál föl erre a hajóra? Talán nem tudod, mennyire veszélyes?

Max szemben ült vele. Elnevette magát:

– Hiszen te is rajta vagy!

– Az egészen más lapra tartozik. Nekem ez a kötelességem.

Megint csönd lett.

– Mi történt veled? – kérdezte végül a fivér. – Úgy hallottam, baleset ért. Sajnos, nem tudtalak meglátogatni. Ez az átkozott háború…

– Igen, tudom…

– De hát mi történt?

– Riportot akartam csinálni egy tűzesetről. Az egyik fotóssal fölmásztunk egy állványra. Az állvány összedőlt alattunk, mi pedig éppen a tűz kellős közepébe zuhantunk. Hamar kihúztak, nem égtem meg súlyosan, de rám esett az állvány, és összetörte a lábamat. Szerencsére a világ legjobb sebészei vettek kezelésbe, máskülönben egész életemre béna maradok. A fotós, az a szegény ördög, ott halt meg…

A kapitány nagyot sóhajtott.

– Borzasztó! És hogy vagy most?

– Kissé leverten, egyébként jól.

– Miért mégy vissza Angliába?

– New Yorkban nincs olyan újság, amelyik tizenegy hónapig vár rád, ha kórházban vagy. De azt meg kell adni, a költségeimet az utolsó fillérig megtérítették. És ez a háború egyre jobban kiterjed, Frank. Remélem, majdcsak találok valami munkát Londonban.

– Pénzed van?

– Amennyi nekem kell! Nincs szükségem semmire.

A kapitány fölállt.

– Kérsz kávét? Meg egy kis konyakot?

– Igen. Jólesne. De… figyelj csak, Frank. Olyan gondterheltnek látlak. Aggaszt valami?

A kapitány kitöltötte a kávét, aztán a bárszekrényhez ment, elővett egy üveg konyakot és két öblös poharat.

– Ja igen, te nem tudhatod… Két időzített bombát találtunk a hajófenéken, mégpedig néhány perccel az indulás előtt – mondta Frank, s közben töltött. – Indulás után hat órával kellett volna felrobbanniuk.

A konyakosüveget letette az asztalra.

– Tényleg? – mondta Max. – Pedig mennyi óvintézkedést tettetek!…

– Bizony – kapott a szón a kapitány. – Láthattad, csak úgy hemzsegtek a rendőrök a kikötőben. Igazán mindent megtettünk, amit csak lehetett. S mégis… Amikor fölfedeztük a bombákat, a hajó legkisebb zugait is átkutattuk. Nem találtunk se több bombát, sem potyautast. Semmit és senkit.

Egy pillanatra elhallgatott, aztán könnyedebben folytatta:

– Úgyhogy ne aggódj! Épségben fogunk megérkezni.

– Nagyon remélem.

– De azért nagyon nagy a felelősség.

Frank összevonta a szemöldökét, újabb szünetet tartott, majd így folytatta:

– Hallgass ide, Max. Ha már úgyis itt vagy a hajómon, nagyon lekötelezném, ha jól nyitva tartanád a szemedet. A legénységben teljesen megbízom. Az utasokban viszont már kevésbé.

Max kiegyenesedett.

– Csak nem azt akarod mondani, hogy valamelyik utas elrejti a bombát a hajón, hogy aztán ő is szépen fölrobbanjon a többiekkel együtt!?

– Hogy őszinte legyek, nem tudom. Ezek a disznók mindenre képesek, hogy egy olyan hajórakományt megsemmisítsenek, mint amilyet én szállítok. De ennél még neked sem mondhatok többet, Max. Hiszen az Admiralitás hallgatásra kötelezett. Kérlek, hogy még ezt se említsd senkinek, jó? Hát így vagyok a kilenc utasommal…

– Nyolccal.

– Úgy van, nyolccal – helyesbített gyorsan a kapitány. – Én is ezt akartam mondani… Egyébként nem ismerkedtél össze még senkivel?

– Néhány szót váltottam egy Lathrop nevű pasassal, úgy látom, egészen sajátos humora van. Azzal szórakoztatott, hogy valami gyilkost üldöz, azért szállt erre a hajóra.

– Nem vicc, Max. Ez a színtiszta igazság.

– Komolyan mondod?

– Én mindig mindent komolyan mondok. Carlo Fenellinek hívják az illetőt, hírhedt gengszter. Most éppen Angliában ül börtönben. Legalább hat gyilkossággal vádolják, az Egyesült Államokban követte el őket. Az

amerikaiak már kérték a kiadatását. Csakhogy ha ez sikerül, Fenellit át kell utaztatni Franciaországon és Olaszországon, s közben ott olyan hosszadalmas adminisztrációs hókuszpókuszokat csinálnak, hogy ítéletnapig sem lesz vége. Lathrop szegről-végről a New York-i rendőrséghez tartozik. Ő ajánlkozott, hogy elmegy Fenelliért Angliába, és visszaviszi a gengsztert Amerikába egy angol hajón. Legalábbis így mesélte. Egyébként olyannak látszik, akiben meg lehet bízni.

A kapitány fölhajtotta a konyakot, aztán fölvette az utaslistát az asztalról. Rábökött az egyik névre:

– Ezt is elég jól ismerem.

– Kit?

– Az ifjú Kenworthyt. Valami Nem-tudom-hogy-hívják-lord fia, már egyszer utazott a hajómon. Túl sok a pénze. Az utazás első felében olyan beteg, mint aki meg akar halni, a másodikban meg részeg, mint a csap. Azért ő is endes fickó. De a többiek…

Max egyre izgatottabb lett.

– Van egy üzletember Bristolból, Hoopernek hívják – mondta. – Aztán egy francia tiszt meg doktor Archer és egy bizonyos Miss Chatford. Az utolsó kettővel még nem találkoztam. És hátravan még…

– Mrs. Zia Bey? – kérdezte homlokát ráncolva a kapitány.

– Igen. Remélem, azt azért nem gondolod, hogy éppen ő a gyanús alak ebben a csapatban?

– Ő egy… Nem. Nem ismerem. Csak hallottam róla.

Frank gyors pillantást vetett az öccsére, aztán hozzátette:

– Adok egy jó tanácsot. Tartsd távol magadtól ezt a szirént! Nagyon úgy fest, mint akinek nem a legjobbak az erkölcsei.

– Mit akarsz ezzel mondani?

– Semmi mást, mint amit hallasz.

– De… hát ez már önmagában is érdekes lehet…

– Igazán? Azt hiszem, más lenne a véleményed, ha ismernéd őt. Most pedig kérlek, idd meg a konyakot, és hagyj magamra, mert még dolgoznom kell. De a szemedet nyisd ki jól! És ha észreveszel valami furcsát – bármi egyen is az –, rögtön szólj nekem. Rendben?

Öt perccel később Max megint az A fedélzeten volt. Benyitott a szalonba, de egy lelket sem talált odabenn. Átment a dohányzóba. A falakat itt gránitvörös tapéta borította, szórt fény világította meg a termet, a sarokban bárpult állt, fehér zakós pincér szundikált mögötte.

Az egyik magas bárszéken Mrs. Zia Bey gubbasztott, szívószálon *gin fizz*t szopogatott. Max egy nagy falitükörben pillantotta meg az arcát. Ez a cobolybundába burkolózott nő úgy festett, mint aki félig alszik.

– Jó estét – mondta neki a férfi.

– Jó estét – felelte Mrs. Zia Bey, s tovább szopogatta a szalmaszálat.

Világoskék szeme azonban kikerekedett a festett pillák alatt, finom, ápolt kezével megpaskolta a magáé melletti bárszéket, s így szólt:

– Foglaljon helyet!

A fiatalember engedelmeskedett.

Harmadik fejezet

Kint tombolt a vihar, de a kabinokban fejfájdító meleg volt, nagyon erősen fűtöttek. Január 19. volt, és péntek éjszaka. Max rémes álmokkal viaskodott.

A vészcsengő fülsértő sipítására ébredt föl.

– Mentőpróba, uram – szólt be a steward, fejét bedugva az ajtórésen. – Tizenegy óra van.

Max nem vesződött a borotválkozással, csak az arcát mosta meg, és gyorsan magára kapta a ruháját. Aztán fogta a mentőmellényt, a gázálarcot, meg a takarót, és sietve lement az ebédlőbe.

Amilyen zordak voltak tegnap este az utastársai, olyan túláradóan jókedvűnek látszottak ma délelőtt. John Lathrop megállás nélkül jópofáskodott és tréfálkozott George Hooperrel. Ott volt Bertrand kapitány is, vörös-arany katonasapkájára lelkiismeretesen föltette már a gázálarcot. Estella Zia Bey is hamarosan felbukkant, cinkos mosolyt küldött Maxnek. És ma délelőtt az az utas is megjelent, akit a többiek csak doktornak szólítottak. Méltóságteljes, gáláns férfiúnak látszott. Szögegyenes, szőke haja volt.

– Hölgyeim és uraim – kezdte mondókáját a hadnagy –, ahogy már tegnap is mondtam önöknek, ha támadás éri hajónkat, megszólal a vészcsengő, s akkor azonnal le kell jönniök ide. Ez persze nem jelenti föltétlenül azt, hogy el kell hagynunk a hajót. Egyszerűen csak szükséges óvintézkedés. Nos, ha már mind itt vannak, jöjjenek velem a csónakfedélzetre. Ezt is elpróbáljuk.

Valamennyien elindultak a főhadnagy után a folyosón. Fölmentek egy lépcsőn, és máris a szabad levegőn voltak,

az ólomszürke ég alatt. Jeges szél fújt, még mindig háborgott a tenger. Ahogy kidugták a fejüket az A fedélzetre – egyébként ott voltak az ágyúk is –, nyomban megpillantották a jól fölszerelt, két sorba állított mentőcsónakokat. Kissé távolabb álldogált a hajó személyzete: stewardok, szobalányok, szakácsok, matrózok – valamennyi mentőmellényben.

A hadnagy körülnézett, majd megszámolta az utasokat.

– Miss Valeria Chatford! – kiáltotta. – Mr. Jerome Kenworthy!

Nem kapott választ.

– Miss Chatford! Mr. Kenworthy!

Az a steward, akit a hadnagy mellé osztottak be, most odament hozzá, és súgott valamit neki.

– Fütyülök a tengeribetegségükre! – csattant fel a tiszt. – Nekik is itt kell lenniök! Legyen szíves, menjen értük! Életbe vágóan fontos, hiszen tudniok kell, mit tegyenek, hová menjenek, ha úgy adódik… A szentségit! Bertrand olajra lépett!

– Lefogadom – jegyezte meg Lathrop –, hogy amikor maga azt mondta, menjenek, ez a derék francia úgy gondolta, hogy engedélyt kaptunk a távozásra! Hiszen alig ismer néhány angol szót, erről meggyőződtem, amikor beszélgettem vele. Ráadásul éppen az *Elfújta a szél*t próbálja olvasni, de hiába bajlódik az angol-francia szótárral, ha egyszer az alapokkal sincs tisztában. Ő ugyanis…

– Csöndet kérek! –mondta a hadnagy.

– Ugyan, ugyan, fiam – mondta Mr. Hooper békítően.

– Hölgyeim és uraim – folytatta a hadnagy nagyon sajnálom, de meg kell kérnem önöket, maradjanak még néhány percig. Van még egy utasítás, amit át kell adnom

önöknek. Ezentúl egyetlen lépést se tegyenek mentőmellény nélkül.

– Mindig rajtunk legyen? – kiáltott rémülten Mrs. Zia Bey.

– Nem, dehogy. Csak legyen mindig kéznél. És persze vigyázzanak, nehogy ottfelejtsék valahol.

– Netán még a gázálarcot is cipeljük magunkkal?

– Nem. Azt nem kell.

– És a takarót?

– Azt sem. Most pedig azt hiszem, már elbocsáthatom önöket.

Így hát Max most sem ismerhette meg Miss Chatfordot és Mr. Kenworthyt. De nem sokat törődött velük, minden gondolata Mrs. Zia Bey körül járt. Nem tudott rájönni, miért vonzza őt ennyire ez az asszony. Pedig harsány, teli szájú nevetése meglehetősen idegesítő volt, ráadásul hajszálpontosan negyedóránként benyakalt egy *gin fizz*t, amitől voltaképpen nem lett semmi baja, hacsak az nem, hogy a csiszolt angolság nyomtalanul eltűnt a beszédéből, s éppen olyan közönségesen fűzte a szót, mint egy halaskofa. De a szeme, a szája kimondhatatlan gyönyörűséget ígért, pompás testéből pedig ellenállhatatlan szexepil áradt.

Az a tegnap esti beszélgetés a bárban olyan volt, mint valami tapogatózó mérkőzés: mindketten igyekeztek „betájolni” az ellenfelet. A nő tekintete legalábbis erről a lelkiállapotról árulkodott. Olykor-olykor mintha valami enyhe ingerültség is elfogta volna. Végül aztán mindketten megmaradtak eredeti álláspontjuk mellett: mintha csak azt mondanák: „nem vagyok képes dűlőre jutni magával”. A végén csaknem ellenségesen váltak el.

De ez tegnap este volt. Azon a zord és lehangolt első estén. Ma délelőtt viszont a fedélzeten a nő igen sokatmondóan mosolygott Maxre.

Egyébként is, mintha mindenki fölélénkült volna. Ebéd előtt Max meg is hívta Mrs. Zia Beyt egy koktélra a bárba.

Lathrop is ott volt, a kandalló mellett álldogált Archer doktor társaságában. Oda is hívta őket, és mindenáron mindenkinek ő akart fizetni.

– Jót tett nekünk ez a kis reggeli gyakorlatozás – jelentette ki sugárzó arccal. – Kíváncsi vagyok, sikerült-e a két rendbontót kiugratni az ágyból?

– Sikerült – felelte a doktor. – Én valamivel később jöttem le, mint maguk és… egészségünkre!

Az orvos igazi világfi volt. Választékos ízléssel öltözött, arcán mindig ott ült az előzékeny kis félmosoly, és soha, még véletlenül sem szólalt meg addig, amíg beszélgetőtársa be nem fejezte a mondókáját.

Most mind a négyen a kandalló mellett ültek. Fejük fölött néhány lámpa égett, de oldalt egy-két kisablak is nyitva volt, így a doktor arcára ferdén esett a fény, és millió apró ráncot rajzolt ki a szeme körül. Archer jóval idősebb lehetett, mint amennyinek első pillanatban látszott.

– Remélem – mondta –, ez az ital helyreráz majd. Ugyanis meglehetősen rossz éjszakám volt.

– Csak nem tengeribeteg maga is? – nyugtalankodott Lathrop.

– Csak részben – felelte mosolyogva az orvos.

– Hogyhogy csak részben?

Archer újra elmosolyodott.

– Ahogy mondom. De azért nagyon szeretném tudni, ki az, aki éjjel kettőkor késdobálással szórakozik a folyosón.

– Késdobálással? – kiáltott fel Lathrop, de olyan hangosan, hogy a bárpincér ijedtében kiejtette a kezéből poharat, amit éppen törölgetett.

– Úgy bizony.

– De hát mi történt?

– Lefeküdtem. Kicsit rosszul éreztem magam. A hajó erősen dülöngélt, és úgy nyikorgott, mint egy öreg fonott karosszék. Ezt leszámítva azonban szinte ijesztő volt csönd.

– És aztán?

– Ja, hát előbb azt kell elmondanom, hogy a kabinom a C fedélzetnek azon az oldalán van, ahol rajtam kívül senki sem lakik. Az ajtóm egy négy-öt méter hosszú, szűk folyosóra nyílik. A folyosót egyszerű válaszfal zárja le, egy kis ablak van csak rajta. Az enyémmel szemben lévő kabin üres.

Először valami tompa zajra lettem figyelmes, mintha egy kemény tárgy ütődött volna a válaszfalnak. Ezután lépteket hallottam. Valaki végigment a folyosón, majd nyomban vissza is fordult. Könnyű léptek voltak, mint mikor az ember lábujjhegyen jár. Néhány pillanat telt el csöndben, aztán az a valami ismét nekiütődött a válaszfalnak, majd újra a lépések, aztán megint az a csattanás…

Bevallom őszintén, begyulladtam. Csöngettem a stewardnak, de nem történt semmi. Erre fölkeltem, és sötétben tapogatózva az ajtóhoz mentem. Szédelegtem, rosszul éreztem magam. Lassan értem el az ajtóig, közben még kétszer hallottam a csattanást a válaszfalon. Utána rögtön a lopakodó lépteket. Abban a pillanatba pedig, amikor végre elfordítottam az ajtó gombját, gyors futás zaját. De mire kidugtam a fejem, már senki sem volt ott.

A főfolyosón égett egy kislámpa, ez megvilágította keresztfolyosót is, mely így alkalmas lőállás lehetett: valaki

ugyanis egy jó nehéz kést hajigált a válaszfalba. Az ablak alá egy papírlap volt feltűzve, rajta elnagyolt vonásokkal egy arc éktelenkedett. A késdobáló hol az orrot, hol a szemeket találta el. Most már bizonyára megértik, miért mondtam az előbb, hogy nehéz éjszakám volt.

Archer doktor fölkapta a poharát, és egy hajtásra kiürítette.

– Igyunk még egy koktélt? – kérdezte rögtön a többiektől. – Igazán nem kérnek?

Kis idő múlva Lathrop törte meg a csöndet:

– Mondja, doktor, komolyan beszélt?

– Egészen komolyan, kedves barátom. Ha nekem nem hisz, menjen le, és vessen egy pillantást a nyomokra, biztosan most is ott vannak a falon.

– A kést megtalálta?

– Hát nem. Mert azt persze elvitték.

– Nem tudom elhinni. Ne haragudjék, de olyan különös, olyan valószínűtlen az egész.

A doktor vállat vont, és elmosolyodott. Aztán felállt, megigazította amúgy is kifogástalan mellényét és zakóját. Lathrop még mindig kételkedve mosolygott, de Max érezte, Archer doktor elbeszélése akaratlanul is nyugtalansággal tölti el.

– Talán kísértet jár a hajón – próbálta elviccelni a dolgot.

– Talán – mondta nevetve Lathrop. – Akár az a francos tiszt is lehetne! Mért is ne? Hiszen csak az étkezések idején látható. Ámbár ez a szegény öreg Hooper is elmegy túlvilági látogatónak. Meséltem már róla? Nem? Gumibélyegző-gyártással foglalkozik, a fia pedig…

– Bocsásson meg – szakította félbe Max a kedélyeskedést. – Mondja, doktor, beszámolt már valakinek erről az esetről?

– Hogy elmondtam-e? De hát kinek?

Ezt Max sem tudta. Nem mondhatta azt, hogy „hát a kapitánynak”, hiszen könnyen meglehet, hogy az egész csak valami rossz vicc, vagy egyszerűen a doktor agyszüleménye. Ki tudja, miért, de Maxnek határozottan az volt a benyomása, hogy Archer doktor kedvelheti az efféle tréfákat. Ha például valaki a bolondját járatja vele, azon biztosan szívesen áll bosszút folyékonyan előadott, valószínűtlen történeteivel. S ha ehhez hozzávesszük, hogy jó ideje élvezi már Lathrop társaságát, az amerikai pedig igazán minden alkalmat megragad, hogy nagyot mondhasson. Mert Lathrop meg – sajnos – ezt a benyomást keltette Maxben.

– És mi lett azzal a rajzzal? – erősködött tovább a fiatalember. – Eltette legalább a papírt?

– Gondolom, a stewardnál lehet. Tőle kérdezzék. De arra szavamat adom, hogy igazat mondtam.

– Az áldóját, most már el is hiszem – mondta Lathrop egészen váratlanul.

– Nos, akkor talán bízzuk meg kriminalisztikai szakértőnket, hogy vizsgálja meg a bizonyítékokat – javasolta Max.

– Miféle kriminalisztikai szakértőről beszél?

– Mr. Lathropra céloztam. Végtére is ő itt a New York-i rendőrséget képviseli. Az óceánon is azért kel át, hogy egy Carlo Fenelli nevű gengsztert hazavigyen az Egyesült Államokba.

– Azért nem egészen így áll a dolog – mondta Lathrop, de a szempillája se rebbent. – Gondolom, a bátyjától hallotta.

– Igen, tőle.

– Az igaz, hogy a Fenelli-üggyel foglalkozom, de nem tartozom a rendőrséghez. Ügyész vagyok. Az a feladatom,

hogy megtudjam, vajon Fenellinek megint sikerült-e – valamelyik többé-kevésbé legális bűvészmutatványával – kihúznia magát a csávából. Mert ami azt illeti, Carlo barátunk igencsak nehéz fiú…

Lathrop szemmel láthatóan gondolataiba merült.

– De visszatérve a késdobáló-históriára – szólalt meg aztán –, említettem már, hogy nem vagyok detektív, bár egy időben elég lelkesen foglalkoztam az ujjlenyomatok tudományával. A doktor történetének van egy olyan részlete, ami még érdekes lehet. Valaki kést dobál egy papírlapra. Rajta egy arc. Eddig rendben. Kérdés azonban, hogy ez az arc… személyes-e, ha szabad így kifejeznem magam. Vagyis egy meghatározott ember arca-e? Nos, doktor? Föl tudná ismerni, hogy kié?

Archer csettintett.

– Hogy én milyen ostoba vagyok! Hiszen erre nekem is gondolnom kellett volna. A rajz nem egy határozott, létező személyről készült. Holmi odavetett vázlat volt csupán. De valami nagyon is kiderült, ha ez mond valamit.

– Micsoda?

– Arra a papírra egy női arcot rajzoltak! – jelentette ki a doktor.

Negyedik fejezet

– Maxi!

– Tessék.

– Iszonyúan szomjas vagyok, nem hozna még egy pohárral?

– Figyeljen ide, Estella! Minden üveg konyakot, ami csak a hajón van, boldogan idehoznék magának! Csakhogy úgy berúgott már, kedvesem, mint egy csacsi. És még mindig inni akar?

– Ugyan, Maxi, ne legyen már ilyen gonosz!

– Istenem, jól van hát! Pincér!

Este kilenc óra volt. Úgy látszott, megint minden rosszra fordult. A hajó küszködött a viharral, és vihar dúlt Max Matthews szívében is.

A napozóterasz védett részében üldögélt egy fotelba süppedve, és igyekezett összeszedni magát. Mrs. Zia Bey durcásan térdelt mellette egy másik fotelban.

Max rögtön vacsora után idejött, szerette volna nyugodtan meginni a kávéját. Sebesült lábát fájlalta egy kicsit, és a gyomra is rendetlenkedett. Estella körülbelül félóra múlva csatlakozott hozzá. A fiatalember azonnal észrevette, hogy valami nincs rendben: az asszony futva közeledett felé, táskája csak úgy himbálózott a karján.

Elmesélte Maxnek, hogy Lathrop és Hooper milyen kitűnő hangulatban volt az este. A férfiak már éppen kifelé indultak az ebédlőből, de meggondolták magukat, megálltak Estella asztalánál, s megkérdezték, nincs-e kedve inni valamit. A nő azt bizonygatta, hogy Hooper még udvarolni is megpróbált neki, de a fiatalember ezt erős fenntartással fogadta. Estella azonban láthatóan nem volt

olyan állapotban, hogy meggondolja, mit beszél. Az egész történetet méltóságteljes, ugyanakkor huncutul kacér hangnemben adta elő.

A fiatalember fél kézzel csöndre intette, másik kezével meg odahívta a pincért.

– Két kis konyakot kérek!

– Felest, Maxi, felest!

– Akkor két féldecit. Az ég szerelmére, üljön már le rendesen – mondta Estellának.

– Mi baja, Maxi? Már ennyire nem kedveli a maga kis Estelláját?

– Dehogynem, nagyon is kedvelem. De ha guggol, még le talál esni, és jól megüti magát.

– Fütyülök rá.

– Ne beszéljen butaságokat! Hol a mentőmellénye?

– Nem tudom. Nyilván elhagytam valahol.

Ekkor Max feléje fordult, és észrevette, hirtelen menynyire megváltozott az asszony hangulata. A szemében különös fények gyúltak, a retiküljét meg magasra emelte, mintha el akarná hajítani.

– Micsoda ünneprontó maga!

– Meglehet, de…

– Ne vágjon már ilyen fontoskodó képet! – mondta szinte kiáltva a nő, és közben fölemelkedett a fotelból.

– Ismerek ám én magánál sokkal fontosabb fickókat! Az egyikkel nemsokára találkozom is. Az Admiral… Egyébként, teszek az egészre! Egy ilyen Túró Rudi, mint maga! Nem vagyok rászorulva a konyakjaira! Vannak értesüléseim, vannak bizonyítékaim, és vannak…

– Nyugodjék meg, Estella. Itt a konyak.

A fiatalasszony egyre jobban belehergelte magát. Már egészen feldúlt volt. De a tenger zúgása még így is

túlharsogta, alig lehetett érteni, mit beszél. Aztán hirtelen mintha rosszullét fogta volna el.

– Jöjjön, Estella, üljön le szépen.

– Maxi!

Az asszony szemében könnyek csillogtak. A férfi ölébe telepedett, és cicás mozdulattal a vállába fúrta a fejét.

És persze Miss Valeria Chatford éppen ebben a pillanatban bukkant fel! Igazán kínos, ha így lepik meg az embert: kezében konyakospohár, az ölében meg egy nő. De Max nem jött zavarba. Inkább dühös lett erre a fiatal lányra, aki olyan különös pillantást vetett rá. Ráadásul nem lehetett tudni, ki is valójában. Az arckifejezése hűvös és előkelő, ezt a fajtát szokták arisztokratikusnak nevezni. Úgy lépkedett, mintha az egész földkerekség csakis az ő tulajdona volna. Egy ilyen arcot még akkor sem könnyű elviselni, ha a gazdája a száját sem nyitja ki. A lány olyan gyorsan tűnt el, hogy Max épp csak egy pillantást tudott vetni barna hajára, fehér prémbundájára. Végül arra a megállapításra jutott, hogy minden bonyodalom ellenére Estella nagyon is rokonszenves és kellemes fiatal hölgy.

– Maxi!

– Tessék.

– Hol a konyakom?

– Itt van. Üljön föl, és igya meg. Azt hiszem, Estella, nincs más megoldás. Kis türelem, és én is teljesen berúgok. Akkor aztán egészen egyformán érzünk majd mind a ketten.

– Maga tüneményes fiú, Maxi!

– Mit szólna hozzá, ha addig is fölmennénk egy kicsit levegőzni? Képes lenne rá?

– Ne gonoszkodjon, Max. Hát persze!

– Akkor menjünk. De csak óvatosan.

A fiatalasszonyon látszott, hogy szédül, és nem érzi valami pompásan magát; a férfi őszintén vágyott rá, hogy védőszárnyai alá vegye. Alapjában véve Estella derék lány, és feltétlenül olyan, akire vigyázni kell. Áthaladtak a szalonon, majd fölmentek a lépcsőn.

– Ez az utolsó pohár igazán jót tett nekem – mormolta a nő kissé kásás hangon. – Lemennék a kabinomba a kabátomért. Egy perc, és már itt is vagyok.

– Elboldogul egyedül? Nem volna jobb, ha lekísérném?

– Ugyan már! Persze hogy elboldogulok. Várjon csak meg! Egy pillanat az egész.

Max utánanézett: Estella a retiküljét magához szorítva ment le a lépcsőn. Szemközt, a liftajtó fölött volt egy falióra; háromnegyed tízet mutatott.

Max Estellára gondolt, s a szívét melegség öntötte el. Lehet, hogy csak berúgott, és ennyi az egész? Ám ahogy ment lefelé a lépcsőn, olyan szomorúnak és tanácstalannak látszott! Szinte szánalomra méltónak. „Vagy talán csak azért hiszem így, mert annyira magányos vagyok? Mindenesetre ez a fiatalasszony az egyetlen emberszabású lény az egész hajón. Elég, ha csak egy pillanatra összehasonlítom azzal a jégmerev arcú lánnyal, aki az imént egy percre megállt a napozóterasz bejáratánál.”

Max megpróbálta fölidézni, amit Estella az életéről mesélt neki. Az asszony harmincöt éves volt, hat hónapja vált el a második férjétől. De úgy látszott, most is nagyra becsüli azt a férfit. Két gyermeke van, mindkettő egy svájci intézetben tanul.

Közben öt perc telt el. A vállára borított mentőmellénnyel Max egyre nehezebben állt meg a lábán. Hiába támaszkodott a botjára, a tenger percről percre élénkebben háborgott. A fiatalember egy oszlop mellé sodródott, meg is

kapaszkodott benne. Egyre erősödő széllökések rázták meg a hajót. Valahol becsapódott az ajtó. Ilyen időben nem vallott valami nagy bölcsességre a fedélzeten maradni. Mindenesetre Maxnek is feltétlenül szüksége lesz majd a kabátjára. Már az előbb le kellett volna menni Estellával.

A fiatalember már tíz perce várakozott. Mit csinál ilyen sokáig ez a lány? Ó, de ostoba vagyok, gondolta Max. Estella persze a kabátjáért ment le, de amint a kabinjába ért, nyilván lerogyott az ágyra, és azonnal el is nyomta az álom. Mégis, ahogy múlt az idő, a férfi egyre nyugtalanabb lett. És ha az asszony elesett és megsebesült? Egyáltalán nem lett volna furcsa, ha így történik. Elhatározta, hogy lemegy, és megnézi, mi történt. Elbotorkált a lépcsőig, és nagy nehezen lejutott a B fedélzetre. Kissé kifulladva érkezett meg arra a folyosóra, ahonnan Estella és az ő kabinja is nyílott. Bekopogott a fiatalasszony ajtaján, de nem kapott választ. Még egyszer kopogott.

Ekkor arra jött egy steward, és megkérdezte:

– Segíthetek valamiben, uram?

– Nem, köszönöm – mondta Max. Harmadszor is kopogott, aztán benyitott a kabinba. Odabent félhomály volt. Csak a fürdőszobában égő lámpa világított a kitámasztott ajtó mögül. A kabin bejáratával szemközti fal bal oldalán volt az ágy. Közvetlenül mellette egy kis éjjeliszekrény, majd egy fésülködőasztalka, nagy tükörrel. Még egy ágy volt a helyiségben, amellett is éjjeliszekrény.

Estellát csak homályosan látta. Az asszony háttal ült neki a fésülködőasztal előtt. Feje az asztalkára borult, úgy látszott, mintha abban a pillanatban, amikor az ajkát akarta kirúzsozni, elaludt vagy elájult volna. A kabinban meleg volt, és émelyítően édeskés szag terjengett.

Max felkattintotta a lámpát. Először a tükrön és az asztalon pillantotta meg a vért. Aztán körülnézett, s úgy látta, hogy az egész kabin tele van vérrel.

Kitámolygott, és stewardért kiáltott. Semmi válasz.

Kieresztette a hangját:

– Steward!

Érezte, hogy fölkavarodik a gyomra. Becsukta a szemét, hátha így legyőzi az émelygést. Amikor újra kinyitotta, ma ott állt előtte a steward.

– Kérem, hívja ide a kapitányt!

Úgy látszik, ez roppant merész kérés volt. A steward megdöbbent. Ostoba képet vágott, és megismételtette kérést, mintha nem hallotta volna jól.

– Hívjam ide a kapitányt?

– Pontosan.

– De hát ez lehetetlen uram! Még csak meg sem merem próbálni. A kapitány nem tűri, hogy ilyenkor zavarják.

– Figyeljen ide! Én a kapitány öccse vagyok, és a leghatározottabb utasítására cselekszem. Ne izgassa magát. Mondja neki, hogy azonnal jöjjön a B 37-es kabinhoz. Na, menjen már!

A steward egy pillanatig még habozott, aztán végül megfordult és elment. Max visszatért Estella kabinjába, és bezárta az ajtót.

Ötödik fejezet

Mrs. Estella Zia Beynek elvágták a torkát. Minden gyilkosság látványa iszonyú, de talán ez a legszörnyűbb valamennyi között. Max mégis úgy érezte, tartozik annyival, lánynak, hogy megnézze őt.

A mennyezeti lámpa hideg fénye éppen a fésülködőasztal lapjára hullott. Az asszony arcát szerencsére nem lehetett látni, karja és hosszú haja eltakarta. De olyan sok volt a vér, hogy az asztalon lévő tárgyak nagy része felismerhetetlenné vált. A tükör is csupa vér volt, és minden, a nő fehér ruhája is.

Valahányszor a hajóproperellek kiemelkedtek a vízből a kabin enyhén megrázkódott. Ilyenkor remegés futott végig Estella testén, olyan volt, mintha zokogás rázná Aztán a holttest hirtelen megcsúszott, és le is zuhan volna, ha Max nem kapja el.

A fiatalember háta mögött idegtépő, tompa puffanással ki-becsapódott egy ruhásszekrény ajtaja. A könyökével belökte. Aztán végre erőt vett magán, és körbejárta a holttestet.

A bőröndök már nem feküdtek a földön, nagyjából rend volt a kabinban. Az áldozat retikülje az egyik ágyon hevert. Nyitva volt. Mellette a cobolyprém bunda.

Alig telt el öt perc, máris megjelent a kapitány. Gyors pillantással körülnézett. Egy rövid percig néma csönd volt Max hallotta bátyja szapora lélegzetét.

– Öngyilkos lett volna? – kérdezte végül Frank.

– Ugyan, nem hinném.

– Miért nem?

– Hiszen el van vágva a torka. És nincs itt semmi, amivel megtehette volna. Csak egy körömreszelőt látok mellette.

– Akkor hát… gyilkosság?

– Azt hiszem.

A kapitány újra körülnézett a kabinban.

– Zárd be az ajtót, Max!

A fiatalember engedelmeskedett. A bátyja közben leül az egyik ágy szélére.

Max mindent elmondott, amit tudott.

– Tehát ő háromnegyed tízkor jött le, te pedig csak tízkor?

– Igen.

– Nekem is rossz előérzetem volt. De erre nem gondoltam. Azt hihetné az ember…

A holttest ebben a pillanatban lezuhant. A két férfi már nem tudta megakadályozni. Szerencsétlen Estella előbb a hátára esett, aztán az oldalára fordult, s közben fölborította azt a kis széket, amelyikre alig félórája még azért ült le, hogy kifesse magát. Jobb keze még mindig görcsösen szorította a rúzst.

A kapitány fölállt, a holttesthez lépett, és föléje hajolt.

– Jókora dudor van hátul a koponyáján – mondta, miközben a halott nő fejét tapogatta a hosszú szőke haj alatt. – A gyilkos nyilván váratlanul, hátulról támadott. Először leütötte, aztán meg…

Frank olyan mozdulatot tett, mintha elvágna valamit.

– Volt már egyszer egy ilyen esetem, a *Heraldic*on. A gyilkosságot egy steward követte el. Tudod, afféle szexmániás volt. De itt – legalábbis úgy látszik – nem történt kísérlet erőszakra…

– Nem.

– Persze az is lehet, hogy az illető közben megijedt és elmenekült.

Max a fejét rázta.

– Az az érzésem, egészen másról van szó.

– Igen, ezt gondolom én is. Ugyanakkor semmilyen feltételezést sem szabad eleve elutasítanunk.

Ezután a kapitány csöndben nekilátott, hogy még alaposabban megvizsgálja a holttestet.

– Te jóságos ég! – kiáltott fel néhány másodperc múlva. Helyben vagyunk, Max. Nézz ide! Meg ide! És ide is! Helyben vagyunk, ha mondom!

– De hát mit találtál?

– Ujjlenyomatokat.

Valóban, Estella jobb vállán és kissé lejjebb, a hátán egy véres ujj nyomai látszottak. És volt egy harmadik, elmosódottabb folt is a dereka táján.

A kapitány fölemelkedett. Most a fésülködőasztalka fiókjait vette szemügyre. Gyufát szedett elő a zsebéből, egy szálat meggyújtott, és a mahagóniasztalkához közelítette. Közvetlenül a tükör alatt, ott, ahol az előbb még az áldozat feje nyugodott, szintén feltűnt valami, valószínűleg egy mutatóujj nyoma. A pipereasztal mellett parányi mosdó volt, fölötte is tükör. Általában két törölköző lógott a mosdó mellett. De most csak egyet találtak ott. A másikat a papírkosárban, gombóccá gyűrve lelte meg a kapitány; telis-tele vérfoltokkal.

– Világos – morogta Frank. – A tettes elkövette a gyilkosságot, aztán elvesztette a fejét; gyorsan megtörölte a kezét, és elmenekült.

– Legalábbis úgy látszik, így történt – mondta Max.

– De furcsán nézel! Talán más a véleményed?

– Dehogy. Biztos igazad van, csak…

– Mi csak?

– Túl egyszerű ez így. Véres ujjnyomok. És más nyomok is. Méghozzá mindegyik ott, ahol biztosan megtaláljuk.

A kapitány halványan elmosolyodott:

– Öreg, neked mindig olyan különös és bonyolult ötleteid vannak. De én nem először látok ilyesmit. Biztosíthatlak, hogy a gyilkos most a takarója alá bújva reszket, és azon tűnődik, miért is tette, amit tett, s hogy vajon hagyott-e nyomokat. Most pedig figyelj rám. Nem akarom, hogy erről a históriáról több szó essék, mint amennyi föltétlenül szükséges. Nem kell, hogy mindenkit fölizgassunk. Majd valami ürüggyel mindenkinek megszerezzük az ujjlenyomatát. Aztán, amint megérkeztünk Angliába, rács mögé rakjuk a gyilkost.

– Ésszerűen hangzik, amit mondasz. De értesz az ujjlenyomatokhoz? Tudod őket azonosítani?

A kapitány egy pillanatra elgondolkodott.

– Azt hiszem, Griswold, a hajó hadbiztosa ért egy kicsit hozzá. De hát itt van Lathrop, az az amerikai… mintha egyszer említette volna, hogy többé-kevésbé szaktekintélynek számít ujjlenyomatügyekben.

– Látod, ez jó ötlet. Nekünk is mondta, hogy valaha nagyon érdekelte őt az ilyesmi.

– Nagyszerű. Ráadásul ő igazságügyi tisztviselő, biztos tudja a száját tartani.

– Hány embert akarsz beavatni?

– Hát, amilyen keveset csak lehet. A hadbiztost természetesen, meg a fotóst, hiszen kell néhány felvétel a nyomokról. Na meg az orvost.

– Archer doktort?

– Dehogy. A hajóorvost. Mi az ördögnek avatnám be Archert?

– Csak mert mesélte, hogy a múlt éjjel valaki késdobálással szórakozott a kabinja előtt. A céltábla egy női arc volt egy papírlapon, a válaszfalra erősítve. Ma reggel mondta el nekünk a doktor. Frank, nem akarlak még én is nyugtalanítani, tudom, hogy van épp elég gondod…

– A mesterségemmel jár.

– …de feltételezésed a szexmániásról nem valami meggyőző. Biztos vagyok benne, hogy magad is rájössz majd. Tegnap valami titokzatos dologra céloztál, amiért egyes utasokban nem bízol. Mire gyanakszol? És ki az a kilencedik utas? Mert azt biztosan tudom, hogy valamilyen okból még egy utast rejtegetsz a hajón.

A kapitány nem felelt, csak legyintett.

– Tudod, Frank – folytatta Max –, nem lehet véletlen, hogy ezt a fiatal nőt megölték. Az ujjlenyomatokkal kapcsolatban pedig komoly fenntartásaim vannak.

– Istenem, de hát itt vannak a nyomok! És éppen elég valóságosak. Akkor hát miféle fenntartásaid lehetnek?

– Nem tudom megmagyarázni.

– Na látod! De mivel – tanácsom ellenére – igen sokat voltál együtt ezzel a nővel, talán van valami elképzelésed róla, hogy miért ölték meg.

– Halvány fogalmam sincs.

– Na jó. Akkor eredj, és kerítsd elő Mr. Lathropot. Mondd, hogy azonnal jöjjön. Minél előbb elkezdjük a nyomozást, annál jobb. Azalatt, míg elvagy, én kikérdezem a stewardot. Hátha látott valakit bejönni vagy kimenni a kabinból. És talán hasznos lenne elbeszélgetnem azzal a szobalánnyal is, aki Mrs. Zia Bey kabinját takarította. Nem mintha olyan lényeges volna, hiszen megvannak az ujjlenyomatok. De azért szeretném tudni…

A kapitány újra körülnézett. Estella fehér retikülje és bundája az egyik ágyon hevert, ezt Frank már akkor észrevette, amikor belépett a kabinba. A táska nyitva volt. Az ágyon két vércsepp vöröslött. Különös… ilyen messzire fröccsent volna az áldozat vére? – gondolta a férfi.

– …szeretném tudni, vajon elloptak-e valamit – fejezte be imént félbehagyott mondatát a kapitány.

– Én is éppen erre gondoltam – mondta Max.

– Miért?

– Mert Estella egész este ezt a táskát szorongatta, semmi pénzért le nem tette volna. És…

Max hírtelen elhallgatott. Valami az eszébe jutott.

– …és ha jól belegondolok, soha nem is láttam őt retikül nélkül. Hol fekete, hol fehér, hol meg egy kígyóbőr táska, de valamelyik mindig nála volt. És ezek a retikülök mindig alaposan meg voltak tömve, mintha valami nagyobb tárgyat rejtettek volna.

A két férfi odament az ágyhoz. A kapitány fölemelte a táskát, és kiborította. Egy sereg apró holmi hullott ki belőle: rúzs, arany púdertartó, egy kis kulcscsomó, néhány papírpénz, valamennyi apró, egy fésű és vagy egy tucat postai bélyeg. És még valami…

Max értetlenül bámult a bátyjára. Ugyanis az, amit Estella mindig magánál hordott, s ami annyira kitömte a táskáját, egy üveg tinta volt.

Hatodik fejezet

Egészen közönséges, jól ismert amerikai márkájú tinta. Láthatóan még föl sem bontották.

Tíz óra múlt huszonöt perccel. A vihar elült, nyomasztó csönd maradt utána. Maxnek éppen ezért sikerült hamar megtalálnia Lathropot. Az amerikai ugyanis a szalonban zongorázott, saját szerzeményét adta elő, még dúdolt is hozzá. Amint megpillantotta a fiatalembert, abbahagyta a játékot.

– Foglaljon helyet – mondta neki. – Maga talán el tudja dönteni, melyikünknek volt igaza. Mr. Hooperrel vitatkoztunk az előbb. Lehet, hogy a francia tisztek soha nem veszik le a sapkájukat, még szobában sem? Azt tudom, hogy a rendőrök no meg bizonyos helyzetekben a zsidók nem veszik le. De hogy a francia katonatisztek sem? Megvan a véleményem erről a Bertrand-ról! Az én szememben olyan, mint egy fantom.

Lathrop leütött egy akkordot a zongorán.

– Mr. Lathrop – kezdte Max –, legyen szíves, és azonnal jöjjön velem a B 37-es kabinba. Mrs. Zia Beyt meggyilkolták.

Egy pillanatra halálos csönd lett. Az amerikai keze még mindig a klaviatúrán nyugodott, de a fejét egészen a fiatalember felé fordította. Most nagyon jól látszottak a ráncok az arcán, mintha hirtelen megöregedett volna.

– Ezek szerint mégiscsak volt valami abban a késdobáló-históriában, amit Archer doktor mesélt reggel? –mormolta.

– Kénytelen vagyok ezt hinni én is.

– Azt mondja, megölték? Meggyilkolták? Jóságos isten! És hogyan?

– Elvágták a torkát. De a gyilkos fegyvert nem találtuk meg.

– Nem szívesen keverednék bele… – jelentette ki Lathrop.

– A kapitány viszont föltétlenül beszélni akar magával. Az áldozat kabinjában várja.

– És miért éppen velem akar beszélni? Mit tehetek én? Van nekem elég bajom enélkül is.

– Mr. Lathrop, ma reggel azt mondta, hogy jól ért az ujjlenyomatokhoz. Ez igaz, ugye?

– Hát persze hogy igaz. Csak nem találtak ujjlenyomatokat? Mert ha igen, akkor szívesen segítek, ha tudok.

– És még valamit, Mr. Lathrop. Volna egy kérdésem. Lehet, hogy ostobaságnak fogja tartani. Mondja, lehet ujjlenyomatot hamisítani?

– Nem – felelte rövid megfontolás után az amerikai.

– Egészen biztos benne? Mert bűnügyi regényekben, olykor előfordul ilyesmi, ha ártatlan személyt akarnak gyanúba keverni.

– Igen, tudom. Persze lehet ujjlenyomatot utánozni. De az utánzat az igazi szakértőt sohasem téveszti meg. Arról nem is beszélve, hogy az efféle utánzatok egyszerűen tönkremennek a vegyi elemzés során. Nos, fiatalember, most már én is szeretném tudni, miért kérdezte ezt.

Max röviden beszámolt mindenről.

– Természetesen arra kérem, ne beszéljen senkinek erről a dologról – fejezte be. – Minél kevesebben tudnak róla, annál jobb. Tehát…

– Pszt!

Gyönge horkolás, majd valami morgásféle hallatszott a közelből. Olyan volt, mint mikor hirtelen fölébresztenek

valakit. Max megfordult, és Mr. Hoopert pillantotta meg egy óriási fotel mélyén, mely szinte elnyelte a tömzsi, kövérkés férfi testét.

– Beszéljen halkabban – súgta Lathrop. – Ez a szegény ördög nincs valami jó állapotban. Talán már említettem, hogy a fia súlyos beteg. Ezért is megy vissza Angliába.

Az amerikai felállt.

– Nos, menjünk, ha muszáj.

– Én nem megyek magával. Még értesítenem kell , hadbiztost, és a fényképészt is meg kell keressem. Mégis mi a véleménye arról, amit elmondtam?

– Hát én a fivérével értek egyet. Nyilván valami őrült volt a tettes. Először reménykedett, hogy elcsábítja majd a nő, aztán… Egyébként biztos könnyen elkapjuk. Gondolom, mindenkinek fölteszik majd a klasszikus kérdést: „hol volt ekkor és ekkor?”

– Mivel a gyilkos hagyott ujjlenyomatokat, nem lesz föltétlenül szükség a kérdezősködésre.

– Pedig ami engem illet, nincs ám alibim. Az este legnagyobb részét a fedélzeten töltöttem. Ha jól emlékszem, csak egyvalakivel beszélgettem – az is kora esti volt még –, azzal a barna hajú fiatal lánnyal, aki reggel még rosszul érezte magát. Azt hiszem, Miss Chatfordnak hívják.

– Arra a lehetetlen arcú, fehér bundás lányra gondol?

Lathrop megrökönyödve nézett Maxre.

– Ugye tréfál!? Hiszen az egy nagyon csinos lány. És előkelő. Nem sokáig beszélgettem vele, de az volt s benyomásom, hogy minden tekintetben kiváló hölgy.

– A földkerekség legellenszenvesebb teremtése!

Az amerikai még döbbentebben nézett a fiatalemberre – Maxet magát is meglepte, milyen élesen fogalmazott.

– Jól van, jól van – mondta Lathrop. – Nem tudom, mi baja lehet magának azzal a szegény lánnyal, de most ezt hagyjuk. Megyek a bátyjához.

Azzal elindult. Max beszállt a liftbe, és lement a hadbiztoshoz. De csak a beosztottját találta az irodában.

– Mr. Griswold nincs itt – mondta a férfi. – Ha a szalonban sincs, akkor talán Mr. Kenworthynél lesz, a B 70-es kabinban.

Max odament a mondott kabinhoz. Már kint hallotta a hadbiztos teli szájú nevetését, egy ismeretlen, gunyoros hang kíséretében. Bekopogott. A válasz nem váratott magára.

– Maga az, Walsingham? Hagyjon nekem békét! Nem eszem több rántottát! Rá se bírok nézni. Ha még egyszer tojást hoz nekem, úgy éljek, hogy a fejére borítom a tálcát!

Max benyitott.

Mr. Griswold testes férfi volt, joviális arcán óriási szemüveg ült, s füléig ért a szája nagy jókedvében. Egy fotelban ült, a beteg ágya mellett, és hatalmas szivarral pöfékelt.

– Jöjjön csak! – mondta Maxnek. – Ne is törődjék Mr. Kenworthyvel! Ő ugyanis kissé gyengélkedik.

– Micsoda!? Hogy gyengélkedem? – háborgott Jerome Kenworthy. – Az ördög vigye el magát! Hiszen majd fölfordulok! Persze erre őkelme csak fütyül!

Aztán a belépőre nézett:

– Bocsásson meg, kérem, de azt hittem, Walsingham, a steward akart bejönni. Ez a perverz alak azt képzeli, hogy ha rendszeresen hozza a rántottáit, és kellő erőszakkal belé is tömi az emberbe, minden betegséget meg tud gyógyítani; az egyszerű emésztési zavarokat éppúgy, mint a kolerát!

Kérem, csukja be az ajtót. Jöjjön csak, és nézze végig maga is, hogy múlok ki az árnyékvilágból!

Kenworthy valóban betegnek látszott. Már huszonnégy órája nem maradt meg benne az étel, nagyon rosszul nézett ki. Amúgy is sovány fiatalember volt, sápadtságát és a szája körüli ráncokat nemcsak mostani állapotának köszönhette. Belelógott a szemébe egy szőke hajtincs nyolcszögletű, keret nélküli szemüvege komolykodóvá tette az arcát.

A hadbiztos ráfújta a füstöt.

– Nem viccelek, Griswold – mormolta a fiatalember –, már nem bírom tovább. Az előbb megpróbáltam fölkelni, de úgy zuhantam vissza, mint egy zsák. És magának éppen most kellett azt az ostoba tréfát űznie velem!

– Nekem? Hiszen én semmiféle viccet sem csináltam!

Kenworthy lehunyta a szemét, arca elcsigázott volt.

– Igaz – folytatta –, egyszer-kétszer én is megtréfáltam magát, még augusztusban, ugyanezen az úton. De talán mégsem most kellett volna törlesztenie! Legalább addig várna, míg védekezni nem tudok! Mert most olyasformán érzem magam, mint legrémesebb másnaposságaim idején, csakhogy ez még annál is tízszerte rosszabb.

Kinyitotta a szemét, és Max felé fordult:

– Bocsásson meg, hiszen önnek nyilván szüksége volna valamire.

– Én kérek elnézést, hogy csak így berontottam. A hadbiztost keresem. A kapitány hívatja.

Griswold kiegyenesedett ültében, és hitetlenkedve kiáltott fel:

– A kapitány hívat? De hát mi történt?

– Nem tudom. De úgy látszik, komoly. Legyen szíves, azonnal jöjjön velem.

– Szavamra, itt megfojtottak valakit! – kurjantotta továbbra is jókedvűen a hadbiztos. – Nos, rendben. Parancsoljon velem!

A szivarhamu a szőnyegre hullott, amikor Griswold fölállt a fotelból. Rövid habozás után újra megszólalt:

– Mondja csak, Kenworthy, miféle tréfáról fecsegett az előbb? Mert biztosíthatom, hogy én semmilyen…

– Menjen! – parancsolt rá a fiatalember. – Menjen, és vissza se jöjjön többé! Komolyan beszélek. Csöppet sem szórakoztatnak a viccei!

– Jóságos ég, de hát mit követtem el? – kérdezte a hadbiztos.

– Lehet, hogy vannak, akik mulatságosnak tartanák az ötletét, de én csöppet sem látom annak. Kivárta, míg a hajó összevissza dülöngél, rázkódik, mintha maga az ördög kormányozná. Kileste azt is, mikor van sötét a kabinomban, aztán bedugta az ajtón a gázálarcos fejét…

– A gázálarcos fejemet?

– Igenis, a gázálarcos fejét – ismételte meg Kenworthy, és mintha dobbantani akart volna, rúgott egyet a takarója alatt.

– Ilyen rettenetesen ijesztő dolgot utoljára Miamiban láttam, akkor is csak azért, mert delírium tremensem volt. És az az átkozott disznó csak állt mozdulatlanul az ajtónyílásban, olyan volt, mint maga a halál. Mereven bámult engem, és akkor sem mozdult meg, amikor szóltam hozzá…

– És vajon igaz-e ez az egész?

– Méghogy igaz-e?! A fene egye meg! Szálljon le rólam!

– Öregem, becsületszavamat adom, hogy én nem…

– Kérem, hagyjon békén – ismételte meg Kenworthy.

– Nos, rendben van. Bocsásson meg. Már küldöm is a hajóorvost.

– Küldje csak, de az biztos, hogy ezt a tányér rántottát hozzávágom, ha beteszi ide a lábát. Azt akarom, hogy végre már hagyjanak nyugodtan. Nem képes fölfogni?

A hadbiztos maga elé engedte Maxet, majd eloltotta a lámpát. A két férfi kiment, és becsukta az ajtót.

– Mindig ilyen – sóhajtott Griswold bocsánatkérő arccal, miközben végigmentek a keskeny folyosón. – Annak idején Cruikshankkel sokszor felültettük, és remekül elszórakoztunk rajta.

– Netán az is Kenworthy furcsa szokásai közé tartozik, hogy gázálarcos pofákat lát az ajtónyílásban? – kérdezte Max.

A hadbiztos összevonta a szemöldökét.

– Lehet, hogy most így akarta visszaadni a kölcsönt. Mondja, szokott maga krimit olvasni?

– Elég gyakran – felelte Max.

Griswold kurtán fölnevetett.

– A legutóbbi utunkon egy krimiötlettel szórakoztattam Kenworthyt. Azt mondtam neki: „Képzelje el, hogy meg akar mérgezni valakit egy hajón. Mit kell tennie? Megvárja, míg leendő áldozatát elkapja a tengeribetegség, aztán szépen, apránként beadagolja neki a mérget. A pasas persze egyre rosszabbul lesz, de az orvos csak mosolyog, és továbbra is diétát rendel. És a szegény ördög meghal, mielőtt bárki észrevehetné, hogy valóban komoly baja volt.” Kenworthy alaposan belesápadt ebbe a történetbe.

Griswold hirtelen elhallgatott, mint aki most döbben rá, hogy a kapitány öccsével beszél.

– Nem szeretném, ha azt gondolná rólam, hogy…

– Ugyan, nyugodjék meg!

– Most jut csak eszembe, közben el is felejtettem. Mit akar a főnök ilyen későn? És hol van?

Mihelyt Max belefogott az események elbeszélésébe, Griswold arcáról lehervadt a gondtalan mosoly.

– Értem – mondta végül. – Van egy bélyegzőpárna a kabinomban, megkeresem. Szólok a fényképésznek is. Mondja meg a főnöknek, hogy öt perc múlva ott vagyunk. És bocsásson meg.

Elsietett a lépcső felé. Max egyedül maradt. Egy kis bazár állt előtte, üvegei mögött mindenféle emléktárgy: öngyújtók, papírvágó kések, babák. Ebben a pillanatban valaki finoman megérintette a vállát.

– Jó estét – hallatszott Archer doktor hangja. – Csak nem ez a bazár keltette fel érdeklődését? Biztosan a kis barátnője jutott eszébe. Ugye, eltaláltam.

– Talán.

A doktor most jöhetett föl a lépcsőn. Vastag fürdőköpenye nedves volt, egy törölközővel szorgosan dörzsölte a fejét. Csupasz lábán csak papucs, de a mentőmellényét azért engedelmesen hurcolta a bal karján.

– Kicsit lubickoltam az uszodában – magyarázkodott. – Ha esetleg magát is érdekli, lent van az E fedélzeten. Egek! Már háromnegyed tizenegy? Ezek szerint több mint egy órát úsztam! Úgy érzem magam, mintha újjászülettem volna. Nincs semmi olyan jó hatással rám, mint az úszás. Ma éjjel egész biztosan jól fogok aludni.

– Remélem, hogy az a titokzatos ismeretlen nem kezdi újból a késhajigálást a kabinja előtt! – mondta Max.

– Én is nagyon remélem! – felelte az orvos.

Elhallgatott, aztán körülnézett:

– Ejnye, hol is vagyunk most? A B fedélzeten?

– Igen.

– Akkor egy szinttel magasabbra másztam, mint kellett volna. Hiszen a kabinom a C fedélzeten van. Olykor meglehetősen szórakozott vagyok!

Ásított egyet, majd nyomban bocsánatot is kért.

– Azt hiszem, éppen ideje, hogy lefeküdjem. Jó éjszakát kívánok!

Max folytatta útját. A B 37-es kabinhoz ért. Halk beszéd szűrődött ki az ajtón. Egy szobalány és egy steward sétált el a folyosón, és igyekezett úgy tenni, mintha nem hallgatózna. Egyik rémültebb volt, mint a másik. Max nagyon fáradtnak érezte magát. A hadbiztos meg a fényképész hamarosan megérkezik, ő pedig már úgysem tudna sokat segíteni. Elhatározta hát, hogy néhány percre lepihen saját, nyugodalmas kabinjában.

Kinyitotta az ajtót. Max hajlamos volt rá, hogy szanaszét hagyja a holmiját, most mégis mindent a helyén talált. Ezt a nagy rendet a stewardnak köszönhette, aki olyan volt, akár egy kísértet: sohasem lehetett látni, mikor dolgozik. Meg volt vetve az ágy, a mosdó fölött kis lámpa égett. A fiatalember leült az ágya szélére, maga mellé tette a mentőmellényét, a botját meg a szekrényajtónak támasztotta. Úgy vélte, erre a kis időre a bátyja meglesz nélküle is.

Végigsimított lüktető homlokán. Ellenállhatatlanul vonzotta az ágy. Mi rossz is volna abban, ha egy kicsit végigdőlne rajta? Mosolyogva nyúlt el a fekhelyén. Egy kurta perc, és már aludt is.

Hetedik fejezet

Arra ébredt, hogy valaki rázza a vállát. Fölemelkedett fektéből. Nagyszerűen érezte magát, egészen könnyűnek; nem hitte volna, hogy ez valaha még előfordulhat vele. Az ágya mellett Lathrop ült.

– Maga is írja föl a nevét erre a kártyára. Csak a formaság kedvéért. Aztán két ujját rányomja a bélyegzőpárnára, majd a papírra, s így megkapjuk az ujjlenyomatait. A bátyja persze azt akarta, hagyjam magát aludni, de miért éppen én legyek az egyetlen, aki e miatt az eset miatt egész éjjel le sem hunyja a szemét?

– Hány óra?

– Hajnali kettő.

– Hát igen, gondolhattam volna, hogy el fogok aludni!

– Mi meg éppen most hagytuk abba a fölösleges vitatkozást meg a szócséplést. Örülhet, hogy legalább ebből a kellemetlenségből kimaradt. Igazán nem áll szándékomban bárkit is megbántani. Sok szamárral találkoztam már életemben, de azt meg kell adni, hogy a maga bátyja meg a hajóorvos messze vezetnek.

– Már el is kezdték gyűjteni az ujjlenyomatokat?

– Nem tudom. A hadbiztos és a hadnagy már előttem elindult egy másik bélyegzőpárnával – mellesleg ők kaparintották meg a jobbikat –, azóta nem láttam őket. Azt az utasítást kapták, hogy azokat az utasokat, akik már visszavonultak a kabinjukba, ne ébresszék föl. Ma csak a többiektől vesznek ujjlenyomatot. A legénységgel meg a személyzettel nehezebb lesz a dolguk. A következő megoldást eszelték ki: azt mondják majd, a kapitány parancsot kapott az Admiralitástól, hogy mielőtt Nagy-

Britanniába érünk, mindenkitől szerezzenek ujjlenyomatot. Egyébként amilyen bürokrácia van manapság, biztos ezt is bekapják, mint hal a horgot.

Max kiült az ágy szélére, Lathrop pedig ügyesen rányomta a kartonra a fiatalember két ujját. Aztán a papírlapot elsüllyesztette egy borítékba.

– Az az érzésem, hogy bocsánatot kell kérjek öntől.

– Miért?

– Hát hogy így elaludtam. Pedig biztosan hasznosíthattam volna magam. Nem értem, mi történt velem. Arra pedig gondolni sem merek, hogy egy pszichiáter milyen következtetéseket vonna le az esetemből.

– Mi a baj?

– Ért már néhány kemény csapás az életben, de a tűzeset óta, amit épp csak megúsztam, különösen úgy érzem, már nem vagyok a régi.

– Értem. De mitől fél?

– Nem is tudom… Borzasztóan félek a tűztől, a robbanástól… Akkor egy vegyi üzem gyulladt ki, képzelheti…

– A tűztől meg a robbanástól? De hát ez természetes. Eh, ne is beszéljünk róla – mondta Lathrop. – Most leginkább egy kiadós alvásra volna szükségünk. Holnap aztán munkához látok. De annak a fickónak a bőrében sem szeretnék lenni, aki ezt a gyilkosságot elkövette!

Ezzel Lathrop elment. Max levetkőzött, fölvette a köpenyét, és elindult a fürdőszobába: zuhanyozni akart, mielőtt újra lefekszik. Kinyitotta az ajtót, és Miss Valeria Chatforddal találta szembe magát.

A lány a kád szélén ült, a férfira szegezte a tekintetét. Most nem volt olyan fennkölt, mint az este. Biztosan a fáradtság miatt.

Szürke estélyi ruhát viselt, a nyakában gyöngysor. Fehér bundája és mentőmellénye egymás kellett hevert a földön. Szeme éppoly szürke volt, mint a ruhája, csak kimondhatatlanul fényesebb. Ingerülten s kissé kihívóan nézett a fiatalemberre.

Max határtalanul megdöbbent.

– Mióta van itt? – kérdezte.

– Tíz óta…

– Tíz óta?

– Nem tudtam kimenni, mert észrevettek volna – kiáltott fel mérgesen a lány. – Mindig mászkált valaki a kabin előtt,

– Ezek szerint több mint négy órája ül a fürdőszobámban?

– Hát igen. De most volna olyan szíves, és félreállna hogy elhagyhassam végre ezt a szörnyű helyet?

Max erre meglehetősen udvariatlan dolgot művelt. Kitör belőle a nevetés. A fiatal lány olyan megvetően viselkedett, hogy nem lehetett nem nevetni rajta. A fiatalember fölvette a földről a mentőmellényt és a bundát, átnyújtotta őket a kifelé induló lánynak.

– De hát végül is mit keresett a fürdőszobámban? Nem tudott volna…

– Muszáj kellemetlenkednie? – vágott közbe a lány.

– Csak azt akartam kérdezni: nem tudott volna mégis kimenni valahogy, ha már annyira akart?

– Nem.

– Bocsásson meg, de kissé fáradtnak látszik. Esetleg felajánlhatnék, hm… egyvalamivel kényelmesebb ülőhelyet?

– Köszönöm. Szívesen maradok még, ha megengedi.

Max most egészen közelről látta a lányt. El kellett ismernie, hogy csinos, és ha nem volna ennyire merev az arckifejezése, talán még vonzó is lehetne.

– Ugye a kapitány teljhatalommal rendelkezik a tengeren? – kérdezte hirtelen Valeria.

– Ne haragudjék, de nem értem a kérdést!

– Szóval a kapitány mindent megtehet, amit csak akar… Ha, mondjuk, be akar záratni valakit, az illető köteles engedelmeskedni?

– Félek, hogy Frank Matthewst, az *Edwardic* kapitányát – enyhén szólva – összetéveszti Bligh-jal, a *Bounty* parancsnokával. De azért csak folytassa.

– Azt hallottam, hogy maga a kapitány öccse.

„Ejnye, kislány, te akarsz valamit tőlem” – gondolta Max. – „De bármi legyen is az, nem fogod megkapni, s ez engem mélységes megelégedéssel tölt el.”

– Kitől hallotta? – kérdezte fennhangon.

– Azt hiszem, Mr. Lathrop említette. Tudja, az a férfi, aki még néhány perce itt beszélgetett magával a kabinban. Nos, ha tényleg így van, valamelyest bizonyára hallgat magára.

– Kicsoda? Lathrop?

– Ugyan, dehogy! A bátyja!

– Hogyne! Mondjuk annyira, amennyire a Lordok Házának elnöke hallgat rám.

– Fölösleges fölényeskednie! Tudom, hogy Mrs. Zia Beyt meggyilkolták a kabinjában, és a holttestet maga találta meg. Azt is tudom, hogy azonnal hívatta a kapitányt. Meg azt is, hogy az áldozat retiküljében egy üveg tintát találtak.

– Honnan a csudából tudott meg ennyi mindent?

Miss Chatford eltűnődött.

– Hát, nyitva tartottam a szemem… Meg hallottam is ezt-azt. Az igazság az, hogy tíz óra körül lejöttem, mert

beszélni akartam Mrs. Zia Beyjel. Hallottam, hogy egy férfival tárgyal a kabinjában, ezért besurrantam ide, magához. Itt akartam megvárni, amíg elmegy a látogató. Kis idő múlva el is ment.

– Ezek szerint maga látta a gyilkost!

– Nem láttam. Mert becsuktam a kabin ajtaját. Egy-két percig még itt maradtam azután kikukucskáltam, hogy tiszta-e a levegő. Akkor észrevettem magát. Amikor kinyitotta Mrs. Zia Bey ajtaját, én is mindent láttam. Megpróbáltam kereket oldani, amikor maga a kapitányért küldte a stewardot. De akkor meg egy szobalány tűnt föl a láthatáron. Így hát újra el kellett rejtőznöm. Ezután olyan jövés-menés volt, hogy a menekülésre még csak gondolnom sem lehetett. Sőt mivel maga bejött, kénytelen voltam elbújni a fürdőszobában. Ott is kellett maradnom, mert egész idő alatt mászkáltak a folyosón.

– Maga tehát ismerte Mrs. Zia Beyt.

– Nem ismertem. Soha nem beszéltem vele.

– Akkor meg mit akart tőle? Van valami elképzelése arról, ki lehetett a gyilkos? Vagy esetleg tudja, hogy az áldozat miért tartott egy üveg tintát a retiküljében?

– Nem tartott ott semmiféle tintát – jelentette ki Valeria Chatford rövid hallgatás után.

– Bocsásson meg, ha ellentmondok, de a bátyám meg én saját kezűleg vettük ki a táskájából.

– Ezt tudom. Félreértett. Azt akartam mondani, hogy eredetileg nem tintásüveg volt a táskájában, hanem egy levelekkel és iratokkal alaposan megtömött boríték. Ezt a gyilkos nyilván elvitte magával, és egy üveg tintát rakott a helyére.

– Mi az ördögnek?

– Erről persze fogalmam sincs. De meg vagyok győződve róla, hogy így történt. És ezért szeretném, ha segítene nekem.

– Ha segítenék?

– Igen. Tudja, Mrs. Zia Bey nemcsak a táskájában őrzött iratokat. Volt egy másik borítékja is. De azt átadta a hadbiztosnak. Arra kérte őt, hogy tartsa a páncélszekrényben, míg véget nem ér ez az utazás.

– No és?

– Nos, ha a kapitány hozzájárulna – és itt az ő szava törvény, nem igaz? –, akkor maga szépen előhozná azt a borítékot, és ideadná nekem.

A lány olyan nyugodtan és öntudatosan adta elő ezt a kérést, hogy nem lehetett nem csodálni érte. Max egészen megdöbbent. Egy darabig meg sem tudott szólalni, csak nézte a vele szemben ülő fiatal lányt.

– És persze – szólalt meg végre – senkinek se szóljak arról, hogy magának bármi köze is van ehhez az egész dologhoz, igaz?

– Pontosan.

– És arról se, mit művelt itt ma éjszaka?

– Így van.

– Ráadásul nekem sem tartozik semmiféle magyarázattal?

– Ó, higgye el, mindent meg tudok magyarázni. De maga enélkül is megbízik bennem! Vagy nem?

– Legyek őszinte? Nem! Filmekben láttam már ilyesfajta jelenetet, olvastam könyvekben is, de azt sohasem hittem volna, hogy a valóságban megtörténhetnek. Komolyan gondolja, hogy ilyen egyszerűen kimászhat a csávából? Mit képzel? Előad egy történetet, amivel úgy-ahogy tisztázza magát. Azt hiszi, elhallgathat minden mást, ami netán

gyanúba keverhetné? Hát ez így nem megy! Most már késő van, nem akarok senkit fölébreszteni. De reggel az lesz az első dolgom, hogy Franket tájékoztatom a történtekről. Aztán, ha óhajtja, maga is beszélhet vele. Ez már nem rám tartozik.

– Vagyis mindent elmond a kapitánynak?

– Ez csak természetes!

– Én pedig mindent le fogok tagadni!

– Nagyszerű ötlet!

– Határozottan kitartok majd amellett, hogy be sem tettem a lábam a maga kabinjába, sőt hogy soha még csak egy szót sem váltottam magával.

– Azt ajánlom, alaposan gondolja meg, mielőtt ezzel próbálkozik.

– Miért, maga talán meggondolta, amikor olyan gorombán viselkedett velem? Tudja, mikor este találkoztunk. Az ölében ott ült az a lotyó…

– Későre jár, Miss Chatford. Jobban tenné, ha lefeküdne aludni. Miért kell így beszélnie arról az asszonyról? Én nagyon kedveltem őt. Tízszer többet ért, mint…

– Mint én?

– Mint bárki ezen a hajón.

– Gondoltam, hogy ez a véleménye. Már rég megállapítottam, hogy maga csak az olyanfajta nőkkel udvarias, akiktől remélhet is valamit.

A lány fölállt, fölvette a bundáját, karjára akasztotta a mentőmellényét.

– Egyébként – mondta még elmenőben –, ha én férfi volnék, szégyellném bevallani, hogy félek a tűztől. Hallottam, amikor Lathropnak elmondta. De hiszen tudja! Nos, jó éjszakát, Mr. Max Matthews.

A gyilkos végszó után a lány kilépett a kabinból. A küszöbön még sikerült nyugodtan átjutnia, de azt már nem tudta megállni, hogy alaposan be ne csapja az ajtót.

*

Január huszonegyedikén, vasárnap Max későn reggelizett. Azután fölment egy kicsit a fedélzetre levegőzni. A sápadt napfény félénken csillogott az ólomszürke víz fölött. A fiatalember senkivel sem találkozott, odafönn csak George Hooper szundikált egy nyugágyban, vastag takaróba burkolózva. A bátyját is csak a vasárnapi istentiszteleten látta, amit a szalonban tartottak meg. A kapitány fölolvasta a huszonharmadik zsoltárt, egy kis kórus elénekelt két himnuszt, de a közös imádság elmaradt. A misén csak Archer doktor, Mr. Hooper, Miss Valeria Chatford és Max Matthews jelent meg. A lány rá se nézett a fiatalemberre. Még véletlenül sem.

Amint az istentisztelet véget ért, Max félrevonta a bátyját.

– Megvan már az összes ujjlenyomat? – kérdezte.

– Csitt! – mondta halkan a kapitány, és gyorsan körülnézett. – Hooperét és a franciáét még tegnap este megszereztük. Megvan a tiéd és természetesen Lathropé. Miss Chatford, Archer doktor és Kenworthy ma reggel kerül sorra. A legénység meg a személyzet is.

– Mit gondolsz, mikorra lesz meg az eredmény?

– Ne légy türelmetlen! Garantálom, hogy elfogjuk azt a gazembert. Innen, ugyebár, semmiképp sem szökhet meg. Lathrop azt mondja, egy egész napra van szüksége, hogy minden ujjlenyomatot megvizsgáljon. Amint megtudok valamit, rögtön szólok neked.

Legalább egy óra telt már el azóta, hogy Max a bátyjával beszélt, de csak most jutott eszébe, hogy Valeria Chatfordról elfelejtett beszámolni neki. Végül is nem olyan sürgős!

Különben is, ha az ujjlenyomatok összehasonlításának az lesz az eredménye, hogy sikerül elkapni a gyilkost – s ez nagyon valószínű –, akkor a fiatal lány értesülései már csak részletkérdésekre vethetnek fényt. Föltéve persze, hogy története nem merő kitalálás csupán.

Délben csak négyen mentek le az étterembe: a francia tiszt, Archer doktor, Mr. Hooper és Max. Az asztalnál főképp a rádióban hallott új híreket vitatták meg. A másik témát a faliújság szolgáltatta: lényege az volt, vajon melyik kikötőbe érkezik meg végül a hajó. A doktor Southamptonra tippelt, Hooper Liverpoolra szavazott. Megkérdezték a pincért is, ő nagy meggyőződéssel bizonygatta, hogy Glasgow-ba fognak befutni.

Eljött a teázás ideje is, de Max még mindig nem kapott üzenetet a bátyjától. Türelmetlenkedni kezdett, végigjárta a fedélzetet, a napozót, sőt az egész hajót, hogy legalább Lathropot vagy a hadbiztost elcsípje végre. Lathropot a kabinjában sem találta, a hadbiztos irodája pedig kitartóan zárva volt.

Leszállt az este, megélénkült a szél. Max újra végigjárta a fedélzetet, majd benézett a szalonba is. Végül aztán a dohányzóban kötött ki. Az egyik asztalkán ott feküdt az *Elfújta a szél*. Max belelapozott, a belső borítóra rá volt bélyegezve a tulajdonos neve: Célestine-Marie Bertrand. Maxnek azonban semmi kedve nem volt olvasni. Nem tudta, mihez kezdjen. Újra fölment a fedélzetre, s végre összetalálkozott a hadbiztossal.

– Éppen magát keresem – mondta az. – Cruikshank az imént jött fel, hogy lehívja a főnököt. Jöjjön, menjünk mi is az irodámba.

– Készen vannak?

– Tessék? Ja igen, természetesen.

Maxnek az volt a benyomása, hogy Griswold a szokásosnál sokkal idegesebb.

– Nos, ki a gyilkos?

Ám a hadbiztos mindössze ennyit mondott:

– Jöjjön csak!

Az irodát erős fény világította be. Szinte vágni lehetett a dohányfüstöt. A szűk, meleg helyiségben Lathrop megizzadt, ezért levetette a zakóját. A fal mellett ült egy asztalnál. Nagy halom papír hevert előtte az ujjlenyomatokkal, és egy sereg, finom betűkkel teleírt jegyzetlap. Meg egy nagyító, akkora, mint egy csészealj. Lathrop mögött a hadbiztos beosztottja papírdossziékat rakosgatott a páncélszekrény tetejére.

Újra nyílt az ajtó.

– Jöjjön, parancsnokom! – mondta Lathrop, s megperdült a széken.

A kapitány előrejött a szoba közepére, s ott megállt.

– Gondolom – kezdte az amerikai –, türelmetlenül várja már, hogy megtudja, kinek az ujjlenyomatait is fedezte föl Mrs. Zia Bey kabinjában. Nos hát, egészen őszintén be kell vallanom, hogy nem tudom.

A kapitány a megdöbbenéstől szóhoz sem jutott.

– Mert az, akitől az illető ujjlenyomatok származnak, nincs ezen a hajón! – szögezte le John Lathrop.

Nyolcadik fejezet

– Viccel velem? – kérdezte a kapitány.

– A legkisebb mértékben sem! Higgye el, csöppet sem vagyok tréfálkozó kedvemben. És Griswold sincs. Itt a kérdéses két ujjlenyomat. Egyik a jobb kéztől, másik a baltól származik. Ezekben a dossziékban pedig összegyűjtöttük valamennyi, a hajón tartózkodó személy ujjlenyomatát. De ahhoz a kettőhöz még hasonló sincs közöttük!

– Ez a színtiszta igazság, kapitány! – erősítette meg a hadbiztos Lathrop szavait.

– De hiszen ez lehetetlen!

– Nekem mondja? Mégis így van!

– Bizonyára tévednek.

– Nem tévedünk, kapitány – jelentette ki Griswold a lehető leghatározottabban. – Mr. Lathrop és én mindent kétszer is megvizsgáltunk, méghozzá nagyon alaposan. Semmi valószínűsége sincs annak, hogy tévedtünk volna. Bocsásson meg, lehet, hogy dicsekvésként hat, de nem hiszem, hogy sok olyasmi volna az ujjlenyomatok terén, amivel ne lennék tisztában. Hiszen ez is a mesterségemhez tartozik.

A kapitány mélyen elgondolkozott. Nekidőlt a páncélszekrénynek, a karját összefonta a mellén.

– Hát ezt alaposan végig kell gondolnunk – mondta szemöldökét ráncolva. – Ha valóban semmilyen hibát sem ejtettek, akkor csak úgy képzelhető el a dolog, ha az ujjlenyomatok hamisak.

– Nem hamisak, parancsnok! – vágta rá Lathrop.

– Képtelenség! – erősködött a kapitány. – Miért ne lehetnének azok? Ezt magyarázzák meg nekem! Mert az az érzésem, hogy egy gumibélyegzővel…

Hirtelen elhallgatott.

– Álljunk csak meg! Mintha az egyik utasunknak éppen valami ilyesmi volna a foglalkozása, gumibélyegző-készítés, vagy mi…

Lathrop megállította a kapitányt.

– Kérem, most figyeljen rám egy pillanatra! Tegnap éjjel a maga öccse megkérdezte tőlem, lehet-e ujjlenyomatot hamisítani. Griswold is, én is nagyon alaposan tanulmányoztuk ezt a kérdést. S mindketten készek vagyunk megesküdni rá, hogy az ujjlenyomatokkal itt nem történt semmi huncutkodás. De hogy még biztosabbak legyünk a dolgunkban, fölkértük a segédorvost, készítsen vegyi elemzést is. Ő eredetileg vegyész.

– Miféle elemzést? Ugyan már, hogyan lehetne egy fényképet elemezni!

– Valóban nem lehet. De a vérfoltokat az áldozat ruháján igen. A vizsgálat eredménye pedig egyértelmű. Van valami, amit egy hamisított ujjlenyomatban teljességgel lehetetlen reprodukálni, ez pedig a verejtékmirigyekből származó zsiradék. Nos hát, a doktor éppen az imént fejezte be a beszámolóját. Lényege: hogy a két ujj lenyomata nem mesterségesen keletkezett, a ruha szövetén igenis emberi ujjak hagytak nyomot. Ezt bizonyított ténynek tekintheti, kapitány.

Egy percig néma csönd volt a helyiségben.

– Parancsnok – folytatta Lathrop –, nem szeretném azt a benyomást kelteni, mintha örökké ugyanazt a nótát fújnám. De újra megkérdezem: biztos, hogy nincs potyautas a hajón? Nem arra a „hivatalos potyautasra” gondolok, akit

a csónakfedélzet egyik kabinjában rejteget. Tőle ugyanis vettünk ujjlenyomatot. Itt van a többi között.

Max erre hirtelen a bátyja felé fordult. Szóval mégiscsak van kilencedik utas, de Frank gondoskodott róla, hogy senki ne fedezhesse föl. De hát miért? És ki lehet?

– Azt kérdem tehát, egészen biztos benne, hogy – ilyenolyan okok miatt – senki sem bujkál a hajón? Nincs egyetlen olyan személy sem, akiről egyikünk se tudna?

– Nincs – jelentette ki határozottan a kapitány. – Ebben teljesen biztos vagyok.

– Nos, parancsnok, akkor ez az egész egyszerűen lehetetlen – szögezte le a hadbiztos.

– Csakhogy mégis így van. És kell, hogy legyen rá valamilyen magyarázat. Mégsem tudok mást elképzelni, mint azt, hogy valamelyikük tévedett. Nagyon sajnálom, Mr. Griswold, de attól tartok, kezdhetik elölről az egészet.

Lathrop nem állhatta meg, hogy el ne mosolyodjék. A hadbiztos beérte egy biccentéssel. Most egyáltalán nem emlékeztetett arra a vásott tréfacsinálóra, aki előző este még Mr. Kenworthy tengeribetegségén élcelődött.

– Ahogy parancsolja, kapitány – mondta végül. – De én éppen olyan biztos vagyok benne, hogy semmiféle hibát nem követtünk el, mint amennyire maga meg van győződve arról, hogy nincs potyautas a hajón.

A kapitánynak elborult az arca.

– Nem lehet, hogy valaki megtévesztette magukat? Manipulálhatott a kartonokkal, és esetleg most adott hamis ujjlenyomatot? Vagy tudom is én!

– Nem. Cruikshank hadnagy meg én saját kezűleg gyűjtöttük be az ujjnyomokat. Négyet kivéve: az önét, parancsnok, Mr. Lathropét, a hajóorvosét és Mr. Max Matthewsét. Bizonyítani tudjuk, hogy senki sem csaphatott

be bennünket. Úgy hiszem, ön, Mr. Lathrop is igazolni tudja ugyanezt.

– Minden kétséget kizáróan – mondta Lathrop. – Én Griswoldtól és a hadnagytól vettem ujjnyomokat, ők pedig tőlem.

Újra csönd lett. A hadbiztos bekapcsolta a ventilátort, a kis motor halkan zümmögött.

– Hadd tegyem még hozzá, hogy a véres ujjnyomok nem az áldozattól származtak. Persze ez merőben valószínűtlen feltételezés lett volna, de azért erről is meg akartunk bizonyosodni.

A kapitány – még mindig a páncélszekrénynek támaszkodva – határozott hangon újra beszélni kezdett.

– Hát akkor foglaljuk össze! Úgy látom, idáig három fontos dolgot tisztáztunk. Először azt, hogy a bűntett színhelyén talált ujjlenyomatok valódiak: élő embertől származnak. Másodszor: a hajón nincs potyautas, és nincs olyan személy, akinek az ujjlenyomata ne lenne a birtokunkban. Harmadszor pedig sem csalás, sem tévedés nem történt. Vagyis mindenki a saját ujjait nyomta rá a nevével ellátott kártyára, s azután ezeket a kártyákat gondosan és becsületesen összehasonlították az eredeti nyomok fényképmásolatával. Így van?

– Pontosan így – helyeselt Lathrop.

A kapitány megtörölte a homlokát.

– De az ördögbe is, valaki mégiscsak otthagyta az ujjlenyomatait! Mégsem hihetjük, hogy azt az asszonyt egy fantom ölte meg!

– Pedig nagyon úgy fest a dolog – sóhajtott Lathrop.

– Bárhogy van is, tény, hogy a hajón bűntény történt, és a mi feladatunk a gyilkost leleplezni, Mr. Griswold, maga is

azt állítja, hogy a kérdéses ujjlenyomatok egyik utasunktól sem származhatnak?

– Egészen határozottan kijelentem: a birtokunkba került ujjlenyomatok közül egyikhez sem hasonlítanak.

Aztán mintha kicsit elbizonytalanodott volna. Újra megszólalt:

– Azért azt megemlíteném, milyen furcsa kis jelenet játszódott le tegnap este a francia utassal.

Minden tekintet a hadbiztosra szegeződött.

– A következő történt. Cruikshank és én kevéssel tizenegy után indultunk el. Azt a parancsot kaptuk öntől, hogy csak azokat az utasokat keressük fel, akik még nem feküdtek le. Nos, a francia még fönt volt. A B 71-es kabinban lakik, a hajó, bal oldalán. Ahogy beléptünk, rögtön azt gondoltam: „Ő az, akit keresünk." Az ágya előtt találtuk, mintha asztalnál ülne. Egy bélyegzőpárna és négy-öt gumibélyegző hevert előtte.

– Már megint azok a gumibélyegzők! – morgott a kapitány.

– Azzal foglalatoskodott, hogy a saját címét óriási papírlapokra nyomtatta – folytatta Griswold. – Kellemetlen, de a francia csak néhány szót tud angolul. Ami engem illet, hát én sem vagyok erősebb a franciában, mint ő az angolban. Cruikshank azt állítja, hogy beszéli a tiszt nyelvét, de tudománya a valóságban inkább csak abból áll, hogy időről időre megereszt egy „*ah, oui*"-t, s értelmes képet vág hozzá. Most így kezdte a mondókáját: „*Monsieur, nous voulons votre print de pouce*." Úgy látszik, ezt a mondatot a francia nem értette meg pontosan, mert egész szóáradattal válaszolt, és végtelenül izgatottnak látszott. Cruikshank két vagy három alkalommal mondott neki egy-egy „*ah, oui*"-t. Végül, amikor úgy látszott, Bertrand felfogta, hogy mit

akarunk tőle, egészen elképedt. De azt látnia kellett, hogy ragaszkodunk a dologhoz, így hát már nyomta is az ujját a saját bélyegzőpárnájára. Egyszerűen nem tudtuk volna megindokolni, miért akadályozzuk meg ebben. Hiszen az egyik tinta olyan, mint a másik, nem igaz? Mi azonban végtelenül bizalmatlanok voltunk vele. Nem engedtük, hogy úgy csinálja, ahogy ő akarja. Ráadásul én már egész komolyan kezdtem azt hinni, hogy ő a mi emberünk. Cruikshank elkapta a francia kezét, és így szólt: „*Nong, nong, monsieur, il fautservirde notre roller*.” Végül tehát gondosan levettük a francia ujjlenyomatait, ő egyébként egész idő alatt egyfolytában beszélt. A hadnagy időről időre közbeszúrt egy-egy „*ah, oui*”-t. Mindig úgy látszott, hogy ez meglepi a franciát. Amikor elindultunk kifelé, Bertrand nagyon furcsán nézett ránk. Mintha…

– Bűnös lett volna? – sugalmazta Lathrop.

– Ne-em. Nem bűnös. Nem tudnám leírni. Kérdeztem Cruikshanket, hogy mit hordott össze, de ő nem volt biztos benne, hogy vajon megértette-e. Akkor gyorsan lementünk a fényképészhez. Megkértem, hogy nyomban fotózza le Bertrand ujjlenyomatait. Meg is csinálta. Csakhogy a bűntény színhelyén talált nyomok teljesen másmilyenek voltak. Így hát Bertrand is ártatlan.

– Hát ezzel se megyünk túl sokra, Mr. Griswold – jegyezte meg a kapitány, néhány perc gondolkodás után.

– Ezzel én is tisztában vagyok, parancsnok. De ettől függetlenül Bertrand viselkedését nagyon különösnek találtuk. Vajon mi lehetett vele?

– Talán az volt a célja, hogy megtudjon maguktól valamit… Max, te elég jól beszélsz franciául, ugye?

– Hát, meglehetősen.

– Akkor ezt a dolgot rád bízzuk. Mr. Griswold, történt még valami említésre méltó?

– Nem, parancsnok. Senki sem tiltakozott. Mind hagyták, hogy ujjlenyomatot vegyünk tőlük. Szelídek voltak, mint a báránykák. Most pedig én szeretnék föltenni néhány kérdést, ha megengedik. Magának mi az elképzelése erről a gyilkosságról? Nincs-e véletlenül szemtanú? Mondjuk egy steward vagy egy szobalány?

A kapitány megrázta a fejét.

– Tudomásom szerint nincs. De azért van valami, amit el kell mondanom. Úgy látszik, Mrs. Zia Bey nem tintásüveget hordott a kézitáskájában, hanem egy iratokkal vagy levelekkel teli borítékot. Legalábbis a szobalány azt állítja, hogy látta, amikor Mrs. Zia Bey öltözködött. Sőt mi több, az áldozatnak nem is volt tintája! Ezt is a szobalány mondja, mert ő segített kicsomagolni a fiatalasszony holmiját.

– Ebből tehát az következne, hogy a gyilkos vitte megával a tintát, és ő tette a táskába, a boríték helyére.

– Kézenfekvő feltevés.

– De hát mi oka volt rá? És miért éppen tintát?

Erre a kérdésre természetesen egyikük sem tudott válaszolni.

– Ami engem illet-morgott Lathrop, miközben belebújt a zakójába-, én már csak az evésre tudok gondolni. Azért, ha kíváncsiak a véleményemre, megmondom: itt egy őrült keveri a kártyát. Engem ez az ügy Nick Carter esetére emlékeztet. Gondoljanak csak a véres hüvelykujj nyomára, meg a titokzatos iratokkal tömött borítékra! Már csak egy fecskendő hiányzik, megtöltve teljesen ismeretlen indiai méreggel. Erről jut eszembe; a szabályok értelmében a hajóorvosnak meg kellene vizsgálnia, hogy mi van az

áldozat gyomrában. Jó, jó, tudom, hogy Mrs. Zia Beynek a torkát vágták el! De a tárgyaláson éppen az ilyesféle elhanyagolt részletek szoktak bonyodalmakat okozni. Helyes ha előrelátók vagyunk, és végrehajtjuk a szükséges óvintézkedéseket. Van még valakinek mondanivalója?

– Igen – felelte Max.

Elmesélte különös találkozását Miss Valeria Chatforddal, és összefoglalta beszélgetésüket.

– Az áldóját! – kiáltott fel Lathrop. – Hát maga minden nővel kapcsolatba kerül?

– Nem. Ezzel nem – sietett leszögezni Max.

A kapitány zavart volt, és határozatlan:

– De azért nem gondolod, hogy ő a tettes?

– Nem tudom. Igaz, a ruháján nem voltak vérfoltok. Pedig, úgy hiszem, a gyilkosén kell legyenek.

– Merem remélni – mondta Lathrop szenvedő ábrázattal –, nem az derül majd ki, hogy a gyilkos meztelenül szaladgált, nehogy összevérezze a ruháját! A Wallace-ügyben például, meg még egy-két másikban is ilyesmit feltételeztek, de aztán a legkisebb bizonyítékkal sem sikerült alátámasztani. És ez arra mutat, hogy a gyilkosok korántsem maszatolják össze magukat annyira, mint ahogy mi általában gondoljuk.

– Mr. Matthews semmi olyasmit nem mondott, hogy Miss Chatford meztelenül sétálgatott volna – jegyezte meg a hadbiztos. – Ámbár ez a látvány biztosan megérne egy misét, nem igaz?

– Mr. Griswold!

– Elnézést, parancsnok – mondta a hadbiztos, de azért igazából ügyet sem vetett főnöke összevont szemöldökére. Hamiskás arccal folytatta:

– Emlékeznek a jugoszláv grófnő esetére? Arra, aki akkor lépett be anyaszült meztelenül a szalonba, amikor a lelkész javában mondta a misét? Nem mintha Miss Chatfordot képesnek tartanám ilyesféle heccekre, nem…

– Mr. Griswold – szólt rá újból a parancsnok –, ha meg nem sértem, ennyi most éppen elég. A kérdés nem az, mit viselt, vagy mit nem viselt a gyilkos. Inkább arra kellene rájönnünk valahogy, miként lehetséges, hogy a bűntény színhelyén talált ujjnyomok valódiak, mégis egy fantomtól származnak. Vagy legalábbis olyan valakitől, aki minden jel szerint nincs is a hajón.

A kapitány fölemelte a karját, majd tanácstalanul visszaejtette.

– Képtelen vagyok felfogni! És most hogyan tovább?

– Én a maga helyében tudnám, mit tegyek! – mondta Lathrop.

– Igazán?

– Igen. Sir Henry Merrivale segítségét kérném. Én ugyan még sohasem láttam őt, de nagyon sokszor hallottam, hogy a megoldhatatlannak látszó ügyek megfejtésében nincs hozzá hasonló.

Max az amerikaira nézett, az arcát most kifejezéstelennek látta.

– Sir Henry Merrivale? Többször is találkoztam vele Londonban, hét vagy nyolc évvel ezelőtt. Sajnos, kétezer kilométerre van tőlünk!

– Ó dehogy – mondta Lathrop. – Pillanatnyilag a kapitányával szomszédos kabinban található.

– Itt van a hajón?

– Ezek szerint a bátyja nem mondta el magának? – kérdezte Lathrop meglepetten. – Ő az a bizonyos kilencedik

utas. Egyébként fogalmam sincs róla, miért van szükség erre a nagy titkolózásra.

– Merrivale! Nagy ég! Hiszen éppen ő az, akire most szükségünk van. Hol lehet most?

A kapitány az órájára nézett.

– Közeledik a vacsora. Akkor, gondolom, a borbélynál van és borotválkozik. Mondtam neki, hogy ebben az időben gyakorlatilag senki sincs a fedélzeten. Jól ismered, Max?

A fiatalember elmosolyodott.

– Körülbelül hetenként kétszer rúgott ki az irodájából.

– Na, akkor keresd meg! Énrám biztosan nem hallgatna. Soha életemben nem láttam még ilyen különös figurát. Mesélj el neki mindent! Nagyon kíváncsi vagyok mi lesz a véleménye.

Kilencedik fejezet

– Hagyja abba – kiabált valaki ingerült hangon –, elég legyen a sok csűr-csavarból! Tudom, hogy éppen olyan kopasz vagyok, mint Julius Caesar, de nincs szükségem semmiféle hajnövesztőre! Egyetlen kívánságom van, hogy megborotváljon. Fejezze be, kérem, és lásson végre munkához!

– De uram, ez tényleg kiváló szer! – erősködött a borbély. – Még egy biliárdgolyóból is kiserkenti a szakállt. Képzelje, a nagybátyám is azt mondja…

Max beleesett az ajtón.

Sir Henry Merrivale a közel száz kilójával szinte feküdt a fotelban, óriási fehér kendő borította be, csak a feje látszott ki alóla. Teknőckeretes szemüvegén át a mennyezetet bámulta. A borbély apró termetű, ápolt emberke volt, kifogástalanul tiszta zakót viselt. Épp a borotváját fente.

– Pedig a nagybátyám éppen olyan kopasz volt, mint ön, uram. De ma már egyre csak ezt hajtogatja: „Jack, honnan az ördögből van ez a csodaszer? Egyszerűen fantasztikus…” Én meg így felelek neki: „Nagyon boldoggá tesz, William bácsi, hogy ezt mondja. Ezek szerint hatásosnak találta?”

„Hogy hatásosnak-e?” – folytatja erre ő. „Nem túlzok, Jack fiam, ha azt mondom, huszonnégy órával azután, hogy először bekentem vele a fejem, szabad szemmel is látni lehetett, hogy nőni kezd a hajam. Olyan volt az egész, mint a rajzfilmeken a néhány másodperc alatt kinyíló virágok. És ráadásul ez az új hajam fekete, pedig én már hatvanhárom éves vagyok.” Láthatja, uram, mindegy, hány éves az ember…

– Figyeljen ide, barátom! Ismétlem, nem kérek a csodaszeréből! Azért jöttem…

– Ahogy parancsolja, uram. A maga dolga. Nincs szüksége esetleg egy álarcra? Csak arra gondolok.

– Miért? Netán az a szándéka, hogy megfoszt attól, amit a természet ajándékozott nekem?

A borbély lenyomott egy pedált, ettől a fotel még hátrább dőlt.

– Ne aggódjék, uram. Egy ízben tizennégy vendéget borotváltam meg egymás után, s közben tombolt a vihar! És még csak meg se karcoltam egyiket sem. Ezt a dolgot csak az álarcosbál miatt hoztam szóba. Bár nem tudom, most megrendezik-e. Hiszen olyan kevés utasunk van… Bárhogy lesz is, én csak azt mondom, nincs nagyszerűbb az álarcosbálnál. Ha tetszik, elsőrangú haramiát csinálok magából. Vagy például: kidülleszti a mellét, büszkén fölveti a fejét, kap egy furcsa kis kalapot, s máris kész Mussolini.

A borbély ügyesen levette vendége szemüvegét. Ekkor pillantotta meg Maxet az ajtóban.

– Jöjjön beljebb, uram, foglaljon helyet. Rögtön magán a sor.

– Köszönöm, de nem azért jöttem. Csak ezzel az úrral szeretnék beszélni – felelte a fiatalember.

Sir Henry gyorsan hátrafordult. Az arca paprikapiros lett, letépte a nyakából a kendőt, és dühös pillantást vetett Maxre.

– Már megint egy újságíró – kiáltotta. – Most, amikor azt hittem, lesz egy kis nyugalmam végre, a nyakamba hullik egy riporter. Jóságos ég!… Na, adja csak ide a szemüvegemet.

– No de uram!…

– Adja már ide! Meggondoltam magam. Nem akarok borotválkozni, inkább nőjön térdig a szakállam.

Felpattant a fotelból, fölvette a szemüvegét. Aprópénzt adott a borbélynak, aztán levette a fogasról a felöltőjét, gyorsan magára kapta, a fejébe hatalmas tweedsapkát nyomott, s egészen a fülére húzta.

– Hallgasson meg! –kérlelte őt Max.

De Sir Henry hatalmas, méltóságteljes léptekkel elviharzott mellette, és kilépett az ajtón. Max követte. A bazár előtt Merrivale végre megszólalt:

– Nos, most mondja el, hogy mit akar! – morogta.

A fiatalember megkönnyebbülten felsóhajtott.

– Örülök, hogy újra látom, Sir Henry. Nem változott semmit ennyi év alatt. De hát mi az ördögöt keres ezen a hajón, és mi ez a nagy titkolódzás?

– Nyugodjék meg, jó okom van rá! – felelte Merrivale.

– Mennyi időt töltött Amerikában?

– Öt napot.

Max nem mert több kérdést föltenni, nehogy indiszkrét találjon lenni. Nem tudta, hogy a háború kitörése óta Merrivale milyen pozícióban van a Whitehallnál, de arról meg volt győződve, hogy kétszer olyan fontos funkciója lehet, mint annak, aki a katonai hírszerzés irányításánál az utóda lett.

Rövid szünet után Max megkérdezte:

– Tudja, mi történt a hajón?

Merrivale nem felelt, csak bizonytalan morgást hallatott. Max erre röviden összefoglalta az eseményeket.

– Úristen! Már megint egy képtelen história?!

– Egen. Éppen olyan valószínűtlen, mint az a számtalan eset, mellyel eddigi pályafutása alatt találkozott. Ha jól emlékszem, maga fejtette meg nemrégiben azt is, amikor a

gyilkos egy bezárt szobából lógott meg. Meg ott volt az az esete is, amikor a tettes egy havas téren át menekült el, de semmi nyomot nem hagyott maga után. Most pedig olyan ujjlenyomatokkal lesz dolga, amiket egy nem létező gyilkos hagyott hátra. Láthatja, mennyire nagy szükség van a segítségére. Frank vállán már így is akkora a felelősség…

– Gondolja, hogy az enyémen nem? – kérdezte Sir Henry. Majd némi tűnődés után így folytatta:

– Gyerünk, menjünk föl, és mesélje el részletesen az ügyet. Itt nincs elég levegő.

Néhány csillag pislákolt már az égen, csípős volt az idő. Alig lehetett látni a tengert. Max a víz felé fordulva adta elő a történetet, vigyázott, hogy semmit ki ne felejtsen. Merrivale némán hallgatta.

– Tehát azt gondolja – szólalt meg végül Sir Henry –, hogy a gyilkos azonos azzal a férfival, aki előző éjjel a késdobálást rendezte a folyosón Archer doktor kabinja előtt?

– Kézenfekvőnek látszik – mondta Max.

– És gázálarcban látogatta meg az ifjú Kenworthyt?

Ebben Max bizonytalan volt.

– Nem tudom, hogy ez is összefügg-e az eseményekkel. Az a helyzet, hogy Kenworthy az efféle viccelődök gyakori céltáblája. Végül is lehet, sőt nagyon valószínű, hogy a hadbiztos tréfálta meg.

– Hüm. Lehetséges. Ez a Griswold olyannak is látszik… De nem fontos. Mondja, egyáltalán elkezdték a nyomozást? Kiderítették már, hogy hol voltak az utasok kilenc óra negyvenöt perc és tíz óra között?

– Az utasokra gyanakszik?

– Nem tudom. Lehet, hogy valamelyik utas volt, lehet, hogy valamelyik alkalmazott, vagy akárki. De valahol csak bele kell vágni. Szóval, elkezdték már a kihallgatásokat?

– Nem. De arról be tudok számolni, amit az utasok csak úgy maguktól elmondtak. Miss Chatford, úgy látszik, a „kabinjában volt, Archer úszott, Lathrop a fedélzeten tartózkodott. Hogy a többiek mit csináltak, arról fogalmam sincs.

– Hát a francia?

– Tizenegy óra körül a kabinjában volt, ez persze semmit sem jelent.

– Egyébként egy francia tiszt nem venné…

Sir Henry hirtelen elhallgatott. Aztán öklével a korlátra csapott, s egy árnyalatnyi csodálkozással a hangjában így folytatta:

– Úristen! Lehet, hogy van is benne valami? A szombat délelőttre gondolok…

– Azt hiszi, hogy a francia belekeveredett az ügybe?

– Legalábbis tud valamit. Nagyon kíváncsi volnék arra, mit magyarázott tegnap este annak a két fickónak, aki ujjlenyomatot vett tőle. És még azt is gondolom…

– Mit?

De Sir Henry nem válaszolt. A korlátra könyökölt, és nagyon sokáig hallgatott. Max már-már azt hitte, elaludt. Aztán az egyre sűrűbb sötétségben mégis fölharsant a hangja.

– A teremtésit! Hát nincs nekem elég dolgom, hogy a tetejébe minden rejtélyes gyilkosság is a nyakamba szakadjon?!

– Meglehet, Sir Henry, hogy a maga területéhez tartozik az eset.

– Hogy érti ezt?

– Hátha valami kémkedési históriáról van szó! Nem gondolja?

Sir Henry Merrivale megint sokáig hallgatott.

– Nem egészen lehetetlen – mondta végül. – Pedig mostanság, kedves barátom, a kémkedés egyáltalán nem tréfadolog. Gyökerei messzebb ágaznak, mint, mondjuk, huszonöt évvel ezelőtt, de korántsem oly romantikus, mint amilyen a legendája. Az ellenséges kém általában közönséges, látszatra jelentéktelen figura: hivatalnok vagy szabadfoglalkozású fiatal nő, akár középkorú asszony. Munkájáért nem kér jutalmat, és többnyire kivételes intelligenciával sincs megáldva. Egyszerűen csak idealista, és persze fanatikus. Vegyük példának ezt a hajót. Képzelje el, hogy valaki egész éjszakára égve hagyja a lámpát, és kinyitja az ablakot a kabinjában. Ehhez igazán nem kell nagy ész, és az ellenség titkait sem kell kifürkészni hozzá. Elég tudni azt, hogy a fény a nyílt tengeren négy-öt mérföldnyire is ellátszik, s az „eredmény” sokunk számára katasztrofális lehet.

– El tudja képzelni, hogy van, aki képes erre, holott tudja, hogy egy ilyen kalandban nagy valószínűséggel ő is otthagyja a fogát?

Sir Henry fölsóhajtott.

– Kedves barátom, aki idealista és fanatikus, az bízik abban, hogy a tengeralattjáró parancsnoka gáláns férfiú, aki megvárja, amíg mindenki átszáll a mentőcsónakokba, s így biztonságba kerül. Csak azután nyit tüzet.

– Elfelejti, hogy a csónakfedélzeten szolgálatot teljesítő őrök könnyűszerrel észrevennének egy ilyen kivilágított ablakot – vetette közbe Max.

– Nem felejtem el. De ennek ellenére is megpróbálhatják. Mielőtt elindultunk New Yorkból, figyelmeztettek, hogy,

valamelyik nő a hajón az ellenségnek dolgozik. Nem tudom, igaz-e vagy sem. Úgy gondoltam, elterjesztem ezt az értesülést, sőt esetleg még a faliújságra is kiíratom. De a bátyja nem tartotta helyesnek. És hát itt ő a főnök.

– Az egyik nő kém? Csak nem képzeli, hogy Estella Zia Bey volt?

– Nem tudom, ki az, és a kapitánynak sincs fogalma róla. Egyébként az a benyomásom, hogy nem Mrs. Zia Bey volt. Valószínűbb, hogy valamelyik szobalány. Valami fiatal fanatikus lehet, aki meg van győződve róla, hogy nagy ügyet szolgál. Inkább a fenekét kellene kiverni büntetésből, mint kivégzőosztag elé küldeni.

– És maga ezért jön velünk az *Edwardic*on?

Sir Henry gúnyosan fölnevetett.

– Édes istenem, dehogy. Egészen más dolgom van. Egyébként bárki legyen is az állítólagos kémnő, az biztos, hogy nem doktorkisasszony, hanem csak egy buta kis liba. De most, hogy ráadásul egy gyilkosság is történt, különösnek látszik ez az egybeesés. Tudja, ez a bűntény a leginkább azért aggaszt, mert olyan hallatlanul ügyesen hajtották végre. Félek is, nehogy a közeljövőben újabb meglepetésben legyen részünk.

– Hogyhogy?

– Példának okáért most én magát áthajítom a korláton. Hirtelen elkapom a hóna alatt, meglódítom, és már kész is.

Max önkéntelenül megborzongott. Ebben a sötétségben valóban nem lehetett tudni, ki a barát és ki az ellenség.

– Nem ajánlom, hogy megpróbálja, mert igen nehéz lenne átdobni engem a korláton. Ezenfölül még jó úszó is vagyok.

– Ezúttal biztosan nem menne sokra vele, mert lehetetlenség, hogy észrevegye és kihalássza valaki a vízből.

Nézze csak. Olyan tömény a sötétség, mint a Tartarosz mélyén. És a reflektorokat nem gyújtanák meg, hiszen az az egész hajó biztonságát veszélyeztetné. Az elsötétítés kitűnően kiszolgálja egy gyilkos szándékait.

– Komolyan mondja, hogy nem gyújtanák föl a reflektorokat?

– Erre parancs van, és még a maga bátyja sem szegheti meg. Nem lehet egy egész hajót, sok-sok ember életét kockáztatni csak azért, hátha sikerül egyet megmenteni. Ilyen a háború. És…

– Figyeljen csak!

A mély sötétségben Max kusza lépéseket hallott a B fedélzet elejéről. Olyan volt, mintha két férfi dulakodna. Aztán fény villant, és Max lövés zaját hallotta. Fojtott kiáltás hangzott, aztán mintha egy súlyos test zuhant volna a vízbe. Majd az őrök gyors léptei: futva közeledtek.

Tizedik fejezet

Nem sokkal ez előtt Valeria Chatford, rózsaszín ruhában, a főlépcső felől a szalonba igyekezett. Minden lépcsőfordulóban lógott egy nagy tükör. A lány mindegyikben szemügyre vette kecses alakját. Ezen a nyolc-tíz napos úton úgy kellett öltözködnie, mintha legalább hat estélyi ruhája volna, pedig mindössze kettőt mondhatott a magáénak. Ezt a kérdést nehezen tudta megoldani. Másrészt pedig meg kellett felelnie annak a föladatnak, amit elvállalt. Az első estén tengeribetegség gyötörte, még másnap sem volt szabad jól éreznie magát, ezért hűvös és tartózkodó modort öltött. Ő volt a legjobban meglepve, hogy sikerült. De az kétségtelen, hogy ez a hűvös és tartózkodó magatartás igencsak segítségére volt, amikor a B 37-es kabinban a holttestet megpillantotta.

Ma este már nem kellett sápadtnak lennie. Most előbb jobbra fordította a fejét, aztán balra, így vette szemügyre szép arcát és dús, barna haját. Elmosolyodott. Ettől a mosolytól csodálatosan megélénkültek a vonásai; Max Matthews igencsak meglepődött volna, ha látja.

Valeria tegnap este csaknem mindent elrontott, nem szabad még egyszer ilyen taktikai hibát elkövetnie. De hát hogy kerüljön közel a férfihoz? Nem ígérkezett könnyű feladatnak.

A faliújság hírül adta, hogy a nagy szalonban este kilenc órakor föllép az *Edwardic* zenekara, néhány perce már el is kezdődött a koncert. Valeria belépett a terembe, majd belesüppedt egy kényelmes, mély fotelba.

Jerome Kenworthy is éppen ekkor határozta el, hogy végre megmutatja magát a többieknek. Már csaknem

huszonnégy órája nyugodt volt a tenger, ezalatt a fiatalember jobban lett, és fölkelt ágyából. Éppen a bárba igyekezett, amikor meghallotta a zenét. Azt gondolta, céljainak a szalon is éppúgy megfelel. Ezért ő is bement, és elhelyezkedett egy fotelban.

Valeria a szeme sarkából figyelte az ideges, nyurga, szőke fiatalembert: a homlokán gondterheltségről árulkodó barázdát, a szája sarkában sok apró ráncot látott. A férfin szmoking volt, és túlságosan hosszú arcán borzalmas nyolcszögletű szemüveg díszlett. Italt rendelt, majd elnyúlt a fotelban, és lehunyta a szemét.

A lány körülnézett a teremben. Egyedül volt Kenworthyvel. Most látta először a fiút, de már nagyon sokat hallott róla. Kenworthynek viszonylag kellemes volt a külseje, s ez megkönnyítette a lány dolgát. De azért Valeria szíve hevesen dobogott az izgalomtól. Még vár néhány percet. De itt volt a nagy alkalom, meg kellett ragadnia. Fölállt, és elindult a férfi felé. Jerome csak akkor vette észre, amikor már mellette ült, és az asztalára könyökölt.

– Ne nyugtalankodjék, rokon – mondta a lány. – Én megmentem magát.

Jerome Kenworthy összerezzent, és kinyitotta a szemét.

– Nagyon lekötelez, kisasszony – mondta, s közben fölemelte a whiskyspoharát –, de… kihez van sze…

– Valeria vagyok.

Kenworthy erősen törte a fejét.

– Ha nem tévedek – mondta aztán, a poharát szorongatva –, még sohasem találkoztam önnel. Milyen Valeria?

– Valeria Chatford, természetesen. De ez most nem lényeges. Fontosabb, hogy legyen egészen nyugodt: a

gyilkos az összes levelet megszerezte. Ebben teljesen biztos vagyok.

Jerome Kenworthy hosszan nézte a lányt, majd letette a poharát az asztalra.

– Maga is viccelődik velem, mint Griswold a gázálarcban?

– Ki az a Griswold?

– A hajó hadbiztosa.

A fiatalember újra fölvette a poharát, és egy hajtásra kiitta.

– Figyeljen ide. Az az érzésem, valami félreértésről lehet szó. Mielőtt folytatnánk ezt a beszélgetést, legyen szíves, mondja meg, kivel tévesztett össze.

– De hát maga Jerome Kenworthy. Az édesapja Lord Abbsdale, most a *Whitehall*on van, nem tudom, milyen beosztásban.

– Igen, az Admiralitásnál.

– Oxford grófságban laknak, vagy inkább laktak, a Thetlands Parkban – folytatta a lány. – Többször is voltam ott látogatóban. A maga édesanyja, Molly, az én nagynénném. Az én anyám, Ellen, a maga nagynénje…

Hirtelen világosság gyúlt a fiatalember agyában. Tizenkét, tizenöt év távolából újra maga előtt látott egy copfos kislányt, amint a pázsiton játszik. A whisky a fejébe szállt, s ettől kissé érzelgős lett. Ez után a három nap után, amit a hajón töltött, meleg szívvel gondolt Thetlandsre, sőt még unalmas, fecsegő apjára is. Ha ennek az átkozott háborúnak egyszer vége lesz, újra ott fog letelepedni.

– Az áldóját! – kiáltott föl. – Most már emlékszem magára, Valeria… Mit is mondott, hogy hívják, amióta férjhez ment?

– Nem mentem férjhez.

– Nem? Akarom mondani, mi is Ellen néni neve? Ó, igen. Chatford. Nahát, erre a találkozásra inni kell. Meghívhatom?

Már intett is a pincérnek, aki sietve fölvette a rendelést.

– Meséljen, hol élnek most?

Valeria könnyedén egymásra rakta a két kezét, nagy, szürke szemével nem a férfira, hanem az asztalra nézett.

– Talán emlékszik még, Bermudára utaztunk, a szüleimmel.

– Igen, mintha rémlene valami.

– Később, valamivel több mint egy éve New York államban telepedtünk le. Aztán kitört a háború, úgy gondoltam, én is hasznosíthatnám magam valahogyan.

A fiatal lány egy pillanatra fölemelte a tekintetét, aztán újra lesütötte. Halványan elmosolyodott.

– Még abban is reménykedtem, hátha a maga édesapja, akarom mondani Fred bácsi talál valamit nekem. Aztán mégsem mertem írni neki, amiatt, ami a szüleink között történt. Hiszen tudja, milyen ő!

Kenworthy lecsapott a második whiskyjére.

– Igen, tudom, de hát ez már olyan régen volt! Biztosíthatom, hogy apám találna megfelelő munkát magának. Be kell valljam, már engem is besoroztatott. Mégpedig a legnagyobb sajnálatomra.

– De van még valami más is – folytatta a lány.

– Mondja csak. Proszit!

– Tessék?

– Azt mondtam, „proszit”, vagyis: egészségére!

– Ja! Egészségére, Jerome.

A fiatal lány ajkához emelte a poharat, majd lassan letette.

– Ugye, nem veszi zokon, ha egészen nyíltan beszélek magával. De hát nem tudok másként. Tudja, gyermekkoromban tulajdonképpen maga volt az ideálom.

Valeria kurtán fölnevetett.

– Bizony. Molly néni mindig elküldte nekünk az iskolai újságot, így még most is tudom, hogy maga milyen díjakat nyert. Azt is tudom, hogy a szülei diplomáciai pályára szánták, de abbahagyta a tanulmányait.

– Igaz – vallotta be Kenworthy, és kissé elpirult.

– Hol így, hol úgy, de továbbra is szereztem híreket magáról. Még azt is megtudtam, hogy nemrégiben New Yorkban volt. Aztán azt hallottam, hogy összeállt azzal a nővel…

– Miféle nővel? – kérdezte a férfi.

Valeria kissé az asztal fölé hajolt.

– Hiszen éppen erre célozgattam az előbb – felelte szinte suttogva. – Azzal az asszonnyal… hiszen tudja, akit tegnap este meggyilkoltak a kabinjában. Úgy teszünk, mintha nem tudnánk róla. De én láttam őt, Jerome. Elvágták a torkát. Rettenetes volt.

– Hogy hívták?

– Csitt! Ne beszéljen olyan hangosan. Estella Zia Beynek hívták. A retiküljében egy ilyen nagy csomag levél volt. Zsarolásra való levelek. A magáéin kívül is rengeteg. De engem a többi nem érdekelt.

Kenworthy a gondolataiba merült.

– Hallgasson ide, Valeria. Ha hiszi, ha nem, én nem ismertem ilyen nevű asszonyt.

– Jerome, kérem!

– Ez az igazság.

A fiatal lány erre nem számított. Az biztos, hogy nem Jerome Kenworthy ölte meg Estella Zia Beyt. Valeria

ugyanis tudta, ki a tettes, hiszen látta. Terve keresztülvitelében ezt a tudást később akarta gyümölcsöztetni. Ami Kenworthyt illeti, a lány értesülései eddig mind hitelesnek bizonyultak. Lehetséges, hogy éppen ez az egy információ hamis?

– Lássuk csak – szólalt meg újra Valeria –, nem lehet másképp. Ismeri a Trimalchio bárt a Hatvanötödik utcában, igaz?

– Igen, ismerem. Azok a barátaim, akiket utazásom alatt szereztem, ragaszkodtak hozzá, hogy nyomban elvigyenek oda, mihelyt amerikai földre teszem a lábam.

– Ennek a nőnek ez volt egy egyik randevúzóhelye. Délutánonként járt oda.

– Márpedig, ha ő is járt a Trimalchióba, nem tudom, hogy kerülhettem el, mert be kell valljam, elég közelről ismertem minden lányt, aki ott megfordult. Talán más volt a neve. Mindenesetre afelől biztosíthatom, Valeria, hogy soha életemben nem írtam egyetlen kompromittáló levelet sem. Inkább árulja el, az hogy lehet, hogy maga ismeri a Trimalchiót?

Valeria elfordult.

– Bocsásson meg – mondta halkan –, én egyszerűen csak segíteni akartam.

– Igen, de…

– Hát igen! – kiáltotta Valeria. – Ostobaság volt, hogy le akartam rohanni azt a nőt. Olyan voltam, mint egy kis csitri, aki meg akarja védeni a bátyját. És mi lett a vége? Hogy most nyakig vagyok a pácban.

– Hogyhogy?

– Van egy-két barátom, aki olykor benéz a Trimalchióba. Magáról is tőlük hallottam. Ráadásul a mama is egyre azt hajtogatta, hogy maga biztosan vissza tudná vásárolni

azokat a leveleket. Nos, arra gondoltam, kapcsolatba kell lépnem Mrs. Zia Beyjel. Valahogy rá keli vennem, adja át nekem a leveleket. Még az is fölmerült bennem, ha másként nem megy, ellopom őket.

– De ha mondom, hogy nem írtam semmilyen levelet? – vetette közbe Jerome.

– Az is megfordult a fejemben, hogy ha így teszek, biztosan rokonszenves leszek magának, és talán Fred bácsi is segít állást találnom a háború idejére. De ne is beszéljünk róla többé! Már én is rájöttem, ostoba, romantikus ötlet volt az egész. Egyébként az én ötleteim majdnem mindig ilyenek – mondta a lány.

Miközben beszélt, örömmel nyugtázta magában, hogy milyen diplomatikusan viselkedik, és mennyire el tudja rejteni azt az elszánt akaratot, ami valójában él benne. De a jobbik énje arra is figyelmeztette, valószínűleg tisztességes fiúval van dolga, akit talán csak szépen átejtettek. Szerette volna, ha az a bicegő, fekete hajú fiatalember ül most Kenworthy helyén, aki mindig úgy néz ki, mintha az egész földkerekség minden súlya az ő vállát nyomná. Valeria gyűlölte ezt a Matthewst, aki ráadásul fél a tűztől!

– Milyen csinos maga, Valeria. Kérem, ne menjen el! Hadd hívjam meg még egy pohárkára! Hátha éppen ez az az alkalom, amikor segíthetünk a jó öreg Anglián, ahogy maga szeretné… De mielőtt tovább mennénk, bevallom, bűnösnek érzem magam. Sorolja el, milyen kellemetlenségei vannak miattam?

– Ugyan, Jerome, semmiség, higgye el!

– Készséggel elhiszem, de azért csak mondja!

– Jobban szeretném, ha nem kellene beszélnem róla.

– Tudják már a hajón, hogy ki követte el a gyilkosságot? Maga hogy keveredett bele?

– Én… Hát én éppen a Mrs. Zia Beyével szemközti kabin fürdőszobájában rejtőztem el, és egy undorító pasas, bizonyos Matthews – egyébként a kapitány öccse – szépen világgá kürtölte a dolgot.

A fiatal lány, szemében könnyekkel, röviden elmesélte a történteket, de arra azért vigyázott, hogy most se mondjon többet, mint Max Matthewsnak.

Kenworthy szemmel láthatóan zavarba jött.

– És ezt mind miattam csinálta! Hogy az ördög vigyen engem!

– Nem nagy dolog, Jerome – mondta a lány. – Minden az én ostoba, romantikus természetem miatt van. Persze az igaz, hogy komoly kellemetlenségeim lesznek, ha a kapitány magyarázatot követel majd. Mit tegyek? Mert ami azt illeti… ez még nem is minden. Tudja meg, hogy volt egy másik titokzatos boríték is, amit Mrs. Zia Bey a hadbiztossal őriztetett. Én pedig voltam olyan ostoba, és megkértem Matthewst, szerezze meg nekem ezeket a leveleket. Ő persze visszautasított, és nagyon valószínű, hogy most már a kapitány is mindenről tud.

– Drága kis Valeria, csak egyet tehet. Griswold a barátom. Mondja el neki az igazságot! Ő meg fogja érteni.

– Először én is éppen erre gondoltam. De nem lesz ez kellemetlen önnek?

– Ismétlem, Valeria, hogy semmiféle levelet nem írtam. Becsületszavamat adom rá!

A fiatal lány sóhajtott egyet, majd fölnézett.

– Nagyszerű. De tegyük fel, mások azt hiszik, hogy mégis írt. Tőlem mindenképpen magyarázatot várnak. El kell mondanom, miért mentem be Mrs. Zia Beyhez. A Trimalchióban is elterjed majd, hogy magának viszonya volt az asszonnyal, és levelezett vele. Úgy tudom, ráadásul

ennek a hajónak a tisztjei vitték el magát abba a bárba, biztosan ők is hallották azt a pletykát, amit én. Ezért ki fogják hallgatni magát is. Akár tetszik, akár nem, belekeveredik az ügybe. Ó, Jerome, én csak magára gondolok, csak arra, mi lesz a jó hírével Angliában. Meg az édesapjáéval.

A beszélgetés második felében a zenekar slágeregyveleget játszott, a műsor erőteljes fortisszimóval végződött, mely aztán nagyon hirtelen hallgatott el. A váratlan csöndben éles csattanással verődött össze két tenyér. Valeria és Jerome összerezzent. Mr. Lathrop volt a ludas, közben ugyanis észrevétlenül bejött a terembe, és nem messzire a beszélgetőktől foglalt helyet. Békésen szívta óriási szivarját. A harsány tetszésnyilvánítást hamarosan egy szerényebb is követte, Archer doktoré. Ő valamivel távolabb ült a fiataloktól.

Erre Valeria és Jerome is tapsolt egyet. A karmester feléjük fordult, és olyan komolyan hajolt meg, mintha egy színültig telt koncertterem dobogóján állna. Aztán a zenészek elrakták hangszerüket, és elhagyták a szalont.

Pontosan kilenc óra harminchét perc volt.

– Kezdem elhinni – vette föl újra a beszélgetés fonalát Kenworthy, csak most halkabban, mint az előbb –, hogy tényleg belecsöppentem ebbe az ügybe, pedig a világon semmi közöm sincs hozzá. Lássuk csak! Milyen mesét fog föltálalni a kapitánynak meg a hadbiztosnak, ha az igazságot nem akarja elmondani nekik?

Valeria Chatford vállat vont.

– Mindent letagadok. Meghazudtolom Matthewst. Ezt egyébként tegnap este már be is jelentettem neki.

– És aztán?

– Aztán azt mondom, hogy magával töltöttem az estét.

A fiatalember elképedve nézett a lányra.

– Tényleg ezt akarja mondani? Hány órakor követték el a gyilkosságot? Háromnegyed tíz és tíz között, igaz? Akkor azt kell vallania, hogy a fejemet fogta a mosdó fölött! Ez pedig nem megy!

– Miért ne menne? – kérdezte Valeria. – Ki tud arról, hogy maga hol volt?

– Griswold éppen arra járt, és benézett hozzám egy pillanatra. És most kapaszkodjon, kislány! Jön Griswold!

A hadbiztos igyekezett észrevétlenül bejutni a terembe. Ennek ellenére mindenkinek azonnal feltűnt, hogy valami feszültség támad a szalon levegőjében. Griswold elhaladt Archer doktor mellett, biccentett neki, aztán Kenworthy és Valeria felé vette útját.

Tizenegyedik fejezet

Valeria mindig érzékenyen reagált a légköri viszonyokra. Most is érezte, hogy megfeszülnek az izmai, s egész testét átjárta a pánik, amit egy nagy sóhajtással fejezett ki.

Ugyanakkor szerette volna ébren tartani Kenworthy érdeklődését, ugyanis jól látta, hogy az imént már sikerült fölkeltenie. Most pedig az a veszély fenyegette, hogy egész eddigi munkája kárba vész.

– Tehát a hadbiztos tegnap este háromnegyed tíz és tíz között volt a kabinjában? – kérdezte.

Kenworthy elgondolkozott.

– Nem tudom biztosan, hány óra lehetett. De talán már el is múlt tíz, amikor Griswold bejött. Igen, egészen biztos, hogy elmúlt. Hacsak nem ő volt az a gázálarcos férfi is. Mert az korábban érkezett. Mindezzel csupán azt akarom mondani, hogy a hadbiztos is tudja: tegnap este nem voltam olyan állapotban, hogy hölgylátogatót fogadjak, bármilyen…

– Pszt! Kérem, hallgasson! – mondta Valeria.

– Jó estét, Miss Chatford – köszönt rájuk a hadbiztos, és megállt az asztaluk előtt. – Jó estét, Mr. Kenworthy. Nagyon örülök, hogy újra egészségesnek látom.

– Köszönöm. Iszik valamit?

– Most nem. Miss Chatforddal szeretnék néhány szót váltani. Négyszemközt, ha lehetséges.

Eközben Valeria a szeme sarkából látta, hogy Lathrop átsétál a termen, és a pianínóhoz ül.

– Ugyan, Mr. Griswold! – mondta a lány. – Bármit akar is mondani, nyugodtan megteheti az unokabátyám előtt.

– A kicsodája előtt?

– Az unokabátyám előtt. Ugyanis Mr. Kenworthy meg én unokatestvérek vagyunk.

– A pillanat nem a legalkalmasabb a viccelődésre – méltatlankodott a hadbiztos egy kis szünet után.

– Pedig ez a színtiszta igazság! – kiáltott föl a fiatalember, és szentül meg volt győződve róla, hogy így is van. – Ismertem őt, amikor még ki sem látszott a földből. Copfos kislány volt, és egy juhászkutyán szeretett lovagolni.

A hadbiztos leült egy fotelba.

– Még sose mondta, hogy van unokahúga!

– Ne nevettesse ki magát, Griswold! Maga talán fölsorolta nekem az egész rokonságát?

– Nem így gondoltam. Tegnap este hosszan beszélgettünk, és maga egyetlen szóval sem említette, hogy az egyik rokona velünk utazik. Ez pedig – éppen magától – igencsak különös, hiszen egy roppant csinos fiatal lányról van szó!

Kenworthy válaszolni akart, de Griswold leintette.

– Egy pillanat. Nem tudom, miben sántikál, de valamire komolyan föl kell hívnom a figyelmét. A helyzet most nem alkalmas arra, hogy szokásos tréfálkozásainak hódoljon!

Ezután Valeria felé fordult.

– Miss Chatford, én most a kapitányt képviselem! Megbízott, hogy tegyek föl néhány kérdést magának. Végül ugyanis arra a megállapodásra jutottunk, fölösleges továbbra is titokban tartanunk, hogy gyilkosság történt. A szobalány fecsegett, a hír már úgyis bejárta az egész hajót. Gondolom, maga is hallott róla.

– Igen, hallottam.

A hadbiztos könnyedén előhúzott egy sárga borítékot. Mrs. Estella Zia Bey neve állt rajta.

– Mr. Matthews elmesélt néhány dolgot ma este – folytatta a tiszt. – Célzott erre a borítékra is. Tudjuk, kisasszony, hogy éppen maga említette neki. A boríték nálam volt, letétben. A kapitány parancsára most fölnyitottam. Ugye azt hiszi, értékes dokumentumok vannak benne? Hát nézze meg!

Griswold az asztalra öntötte a boríték tartalmát. Egy sereg újságkivágás hevert előttük! Egyszerűen kinyesték őket a lapokból.

– És most, Miss Chatford, a kapitány arra volt kíváncsi, miért akarta megszerezni ezt a borítékot? Miért kérte meg Mr. Matthewst, hogy szerezze meg, és adja magának?

Valeria érezte, hogy lüktetnek az erek a halántékán.

Hamarosan elérkezik hát a pillanat, s végre megteheti, amire olyan régóta készül: bizonyos dolgokat bevallhat. De azért ez még nem egészen az a perc!

– Nem tudom, miről beszél – felelte a hadbiztosnak.

– A kapitány még azt is szeretné tudni – folytatta Griswold –, honnan veszi, hogy Mrs. Zia Bey egy csomó levelet hordott a retiküljében, és hogy ezeket a gyilkos magával vitte.

– Még most sem értem, hová akar kilyukadni! – kiáltott föl Valeria.

– Nem? Hát akkor mondja meg, hol volt tegnap este!

– Az unokafivéremnél! Mr. Kenworthynél!

A hadbiztos eddig a térdére könyökölve ült, és nyugodtan, halkan beszélt. Most azonban fölugrott a fotelból, és csúnyán ráncolta a szemöldökét.

– Valóban, Miss Chatford? Mr. Kenworthynél lett volna?

– Igen, ott voltam.

– Pontosan mikor?

– Úgy rémlik, fél tíz felé mentem be hozzá, és tíz óra körül jöhettem el.

– Biztos benne?

– Nagyjából igen.

A hadbiztos most Kenworthyhez fordult.

– Maga mit szól ehhez?

A fiatalember mélyet sóhajtott, és csak azután válaszolt. – Mielőtt e szabályos kihallgatásnak alávetném magam, egy dologban szeretnék tisztán látni. Ne gondolja, hogy ki akarok térni a kérdései elől! Csak azt teszem, amit a kötelességemnek tartok. Mondja, van arra lehetőség, hogy egy pillantást vessek Mrs. Zia Bey holttestére?

– Természetesen. Csak azt ne mondja, hogy a hölgy a barátnője volt.

– Nem volt az. Ezen a héten biztos nem. Mondja, Griswold, ismer New Yorkban egy Trimalchio nevű bárt?

A hadbiztos arcára kiült a kíváncsiság.

– Igen, ismerem. De nagyon régen voltam ott. Olyan angol klubféle, hajdan nem egy fickó járt oda a Királyi Tengerészettől. Azt hallottam, most csak úgy hemzseg a kémektől. De mit akar vele?

– Maga ismerte Mrs. Zia Beyt? – kérdezte Kenworthy.

Griswold a vállát vonogatta.

– Rémlik, mintha ezt-azt hallottam volna róla. Mint ahogy, gondolom, rajtam kívül még sokan.

– Hol hallott róla? A Trimalchióban?

– Már nem emlékszem. Miért?

– Azt akarom tudni, hallott-e valami botrányos mendemondát róla és…

– Jerome? –kiáltott közbe Valeria.

De Kenworthy szeme meg se rebbent.

– Gondolom, mást se lehetett hallani róla – szólt a hadbiztos. – De igazából nem emlékszem semmire. Úgy rémlik, hosszú ideig valami orvossal vagy építésszel emlegették. Ezt sem tudom pontosan. Újra csak azt kérdezem: miért érdekli?

– Csak azért, mert… Mi ez a zaj?

– Mintha egy nő kiáltott volna – mondta Valeria.

– Igen, női hang volt – erősítette meg Kenworthy. – Remélem, nem Mrs. Zia Bey szelleme!

– Ne ízetlenkedjék! – mordult rá a hadbiztos.

– Lentről jött a kiáltás – állapította meg Valeria.

– Maga mikor jött le a szalonba, Miss Chatford? – kérdezte a hadbiztos.

– Hát… nem tudom pontosan. De talán ki lehet deríteni, mert épp csak egy perce kezdődött el a koncert, amikor beléptem.

– Előtte hol tartózkodott?

– A kabinomban.

– És maga, Mr. Kenworthy?

– Nehéz volna pontosan megmondani. De én se sokkal a koncert megkezdése után érkeztem. Eredetileg a bárba akartam menni, végül aztán itt kötöttem ki.

– A hangverseny kilenckor kezdődött. Tehát kilenc után néhány perccel már itt voltak mind a ketten. Rendben van.

A hadbiztos az órájára nézett.

– Hallották az előbb azt a kiáltást. És amikor valamivel kilenc után idefelé jöttek, nem hallottak semmit? Egy furcsa ordítást, mondjuk?

– Nem – felelték egyszerre a fiatalok.

– Biztos? Semmiféle izgatott jövés-menést a B fedélzetről?

– Nem.

Ekkor Valeria foteljára hatalmas árnyék terült. A lány hátrafordult. Lathrop állt mögötte, és rámosolygott. Valeriának valójában rokonszenves volt ez a férfi, mégis némi akaratlan megvetést érzett iránta. Olyannak látta, mint egy iskolás fiút, aki egy felnőtt testébe bújt, és ősz hajat növesztett. De azért gondolt arra is, lehet, hogy ő veszi kissé túl komolyan a dolgokat.

– Miről beszél? Miféle szokatlan jövés-menésről? – kérdezte Lathrop. – Talán csak nem azzal a szerencsétlen Hooperrel történt valami?

– Hooperrel? – kérdezte meglepetten a hadbiztos.

– Igen. Megbeszéltük, hogy idejön, és együtt hallgatjuk meg a koncertet. De nem jött. Merem remélni, hogy nem potyogott bele a tengerbe. Azt is megígérte, hogy megtanít egy kártyajátékra. A napóleonra. Ha ebben is olyan ügyes, mint a papírhajtogatásban, el vagyok veszve. No, én megyek is, jó éjszakát mindnyájuknak.

Lathrop elindult kifelé, de alig tett néhány lépést, Griswold visszahívta. A felszólításra megállt, és lassan hátrafordult.

– Csak a rend kedvéért, Mr. Lathrop, meg tudná mondani, mit csinált ma este kilenc körül?

– A kabinomban voltam.

– Maga is?

– Igen. Kilenc óra tíz perckor értem ide. Megint történt valami?

– Igen.

A hadbiztos fölállt.

– Archer doktor – szólt oda az orvosnak.

Archer élénk, határozott léptekkel indult feléjük. Kezében egy könyvet tartott. Valeriára rámosolygott, a

többieknek csak biccentett. Kövérkés ujjai láthatóan idegesen markolászták a könyvet.

– Tisztáznom kell néhány kérdést, doktor. A kapitány utasítása – mondta a hadbiztos. – Vissza tudna emlékezni rá, hol volt ma este kilenc óra tájban?

– Természetesen. A kabinomban… Miért hunyorog? Van valami különös abban, amit mondtam? Az utasok többsége vacsora után visszavonul a kabinjába. Ki a kabátjáért, ki egy könyvért megy – mondta az orvos, és fölmutatta a könyvet, amit a kezében tartott.

– Úgy negyed tíz felé jöttem ki – folytatta –, aztán betértem a bárba egy italra, s végül itt kötöttem ki. – Bocsánat a megjegyzésért, de nem is igen lehet egyebet csinálni ezen a hajón. És most volna szíves megmondani végre, hogy mi is történt?! Úgy látom, a tegnap éjszakai tragédiáról már mindenki hallott. Valami más is van?

– Van hát. Még egy baleset történt. A kapitánynak az a véleménye, ezúttal jobb, ha mindnyájan tudnak róla.

– Még egy gyilkosság? – kérdezte hevesen az orvos.

– Attól tartok, igen.

Lathrop egy darabig visszatartotta a lélegzetét, csak aztán szólalt meg.

– Csak nem? Én meg itten éppen Hooper rovására viccelődöm!

A hadbiztos ránézett.

– Ki mondta, hogy Hooper az áldozat? Nem ő az, hanem a francia. Bertrand kapitány. Revolverrel ölték meg. A golyó a nyakszirtjébe fúródhatott. A B fedélzeten történt, háromnegyed órával ezelőtt. Ha tegnap este megértjük, mit magyaráz Bertrand, akkor talán megmenthettük volna az életét.

Tizenkettedik fejezet

Sir Henry a karórája fluoreszkáló számlapjára nézett. A pisztolyt pontosan kilenc óra előtt egy perccel sütötték el Max és Merrivale rögtön arra rohant, ahonnan a durranást hallotta.

– Újabb munka vár ránk, barátom – jegyezte meg Sir Henry. – Az isten szerelmére, vigyázzon, el ne essék!

Max botjával tapogatózva óvatosan csúsztatta előre sebesült lábát. Olyan sűrű volt a sötétség, mintha minduntalan falba ütközne az ember. Max elvesztette szem elől Sir Henryt, és nem is sikerült a nyomára bukkannia. Még azt is alig tudta kivenni, hol a korlát. A felső fedélzetet tartó fémoszlopokat sem igen látta már. Úgy tippelt, valahol a hajó elején járhat, s ekkor kis sárga fény lobbant föl előtte. Csak egy szál gyufa volt, de ebben az áthatolhatatlan sötétségben olyan, mint egy elemlámpa fénye.

– Azonnal oltsa el – kiáltott valaki a közelben, szinte egyenesen Max fülébe.

Max még mindig nem fogta föl, hogy egy csomó ember áll körülötte. Valami kemény dolog, talán egy kéz vagy egy váll megbökte a bal lapockáját, az ütéstől hanyatt esett. A térdét átjárta a hideg, a botja elgurult. Egy pillanatra pánik fogta el, úgy érezte, rádől a korlát.

Ekkor valaki kivált a sötétségből, és elkapta a gyufaszálat tartó kezet. A láng hamar ellobbant, de azért Max elég jól látta a jelenetet. A gyufaszálat Hooper tartotta. A korlát mellett állt, előregörnyedve, tekintetét a hajópadlóra szögezte. Úgy viselkedett, mintha a lába előtt egy kígyó tekergőzne.

– Hogy képzeli! Gyufát gyújt a fedélzeten!? – kiáltott rá a hadnagy.

Hooper válasz helyett meggyújtott egy újabb gyufaszálat.

– Megőrült? – ordított Cruikshank. – Azonnal adja ide azt a dobozt!

Gyöngécske dulakodás következett. A szél közben eloltotta a lángot. De az is lehet, hogy nem a szél, hanem a hadnagy. Hooper panaszos hangon tiltakozott. A bristoli férfiú egyébként nem látszott izgatottnak, inkább bamba volt, mint akit valami rendkívüli módon megdöbbentett.

– Egy férfi van a tengerben – mondta rekedt hangon. – Tarkón lőtték, azután belökték a vízbe. Az isten szerelmére, ne a gyufával vacakoljunk, amikor valaki a vízbe zuhant!

– Nyugodjék már meg! Igaz, amit mond?

– Igaz, hadnagy – szólt egy másik hang a sötétben. – A másodőr vagyok. Láttuk, amikor lezuhant a test, és…

– Mi az ördögöt keresnek maguk itt? Menjenek a helyükre!

– Utasítást kaptam, hogy keressem meg, hol zuhant le a férfi. Billings szerint… öngyilkos lett. A pisztoly vele együtt esett a vízbe.

– Meghalt?

– Na hallja! Hát persze! – szólt közbe Hooper. – A szegény ördög, hiszen belelőttek a tarkójába! Én láttam. Bertrand volt, és nem lett öngyilkos. Azt a fickót is láttam, aki lelőtte, és belökte a vízbe!

– Menjen, értesítse a parancsnokot! – mondta a hadnagy az őrnek. – Vagy inkább… Maradjon! Magam megyek. Mr. Hooper, maradjon itt maga is! De a gyufáját nem kapja vissza!

– Ki az?

Nehéz léptektől visszhangzott a fedélzet.

– Griswold vagyok – hallották a hadbiztos hangját. – Mi történt?

– Úgy látszik, Bertrand barátunk a tengerbe zuhant. Legyen szíves, maradjon itt Mr. Hooperrel. Én fölmegyek a parancsnokért.

– Gondolja, hogy a főnök megállítja a hajót?

– Nem. Hiszen ezer az egyhez, hogy megtaláljuk azt a szerencsétlen flótást. Egy ilyen manőver nagyon veszélyes lenne.

– Úgy fogta őt az a férfi, mint egy liszteszsákot – folytatta félbemaradt mondókáját Hooper –, aztán átdobta a korláton. A saját szememmel láttam.

– Ejnye már, nyugodjék meg! – mondta neki nyersen a hadbiztos. – Az ördögbe is, szedje össze magát! Csak nem akar elájulni?

– A szívem… minden izgalom árt neki, nem bírja…

– Lekísérjem?

– Legyen szíves. De egy perc türelmet kérek, míg megkeresem a mentőmellényemet. Ott hagytam a nyugágyban.

– Ki áll mögöttem? – kérdezte a hadbiztos.

– Csak én – felelte Merrivale.

– Sir Henry?

– Igen.

– Legyen szíves, kísérje le Mr. Hoopert. Itt a karja. A lábával tapogasson előre. Talál majd egy keskeny fémlemezt. Annak mentén eljut az ajtóhoz.

Max csodával határos módon megtalálta a botját. Bal kezével megfogott egy kabátszárnyat – hogy Merrivale-ét vagy Hooperét-e, azt nem tudta –, és elindult a két férfi nyomában. Lassan átmentek a fedélzeten, egy ajtóhoz

értek, azon át egy sötét előtérbe jutottak, onnan egy szűk folyosóra. Ennek jobb sarkából átjáró nyílt a hajó bal oldali kabinjaihoz. Itt is csak halványan égtek a lámpák, de most ez a gyönge fény is szinte vakította őket.

Tőlük jobbra egy csukott ajtó, rajta egy szám: B 71. Maxnek hirtelen eszébe jutott, hogy ez Bertrand kapitány kabinja. Ekkor Sir Henry megkérdezte Hoopertől:

– Maga szemtanúja volt a tragédiának?

– De még mennyire! Hogy fognak csodálkozni otthon, ha majd elmesélem.

– Pontosan mi történt?

– Feljöttem a fedélzetre kicsit levegőzni. A nyugágyamat éppen az elé az ajtó elé állítottam, amelyiken most átjöttünk.

Max emlékezett rá, hogy reggel is itt látta Hoopert. A nyugágyban szundikált.

– Lefeküdtem és betakaróztam – folytatta a bristoli férfi. – Tíz-tizenöt perc múlhatott el. Már éppen arra gondoltam, hogy bemegyek, amikor kinyílt mögöttem az ajtó. Ketten léptek ki rajta. Nem láttam őket, de hallottam, hogy beszélgetnek. Egyenesen a hajókorlát felé mentek. Ekkor pillantottam meg a fejüket és a vállukat, de csak homályosan. Aztán hirtelen dulakodás zajára lettem figyelmes. Végül meghallottam a lövést. A felvillanó fényben megpillantottam a revolver csövét; az egyik férfi tarkójába nyomódott. Pontosan oda, ahol a katonasapka már nem védi a fejet. Kiugrottam a nyugágyból. Az a szerencsétlen fickó még megeresztett egy rekedt kiáltást. Mire a korláthoz értem, már csak kalimpáló csizmája látszott a mélyben. A másik férfi elmenekült. Kihajoltam. A francia fejjel lefelé zuhant a tajtékzó habokba, aztán a hátára fordult, és egy pillanat alatt elnyelte a víz.

– Azt is meg tudta állapítani, hogy ki lőtt? – kérdezte Sir Henry. – Megismerné, ha találkozna vele?

– Ó, hát csodát azért ne várjon tőlem! – méltatlankodott Hooper.

– Magas volt, vagy alacsony? Kövér vagy sovány?

– Nem tudom.

– Merre futott? Előre, hátra? Vagy visszament arra, amerről jött?

Hooper csak rázta a fejét:

– Képtelenség lett volna megállapítani. Különben is folyton csak arra a szegény ördögre tudtam gondolni, aki lezuhant…

Hirtelen kinyílt az ajtó. A kapitány állt előttük. A fedélzetről érkezett. Arca merev volt, kifejezéstelen. Köszönés helyett csak biccentett a három férfinak, majd a B 71-es kabin ajtajára nézett.

– Nos, Bertrand eltűnt. De közölnöm kell önökkel, hogy öngyilkos lett – szólalt meg végre.

Hooper összerázkódott, és tiltakozni akart.

– Amíg Angliába nem érünk, a legénységnek úgy kell tudnia, hogy Bertrand kapitány öngyilkos lett. A csónakfedélzeten két szemtanú is látta, hogy a revolver és a test egyszerre zuhant a tengerbe. A francia nyilván megháborodott. Először megölte Mrs. Zia Beyt, aztán így szolgáltatott igazságot neki. Úgyhogy mostantól kezdve semmiféle veszély nem fenyeget bennünket.

Cruikshank hadnagy érkezett meg. A parancsnok egy pillanatra elhallgatott, aztán így folytatta.

– A hajóért én vagyok a felelős. És nem kockáztathatom, hogy kitörjön a pánik!

– Elhatározása bölcsességre vall – hagyta helyben Merrivale a kapitány szavait. – S vajon az utasoknak is ezt akarja mondani?

– Nem. Nem tehetünk mást, nekik meg kell mondanunk az igazat. Sejtem, hogy Mrs. Zia Bey esetéről már úgyis mind tudnak. De más oka is van, hogy így döntöttem. Tudniillik ma reggel új rendszert vezettem be a hajón. Az a lényege, hogy a legénység tagjai kötelesek megfigyelni egymást. Éppen Bertrand eltűnése után öt perccel kaptam jelentést a szolgálatos tisztjeimtől. Ebből kiderült, hogy a gyilkosság időpontjában a legénység valamennyi tagja a helyén volt. Ráadásul a személyzetnek is van alibije.

A kapitány nyugodt hangon beszélt, mégis érezhetően egyre feszültebbé vált a légkör.

– Gondolom, értik, mit jelent ez – folytatta. – Ha mégsem, megmagyarázom: a gyilkos nem lehet más, csak valaki a még meglévő hét utas közül! Esetleg egyik tisztem. Ezt a föltételezést azonban teljes képtelenségnek tartom.

A kapitány arca nem árulkodott heves érzelmekről. De az öklével a válaszfalra csapott.

– És elkapjuk ezt a megszállottat, azért én kezeskedem! Addig faggatjuk, figyeljük az utasokat, míg meg nem találjuk a tettest! Hát ennyit akartam mondani! Cruikshank!

– Parancsára, kapitány!

– Menjen, kérem, szóljon a hadbiztosnak, hogy szíveskedjék idefáradni. Sir Henry, nyilván észrevette már, mennyire nem értek a detektíveskedéshez. Ezért kértem fel önt, hogy legyen szíves, és vállalja a nyomozás irányítását!

Sir Henry könnyedén a kabinajtónak támaszkodott. Most egy fekete pipát húzott elő ballonzsebéből. A pipa annyira elhasznált volt, hogy még egy gyufaszálat sem

lehetett volna bedugni a szárába. Sir Henry a szájába vette, és szórakozottan rágcsálta. Hatalmas szemüvege mögül kis ideig a kapitányt nézte.

– Nagyon megtisztelő feladat – mondta aztán egyszerűen.

– Van már valami elképzelése? Ki követte el ezt a két gyilkosságot? Miért? És hogy az ördögbe csinálták azokat az átkozott ujjlenyomatokat?

– Tudja, ahogy most állnak a dolgok! Hát nem mondhatnám, hogy nagyon pontos elképzeléseim vannak. De azért az öccse elbeszélésében egy-két furcsa részlet feltűnt nekem. Most pedig, ha hozzájárul, megnézem Bertrand kapitány holmiját. Melyik volt a kabinja?

– Épp az ő ajtaja előtt áll.

Sir Henry megfordult, és benyitott.

Tizenharmadik fejezet

A kabinban égett a mennyezeti lámpa. Mint afféle takarékos francia, Bertrand kapitány a hajó legkisebb lakosztályát foglalta el. Az ágy a bal oldali fal mentén állt, feje háttal az ajtónak. Beljebb volt egy komód meg egy kis mosdó. Jobbra egy viszonylag tágasabb alkóvszerűség nyílt, ablakkal. Az ajtótól jobbra akasztós szekrény.

A helyiség olyan pici volt, hogy Sir Henry úgyszólván csak egyedül fért el benne. A többiek kint maradtak a folyosón. Az egyik fogason bolyhos köpeny lógott, pontosan alatta egy pár papucs. Az egyetlen széken a gondosan összehajtott mentőmellény, a gázálarcos doboz és egy takaró foglalt helyet. Merrivale szemügyre vette őket, majd a komódhoz lépett. A bútor tetején régi fényképek, bőrkeretben. Az egyikről idős francia tiszt nézett rá, arcán harcias bajusz éktelenkedett. A másik kép egy nyájas középkorú asszonyról készült. Valószínűleg Bertrand szülei voltak. A cipődoboz mellett egy fésű, egy hajkefe és egy olló sorakozott. Egy másik dobozban gombfényező paszta. A mosdó mellett, egy-egy kampón lógott a ruhakefe és a cipőkefe. A mosdóasztalkán különféle piperecikkek: borotva, borotvaszappan, pamacs, fogkefe és fogpaszta.

Merrivale egymás után kihúzta a komód fiókjait, megvizsgálta az alkóvot is. Azután letérdelt, fél kézzel benyúlt az ágy alá, és egy kis utazóládát húzott elő. Csupán néhány szennyes fehérneműt talált benne. Visszatolta, fölállt, és kinyitotta a ruhásszekrényt. Egy váltás egyenruha, váll-lapján a kapitányi rangjelzés három stráfja, két civil ruha, nyakkendők, egy pár csizma és két félcipő volt benne.

– Hát igen – morgott Sir Henry.

Még mindig az üres pipa szárát rágcsálta. Leült az ágy szélére. Közben visszajött a hadnagy meg a hadbiztos. A kapitány halkan néhány utasítást adott nekik, aztán visszatért a parancsnoki hídra.

Kis idő múlva Merrivale felocsúdott gondolataiból. Újra odament a komódhoz. A legfelső fiókban, az egymásra rakott ingek mellett egy kartondobozt talált. Kinyitotta, és tartalmát az ágyra öntötte. Egy bélyegzőpárna és öt fára ragasztott gumibélyegző került elő. Sir Henry a kezébe vette az egyik bélyegzőt, és úgy tartotta, hogy a hadbiztos meg a hadnagy láthassa.

– Mondják csak, mesterdetektívek, ugye maguk voltak itt tegnap este Bertrand kapitány ujjlenyomatáért?

– Igen, uram.

– Úgy hallottam, a francia itt ült az ágy előtt, és egy bélyegzőpárnával meg egy gumibélyegzővel babrált.

A hadnagy bólintott.

– Ezek azok?

Cruikshank két lépéssel bent termett a kabinban. Fölemelte a bélyegzőket, megforgatta őket az ujjai között.

– Azt hiszem, ezek voltak. Persze tegnap nem láttam ilyen közelről.

– Igaz, hogy amikor Bertrand megértette, hogy az ujjlenyomatáért jöttek, a hüvelykét erre a bélyegzőpárnára akarta rányomni? De maguk nem engedték, és odanyújtották neki a sajátjukat. Így történt?

– Pontosan így.

– Engedelmet – hallatszott ekkor.

Hooper volt az, akiről időközben mindenki megfeledkezett. Most bement a kabinba, egymás után a kezébe vette a bélyegzőket, és egy hozzáértő érdeklődésével

vizsgálgatta őket. Úgy festett, mint az olyan szakértő, aki semmiképp sem szeretné elhamarkodni a véleményalkotást.

– Az én gyártmányom – jegyezte meg végül. – Nézzék csak! „Hooper, Broad Mead, Bristol”.

Fölemelte a bélyegzőpárna dobozának fedelét, láthatóan azért, hogy a kezében tartott bélyegzőt a párnára nyomja. Aztán egyszerre meggondolta magát. Világos volt, hogy a bélyegző már nem érdekli, hanem a párna foglalkoztatja. Vizsgálgatta, mutatóujja hegyével megérintette, szemmagasságba emelte, s közben egyre nagyobb megdöbbenés ült ki az arcára.

– Nahát, milyen furcsa! – szólalt meg végre. – Ez a szegény ördög kicsit kelekótya lehetett. Találtak tintát a holmijai között?

– Tintát? – horkant föl Sir Henry.

– Igen. Körülbelül… félig kell lennie az üvegnek. Gondolom, maguk sem látnak semmi különöset ezen a bélyegzőpárnán!

– Őszintén szólva, nem. Mi különös van rajta?

Hooper kurtán fölnevetett.

– Új. Vadonatúj. És nézzék, mit művelt vele ez a szerencsétlen Bertrand! A párna bélyegzőtintával van átitatva, ő pedig ráöntött majdnem fél üveg töltőtolltintát. Ezzel aztán teljesen el is fuserálta. Nézzék csak meg! Hogy néha milyen különös dolgokat művelnek az emberek!

E magasröptű gondolat kíséretében Hooper visszatette a bélyegzőpárnát az ágyra. A hadnagy, a hadbiztos és Max is kíváncsian néztek rá.

– Vajon miért tette? – kérdezte Cruikshank.

– Hát ezt ne tőlem kérdezzék! – felelte Hooper, s közben az órájára pillantott. – Az ördög vinné el. Hát nem lekéstem

a hangversenyről? Egészen kiment a fejemből. Lehetek még a szolgálatukra valamiben?

– Egy pillanat, Mr. Hooper – szólalt meg Merrivale. – Mr. Griswold, kapott valami különleges utasítást a parancsnoktól?

– Csak annyit, hogy álljak az ön rendelkezésére, uram.

– Nagyszerű. Ugyebár Mrs. Zia Bey letétbe helyezett magánál egy borítékot.

– Te jó ég! Erről meg is feledkeztem. Valóban rám bízott egy vaskos borítékot. A halála után felbontottam. A kapitány rendelkezett így. Itt van, ni. Csupán újságkivágásokat találtam benne, semmi egyebet. Láthatja ön is, uram.

Sir Henry átvette a borítékot, s tartalmának egy részét a tenyerébe öntötte. Gondolataiba merülve hosszasan hallgatott, majd visszaadta a borítékot a hadbiztosnak.

– És most – szólalt meg Merrivale – volna egy kis megbízásom az ön számára. Én ugyanis nem szeretném túl sokat mutogatni magam a nyomozás során. Csak amikor föltétlenül szükséges. A következőről van szó. Szeretném, ha megkeresné a kis Chatford lányt, megmutatná neki ezt a borítékot, és egy kissé ráijesztene. Próbálja kideríteni, hogy valójában mit művelt ez a lány az elmúlt éjjel Mr. Matthews kabinjában. Persze nagyon valószínű, hogy ez nem derül ki. De azért próbálja kicsit megpuhítani a hölgyet. Aztán majd én folytatom, ha már a helyzet úgy kívánja. Ha esetleg más utasokkal is találkozik, kérdezze meg tőlük, mit csináltak ma este kilenc körül. De velük legyen tapintatos! Pillanatnyilag ez minden.

Sir Henry most a hadnagyhoz fordult.

– Kérem, maradjon itt. És Mr. Hooper, maga is, hacsak nincs valami sürgős dolga.

Sir Henry előhúzta dohányzacskóját a zsebéből, megtömte a pipáját, meggyújtotta, többször egymás után mélyen megszívta, végül rászegezte a pipaszárat a hadnagyra.

– Tegnap este maga és a hadbiztos beszélt Bertrand-nal. Kérem, feleljen egészen pontosan: mennyit értett abból, amit a kapitány mondott?

– Hát, bevallom, nem sokat.

– Mit gondol, mit akarhatott?

– Tudja, én egészen jól követem a francia beszédet, ha korrekt… Vagyis ha már az elején megértem, miről is van szó. De ha az a szerencsétlenség ér, hogy elszalasztom az elejét, akkor vége mindennek; minél előbbre halad a másik a mondókájában, számomra annál érthetetlenebb lesz az egész. Most is ez történt. De azért úgy rémlik, mintha Bertrand egy nőről beszélt volna.

– Igen. Azt hajtogatta, a nő így, a nő úgy – folytatta a hadnagy. – Volt is egy pillanat, amikor azt képzeltem, bevallja, hogy ő követte el a gyilkosságot. Szerettem volna néhány kérdést föltenni neki, de nem akartam elárulni Griswold előtt, hogy… szóval azt, hogy alig értek franciául. Vajon a *traître* szó tényleg azt jelenti, amit én gondolok?

– Azt jelenti, áruló, cselszövő, kém. Biztos, hogy Bertrand ez a kifejezést használta? Nem mondhatta esetleg azt, hogy *traite* vagy *traité* vagy esetleg *traiteur*?

A hadnagy arca elkomorult.

– Ez már meghaladja tudásomat, uram. De azért majdnem biztos vagyok benne, hogy azt mondta: traître. Valakit kémnek tarthatott. És még valami. Van egy föltevésem. Elmondanám, ha nem nevetnek ki érte. Griswold bizarr ötletnek tartja, pedig nemcsak én gondolom

így. Azon tűnődöm ugyanis, vajon Bertrand nem a Deuxième Bureaunak dolgozott-e?

Henry Merrivale-nek szemmel láthatóan semmi kedve sem volt nevetni.

– Én is gondoltam erre – mondta. – Igen ám, csakhogy a francia titkosszolgálat emberének tudnia kell angolul, nem igaz?

– Ahogy most fölidézem az egészet, nem vagyok biztos benne, hogy nem tudott.

– Miért?

– Persze meglehet, hogy csak utólag értelmezem így a dolgokat. Döntse el ön, uram. Amikor bementünk Bertrand kabinjába, így szóltam Griswoldhoz: „Mit gondol, mi a csudának vacakol ez a fickó azokkal a bélyegzőkkel?” Halkan beszéltem, a fogaim között szűrve a szót. De ahogy elnéztem Bertrand arcát, meg mertem volna esküdni rá, hogy érti, amit mondok. Hirtelen kinyújtotta a karját, mintha össze akarná szedni a bélyegzőket. Aztán meggondolta magát. De ez az egész nekem csak ma jutott eszembe. Sőt még tovább megyek! Ha Bertrand nem tudott angolul, akkor vajon mit keresett az Egyesült Államokban? Nehezen tudom elképzelni, hogy valaki elboldoguljon a Broadwayn, ha franciául érdeklődik, hogy merre kell mennie.

Sir Henry elgondolkozva pöfékelt.

– Legyen szíves, vegye elő az utazótáskát az ágy alól! – mondta a hadnagynak.

Cruikshank elővette.

– Nézze meg a jobb oldalát!

Az *Edwardic*én kívül még két embléma volt a táskára ragasztva. A New York-i Pennsylvania Hotelé és a washingtoni Willard Hotelé.

– Bertrand útlevele maguknál van, igaz? – kérdezte Sir Henry.

– Igen. Gondolom, Griswold irodájában, a többi utaséval együtt. Még nem adtuk vissza az útleveleket… Hát Mr. Hooper meg hova tűnt?

A gumibélyegző-gyáros teljesen észrevétlenül távozott. Még Max sem figyelt föl rá, pedig ő az ajtóban állt.

– Remélem, fölfogta a kapitány utasítását – mondta Merrivale. – Annyira büszke a kalandjára, hogy képes, és az egész történetet kitálalja valamelyik stewardnak vagy szobalánynak.

– Óhajtja, uram, hogy előkerítsem őt?

– Nem rossz ötlet. Igyekezzék valahogy a fejébe verni, hogy szigorúan tartsa a száját! Mert ha ezen a ladikon egyszer kitör a pánik, akkor megnézhetjük magunkat!

Cruikshank gyorsan távozott. Sir Henry föl-alá járkált a szűk kabinban. Tekintete szórakozottan vándorolt egyik tárgyról a másikra. Fölvette a fésűt a mosdóasztalkáról, aztán visszatette. Finoman megtapogatta a száraz borotvapamacsot, majd azt is visszarakta a helyére. Megjegyezte, hogy Bertrand késsel borotválkozott, nem pengével. Föl is emelte a borotvát, és kinyitotta. Az éles pengén megvillant a lámpafény.

Max Matthews hátán végigfutott a hideg.

– Most, ugye, arra gondolt – mondta a fiatalember –, hogy milyen ideális szerszám ez a borotva, ha valakinek el akarják vágni a torkát.

– Pontosan arra.

– Igen ám, de tudjuk, hogy nem Bertrand a gyilkos!

– Ez is igaz – felelte Sir Henry, s közben nagyon kifejező mozdulatot tett a késsel. – Azt is tudjuk

Ekkor meglepett kiáltás hallatszott az ajtó felől. Sir Henry hátrafordult. Amikor Max háta mögött megpillantotta Bertrand stewardját, összeráncolta a szemöldökét. Középkorú, alacsony emberke volt a steward, hangja lágy. Leginkább nyugalmazott lelkipásztorra emlékeztetett.

– Elnézését kérem, uram! – mondta. – Megenged egy kérdést?

Sir Henry becsukta a borotvát, és visszatette a mosdóasztalkára.

– Halljuk!

– Igaz, hogy Bertrand kapitány önkezével vetett véget életének?

– Nagyon úgy fest a dolog. Miért kérdezi?

– Le vagyok sújtva, uram. Azt hiszem, rosszul tettem, hogy elégettem azt a levelet, amit itt találtam.

– Micsoda? Beszéljen világosabban!

– Tudja, bejöttem ágyazni és rendet csinálni; a levél a papírkosárban volt. Nem tépték ugyan szét, de nem tehettem mást, mint hogy…

– Egy pillanat! Hogy nézett ki az a levél?

– A hajó levélpapírjára írták, uram. Az aláírás pedig: W. Bertrand kapitány. Elolvasni persze nem tudtam, hiszen francia szöveg volt. De azt tudom, hogy a parancsnoknak szólt. Így kezdődött: Monsoor lee Capitann.

Henry Merrivale-nek arcizma sem rándult. Körülnézett a kis kabinban, majd bekapcsolta a ventilátort, mely sebes forgásba kezdett. A papírkosárban most is volt néhány papírdarab, valószínűleg a bélyegzők csomagolói. Sir Henry kivett egyet, és a komód sarkára tette. A kis papír előbb csak megrezdült a légáramban, aztán rövidesen

fölemelkedett, majd lehullott a szőnyegre, éppen a papírkosár mellé.

– Értem – motyogta a steward. – Lehetséges, hogy az a levél is véletlenül esett le, csak nem a szőnyegre, hanem a papírkosárba.

Hirtelen kiáltás harsant a folyosó végéről. Női hang volt.

– Nem tudom, mi lehet ez – mondta Sir Henry Maxnek – , de nem nehéz kitalálni… Megmondtam, hogy a mi Hooper barátunk túlságosan büszke a kalandjára! S ha már elkezdte mesélgetni, akkor súlyos kellemetlenségnek nézünk elébe. Sir Henry most megint a stewardhoz fordult.

– Hát ennyi az egész, barátom. De maga nem tehet arról, ami történt. Elmehet.

A steward távozott. Sir Henry intett Maxnek, hogy jöjjön beljebb a kabinba. Füleltek mind a ketten, de több kiáltást nem hallottak.

– Lehet, hogy itt volt az igazság, ebben a papírkosárban! – sóhajtott Sir Henry Merrivale. – Az elővigyázatos Bertrand kapitány talán megírta. Kis híja, hogy nincs a kezünkben… Mi is a címe annak a könyvnek, amit a francia olvasott?

– Elfújta a szél – felelte Max Matthews. És nevetni kezdett. Először, amióta fölszánt az *Edwardic*ra.

Tizennegyedik fejezet

Két nappal később a hajó elérte a tengeralattjáró-zónát. Hétfő hajnal óta nagyon barátságtalan volt a víz, annyira, hogy a mentőcsónakokat fedett helyre kellett vinni, nehogy a tíz méter magas hullámok kárt tegyenek bennük. Griswold éppen az összetört tányérok és poharak okozta veszteséget becsülte föl. Az utasok mind alaposabban megszenvedték a vihart, mely egyre eszeveszettebbé erősödött. Hétfőn este Lathrop és Max még lement az étkezőbe. Kedden már senki.

Szerda délelőtt végre mérséklődött a szél, a folyosókon járkálónak már volt némi esélye arra, hogy nem veszíti el az egyensúlyát.

Max Matthews ez alatt a két nap alatt egyetlenegyszer sem gondolt a gyilkosságra. Igaz, másra sem: senkire és semmire. Csak hevert az ágyán, fejét a párnákba fúrta. Hol szundikált, hol pedig újra átélte az elszalasztott lehetőségek, a kényszerű kerülők és a hibás elhatározások kínjait; egyszóval megelevenedett előtte az élete. Olykor-olykor Valeria Chatfordra gondolt.

Valeria Chatford! Egy idő múlva már képtelen volt fölidézni azt a pillanatot, amikor gyanakodni kezdett a lányra. Lehet, hogy az egész csak Kenworthy egyetlen megjegyzéséből született. Hétfőn reggel történt, éppen akkor, amikor elromlott az idő. S valamivel azelőtt, hogy Kenworthy – akárcsak a többiek – visszavonult volna a kabinjába. Fönt voltak a fedélzeten, és célbadobóst játszottak. Kenworthy elmondta nekik Valeria egyik megállapítását, miszerint el kell ismerni, hogy – ha emberi gyöngéitől eltekintünk – Hitlernek komoly érdemei vannak,

így hát nem is csoda, hogy az egész német népet maga mögött tudhatja.

Valójában nem volt ebben semmi falrengető, Maxnek ki is ment a fejéből az egész beszélgetés. Csak akkor idéződött föl újra benne, amikor életében először rajta is kitört a tengeribetegség, és rémálmok gyötörték. Valószínű, hogy Sir Henry egyik-másik megjegyzése is hozzásegítette Max tudatalattiját, hogy munkához lásson. A fiatalember álmában egészen élesen jelent meg Valeria Chatford: egy regiment náci nő között vonult, karján horogkeresztes karszalaggal.

Max felriadt, lázas homloka verejtékezett; mélységesen megrázta ez az álom. A teljes igazság ugyanis az, hogy Valeria elragadó volt, és tökéletesen meztelen, Max pedig mohón a karjába zárta őt. A fiatalember nyugtatgatta magát; hiszen ez csak álom! Nyilván a hadbiztos irodájában lezajlott beszélgetés váltotta ki, amikor arról folyt a szó, hogy némelyik gyilkos meztelenül követi el tettét, nehogy összevérezze a ruháját. De azért ösztönei, ha halkan is, ezt súgták neki: „igencsak erős hatással van rád ez a lány, s te úgy igyekszel menekülni előle, hogy azt képzeled, gyűlölöd őt.”

Mindamellett azt a horogkeresztet kedden egész nap maga előtt látta.

Amikor szerda reggel valamelyest lecsöndesedett a tenger, Max is fölkelt, és csodálkozva tapasztalta, hogy tökéletesen jól érzi magát. Annyira, hogy fürdés közben még dalra is fakadt. Kellemes hangulata kissé lelohadt a reggeli végére. Újból tudatosodott benne, hogy itt gyilkosságok emléke mérgezi a levegőt. Most még jobban idegesítették a Valeria Chatfordról támadt gyanúi, pedig nem is feltétlenül a gyilkosságra vonatkoztak. Talán inkább csak abból

táplálkoztak, hogy a lány annyira különös, annyira nyugtalanító volt.

Max tökéletesen tisztában volt vele: nem lehet gyilkossággal vádolni egy fiatal lányt, pusztán azon az alapon, hogy az ember horogkeresztes karszalaggal látja őt álmában. De azért akadt néhány dolog, ami Valeria ellen szólt.

Például az az állítása, hogy Kenworthy unokahúga. Ez nyilvánvalóan hazugság. Kenworthy ennek ellenére megerősítette a dolgot, s ez kissé gondolkodóba ejtette Maxet. Abban pedig végképp biztos volt, hogy azon az estén, amikor Mrs. Zia Beyt meggyilkolták, Valeria nem lehetett állítólagos unokabátyja kabinjában. Hiába ragaszkodott ehhez a lány. Vigye az ördög Valeriát! – gondolta végül a férfi.

Valamivel déli tizenkettő előtt fölment a fedélzetre, és elsőnek éppen Valeriába botlott. A lány a hajó hátsó végén állt. Gesztenyebarna kabát volt rajta, a gallérját fölhajtotta. Barna haját meg-meglobogtatta a szél. Háttal Maxnek, a hajó nyomán támadt tarajos hullámbarázdákat figyelte.

– Jó napot – szólította meg a fiatalember, aztán egy hirtelen, ostoba ötlettel még azt is hozzátette:

– Heil Hitler!

Valeria néhány másodpercig meg sem moccant. Aztán szép lassan megfordult.

– Jó napot – mondta a száját alig nyitva, szinte sziszegve. – Mondja, maga mindig ilyen vicces?

Max most már nagyon örült volna, ha azt a két szót nem mondja ki.

– Valahányszor magával találkozom – mondta –, mindig ilyen gondolataim támadnak.

– Akkor talán igyekezzék nem találkozni velem…

A lány közben elragadó volt, ez tagadhatatlan. Max felé fordult: arcáról már nyomtalanul eltűnt a nagyképűség és a merevség. A férfi ezen őszintén meglepődött. Igaz, hogy Valeria szeme enyhén karikás volt, de a tengeri levegő kiszínezte az arcát, s ráadásul úgy festett, mint akit valami titkos érzelem tart enyhe izgalomban. Mindezt csupán egy pillanatig lehetett látni, mert a lány máris hűvös, merev arckifejezést öltött. Megismételte a mondatát:

– Akkor talán igyekezzék nem találkozni velem…

– Valamivel nagylelkűbb is lehetne, most, hogy végre fölfedezett magának egy unokatestvért, nem gondolja?

– Csak nem arra céloz, hogy Jerome nem is az unokabátyám? – kérdezte Valeria.

– Nem. De azt mindenesetre állítom, hogy szombat este háromnegyed tíz és tíz óra között maga nem Jerome kabinjában volt.

Valeria ártatlan-kerekre nyitotta a szemét, de egy kis ravaszság is bujkált a tekintetében.

– Honnan tudhatná azt maga, Mr. Matthews, hogy hol voltam én akkor? Hiszen maga csak hajnali kettőkor találkozott velem.

Ez pontosan úgy hangzott, mint az igazság.

– De hát maga mondta…

– Ó, nem, Mr. Matthews! Nem mondhattam én magának semmit, hiszen nem is találkoztunk! A kapitánynak és a hadbiztosnak mindenesetre ezt a változatot adtam elő. Maga pedig bizonyára nem fog meghazudtolni.

Nem először fordult elő, hogy Max úgy gondolta: adódnak az életben olyan helyzetek, amikor még a legnyugodtabb, a legtürelmesebb férfi is kedvet kap arra, hogy a térdére fektessen egy nőt, és alaposan kiverje a fenekét. De ez a vágy benne még soha olyan ellenállhatatlan

nem volt, mint most! Ráadásul Max úgy vette észre, Valeria olyankor titokzatoskodik, amikor éppen semmi szükség rá. Ez mindennél jobban bosszantotta.

Kis idő elteltével újra a lány szólalt meg:

– Miért mondta, hogy „Heil Hitler”?

– Mert maga szerint Hitlert hódolat illeti, nem igaz?

– Én semmi ilyesmit nem gondolok, Mr. Matthews. Szilárd meggyőződésem azonban, hogy nagyon ostoba dolog az ellenfelet lebecsülni, jelentéktelen kis figurának tartani, csak azért, mert randa és nevetséges bajuszt visel.

– Erősen kétlem, hogy Franciaországban vagy akár Angliában lebecsülnék őt!

– …mert amikor a németek úgy istenigazából megindulnak, késő lesz már! Késő lesz már véleményt változtatnunk a vezérükről! – mondta a lány.

De Maxot nem hatották meg Valeria szavai:

– Most, hogy úgy mondjam, angol felségterületen vagyunk. Így semmi akadálya, hogy úgy beszéljen, ahogyan akar. Nos, miért nem kiáltja: „Heil Hitler”? Akár fölmászhatna az árbockosárba, és elénekelhetné a *Horst Wessel*t!

Valeria dühödt pillantást vetett a férfira.

– Hogy nekem mi tetszik és mi nem, azt maga hamarosan megtudja, Mr. Matthews! Hamarosan megmondom magának…

Társalgásukat Lathrop nyugodt, lassú szavai szakították félbe.

– Az ég szerelmére, ne felejtsék el, hol vannak? –mondta, és közelebb ment hozzájuk. Mindkét kezét viharkabátja zsebébe süllyesztette. – Épp most ittam egy pohárka pezsgőt. Maguknak is ajánlom; nincs semmi, ami a gyomrot jobban rendbe hozná!

Aztán Valeriára pillantott, és így folytatta:

– Volna még egy idevágó tanácsom is. Maga csak ne kiáltozza itt azt a „Heil Hitler”-t! Mert előfordulhat, hogy szépen kupán vágják érte! Mégpedig ama szabadság nevében, amelyről Mr. Matthews beszélt az imént. Megmondom én, mi a baj magával, kislány: az, hogy túlságosan komoly.

– Az élet igazi értékei mindig is komolyak – felelte Valeria.

– Nekem viszont az a véleményem, ez is attól függ, honnan nézzük. Gondolom, azt akarta mondani, hogy a legjobb dolgok az életben éppen a komoly dolgok. Márpedig ez nem így van, kicsikém. Teljesen hibás felfogás! Magának lazítania kellene! Tudja, mit csinálunk most? Fölmegyünk a csónakfedélzetre, és játszunk egy kis célbadobóst!

– De én nem vagyok hajlandó ezzel az… ezzel az őrülttel játszani! – tiltakozott a lány.

– Erre a fiatalemberre célzott? – kérdezte Lathrop, és Maxre mutatott. – Pedig ő nagyon rendes fiú. Na, elég volt a vitából! Jöjjenek…

A csónakfedélzeten, nem messze a ponyvával letakart bombavetőktől, Sir Henry Merrivale ült egy padon. Előtte mintegy kétméternyire egy rögzített fatőke állt. Sir Henry egy maroknyi, kötélből font karikát tartott a kezében. Igyekezett úgy eldobni őket, hogy fönnakadjanak a fatőkén. Annyira lefoglalta őt a játék, hogy semmiről és senkiről nem vett tudomást. Halkan beszélt magában, mintha egy másik bolygón volna, egészen egyedül.

– Ha pedig tud a fickó angolul, miért titkolja?… Túlságosan jobbra ment… Aztán itt van még a borotvafenő szíj kérdése is… Hüm! Túl magas… No meg a tinta… Ezt is elrontottam!

– Sir Henry!

– És az a sok majdnem egyforma gumibélyegző vajon mire kellett?… Ha legalább egy pillanatra nyugton maradna ez a nyavalyás hajó!

Max elindult Sir Henry felé, közben füttyentett egyet. Ez a hang kizökkentette az öregurat gondolataiból. Összerezzent, és sötét tekintettel meredt Maxre.

– Ja, maga az? – morogta. – Már éppen ideje volt, hogy végre kibújjék az ágyból, s kicsit gyakorolja magát a játékban.

– Gondolom, magát nem verte le a tengeribetegség.

– Engem? – hangzott az őszintén megdöbbent Merrivale gúnyos nevetése. – Soha életemben nem voltam tengeribeteg. Egy napig sem. A tengeribetegség, fiatalember, csupán a képzelet játéka, semmi több.

– Hüm. Szeretnék hinni magának – felelte Max kétkedő hangon. – Nagyon el van foglalva most?

– Ó, nem. Csak egy kicsit elgondolkoztam. Tudja, egy fantomgyilkos a fantomnyomaival éppen elég töprengésre ad okot.

– Sir Henry, azt hiszem, Miss Chatforddal és Mr. Lathroppal még nem találkozott.

Sir Henry egyénisége láthatóan mély benyomást tett Lathropra. Nagy tisztelettel szorította meg az öregúr kezét. Valeria azonban hideg maradt. Pedig Sir Henry fölállt, és szertartásosan üdvözölte őt. Aztán összeszedte a dobókarikákat, és visszaült a padra.

– Az Egyesült Államokban igen sokat beszélnek önről, Sir Henry – mondta Lathrop. – Nagyon sajnálom, hogy nem értesültem New York-i tartózkodásáról. Ha tudtam volna, igazán méltó fogadtatásban részesítjük a városházán.

– Tudom – mondta Merrivale bocsánatkérő hangon. – Éppen ezért utaztam inkognitóban. Szeretem Amerikát, mert minden ország közül a leginkább vendégszerető. Az igazat megvallva, talán túlságosan is az. Valahányszor ott töltök két hetet, a végén már úgy visznek a kikötőbe, mert annyira tele vagyok itallal. Mr. Lathrop, nem bírom én már a mulatozást. Öreg vagyok.

– Egyébként ki gondolta volna, uram, hogy ezekben a zord időkben a hazájától ilyen távol találkozzék önnel!

– Hát igen – mondta Sir Henry, és elhajított egy karikát. – Most jut eszembe, hogy egy kis megbeszélést fogunk tartani, a hadbiztos nyilván említette már önnek.

Az öregúr a kabinokhoz vezető lépcső felé fordult. Éppen ebben a pillanatban jött fel Hooper és Archer doktor. Mögöttük a hadnagy és a hadbiztos. Max hirtelen úgy érezte, mintha valami megmagyarázhatatlan változás történt volna. Ami Griswoldot illeti, elég rossz bőrben volt.

– Jó napot – mondta egykedvűen. – Itt van mindenki?

– Kivéve a kapitányt! – felelte Sir Henry.

– Ő nem is tud jönni. Lehet, hogy egész napra lekötik az elfoglaltságai.

Merrivale kérdőn nézett a hadbiztos arcába.

Aztán egyszerűen csak ennyit mondott: – Ó! – És újra elhajított egy karikát. Nem feszegette a dolgot, de azért mindenkinek szöget ütött a fejébe.

Max most döbbent rá, miért látta annyira másnak a fedélzetet ma reggel. Megkettőzték az őrséget, hiszen a hajó a tengeralattjáró-zónába ért.

– Most már világos, miért hívott játszani minket! – kiáltotta Valeria Lathropnak. – Maga jól tudta, hogy megint kihallgatás lesz!

Sir Henry elhallgattatta. A hadbiztoshoz fordult:

– Remélem, biztonságba helyezte azt a nyolc kis kártyát, amin az utasok ujjlenyomata van!

– A páncélszekrénybe zártam őket. Nincs az az agyafúrt fickó, aki hozzájuk férne!

– Tegyük föl, sikerül elcsípnünk a gyilkost. Vagy valakit, aki benne van a dologban. Mondja, mit csinálnánk vele?

– Hát, amíg átadhatjuk az illetőt a brit hatóságoknak, addig a kabinjában őriznénk.

Sir Henry elhajított még egy karikát, de ezúttal is elvétette a célt. Mindamellett aggasztóan nyugodtnak látszott.

– Helyénvaló, hogy ez a kérdést már előre tisztázzuk – mondta, és fölemelte a tekintetét.

Szeme lassan Valeria Chatford felé fordult:

– Nos, Mr. Griswold, akkor legyen szíves, és zárja a kabinjába ezt a kislányt. Mihelyt Nagy-Britanniába érünk, magam gondoskodom róla, hogy a hatóságok kezébe kerüljön!

Tizenötödik fejezet

Halotti csönd követte Sir Henry szavait. Valeria hátrált néhány lépést, arcára kiült a rémület.

– Nem értem, mit akar ezzel – kiáltotta éles hangon. – Bezáratni engem?

– Igen, Miss Chatford – felelte Merrivale. – Az ujjlenyomatokat egy speciális por segítségével szokták megkeresni. A hajón sajnos ez nem állt rendelkezésünkre. De az is megteszi, ha egészen finom krétaport puha kefével fölviszünk a kérdéses felületre. Ezzel a módszerrel fedeztük föl a maga ujjlenyomatait Mrs. Zia Bey kabinjában. A villanykapcsolón, valamint a fésülködőasztalkán lévő púderdobozon. A hadnagy vette le a nyomokat tegnap este, Mr. Griswold pedig összehasonlította őket a maga ujjlenyomatkártyájával. Kérem, több ostobaságot most már ne kövessen el! És jó lenne – a visszatérnénk arra a történetecskére is, amivel eddig etetett bennünket!

– Talán kétségbe vonja, hogy…

– Nem vonom kétségbe azt, hogy magát Valeria Chatfordnak hívják, Még azt is megengedem, hogy Mr. Kenworthy unokahúga. Egyébként a Kenworthy név ismerős volt nekem. Nem csoda, hiszen Jerome Kenworthy Lord Abbsdale fia. A kapitány meg én ma reggel kapcsolatba léptünk a lorddal. Abbsdale-nek van egy nővére, Ellen Kenworthy. Az első férje Jossy Bernard volt, aki a Külügyminisztériumban dolgozott. Született egy lányuk, Valeria. Jossy tizennyolc évvel ezelőtt meghalt. Ellen újra férjhez ment, ezúttal egy professzorhoz, akit Chatfordnak hívnak. De nem ment a dolog minden nehézség nélkül. Először is azért, mert Chatford nem valami hű de elegáns

származású. Mindenesetre és legfőképpen Abbsdale szemében nem. Ráadásul az a hír járja, hogy annak idején együtt élt a házvezetőnőjével, egy bizonyos Vogel asszonnyal. Ellen azonban mindezek ellenére hozzáment. A házaspár a gyermekkel együtt a Bermuda-szigetekre költözött. Abbsdale pedig többé nem volt hajlandó találkozni a nővérével.

Itt tartott Sir Henry, amikor Jerome Kenworthy, szinte a feje búbjáig felöltőjébe burkolózva, fölbukkant a lépcső tetején. A padhoz ment, és leült Hooper mellé.

– Ez a fiatalember – folytatta Merrivale, fejével Jerome felé bökve – ma reggel beszélt az édesapjával rádión. A lord is megerősítette, hogy a fiatal lány valóban Valeria. Nos, ez rendben volna. De van, amit nem hagyhatunk annyiban. Mégpedig azt a hazugságot, amit Miss Chatford el akart hitetni velünk. Mármint hogy ő szombat este Kenworthynél lett volna. Miss Chatford! Tagadja, hogy járt Mrs. Zia Bey szobájában?

Valeria görcsösen összeszorította a száját. Szemmel láthatóan meg volt rémülve. De az is látszott rajta, hogy nem képes összeszedni a gondolatait. Max pedig mintha még valami mást is észrevett volna a lány arcán. Bizonytalanságot? Gyanakvást? Nem tudta volna megmondani.

Kenworthy zavart pillantást vetett Valeriára.

– Jobban tenné, ha elmondaná az igazságot. Reggel engem is alaposan kifaggattak. Úgy megforgattak, mint csirkét a grillsütőben. Én is nagyon boldog lennék, ha volna alibim, de ha nincs, hát nincs.

Valeria hangja hirtelen vágott bele a csöndbe:

– Mondjuk, hogy nem egészen pontosan mondtam el az igazságot. Ez még nem ok arra, hogy ilyen nagy ügyet csináljanak belőle!

Merrivale őszintén elképedt.

– Te jóságos ég! Hát ezt már végképp nem tudom követni! Öt nap alatt két gyilkosság! Egy félőrült, aki zsebében revolverrel és borotvával kószál a hajón! És maga még azt kérdezi, „miért csinálunk nagy ügyet belőle”?

– Ostobaság az egész! – feleselt Valeria. – Hiszen maga is tudja, ki volt a gyilkos.

– Gondolja?

– Természetesen. Bertrand kapitány.

– Bertrand kapitány? De hát…

– Igen. Ő ölte meg Mrs. Zia Beyt. Aztán lelkiismeret-furdalása támadt, és öngyilkos lett. Az egyik szobalány unokabátyja a hajó legénységében szolgál. Aznap este őrségben volt. A szobalány szerint ez a fiú pontosan látta, hogyan történt az egész. Bertrand a hajókorlátra támaszkodott, aztán magára fogta a fegyvert. Biztos szerelmi bűntény volt. A franciáknál nem ritka az ilyesmi. Bertrand kapitány nyilván egy sereg levelet írt ennek az asszonynak, később aztán elvesztette a fejét, vissza akarta szerezni a leveleit, s ezért megölte az asszonyt.

Hooper fölugrott a helyéről, és dühösen megrázta a fejét.

– Már régen elmondhattam volna ezt maguknak – folytatta a lány. – Én ugyanis szombat este mindent láttam.

– Álljunk meg egy pillanatra – szólt közbe Sir Henry ellentmondást nem tűrő hangon. – Maga látta, amikor Bertrand kapitány megölte Mrs. Zia Beyt?

– Nem akkor láttam, amikor megölte. Az azért túl sok lett volna. Ilyen látványt el sem tudnék viselni, de láttam őt,

amikor kijött Mrs. Zia Bey kabinjából. Az asszony akkor már halott volt.

Henry Merrivale magában motyogva gondolkozott. „Bertrand a gyilkosság színhelyén? Később megpróbál megértetni valamit Griswolddal és Cruiksankkel. És igencsak meglepődik, hogy beszélgetőpartnerei mindenre csak azt mondják: »Ó, igen.« Erre ír egy levelet a Kapitánynak. S ekkor valaki megszabadul tőle!

Sir Henry aztán hangosan is megszólalt:

– Mr. Bertrand mikor jött ki Mrs. Zia Bey kabinjából?

– Nagyjából tíz óra előtt öt perccel. Egy csomó papír volt a kezében – nyilván a kompromittáló levelek. Legalább nyolc-tíz centi vastag köteg.

– Ez most egy újabb hazugság? – mennydörgött Sir Henry.

Archer doktor gyorsan közbelépet:

– Ha volnának szívesek hozzájárulni, hogy kifejtsem a véleményemet! Ifjú útitársnőnk szinte beteges megszállottja az úgynevezett kompromittáló leveleknek. Egy nyolc-tíz centi vastag levélhalom már nem is köteg: egész levéltár!

– Az emberek olykor különös dolgokat művelnek, nem igaz? Ez a mi kis históriánk lassanként olyan lesz, mintegy mozi.

– Nos, a titokra fény derült – szólt közbe Lathrop. – De azért szeretnék világosabban látni néhány részletet. Miss Chatford! Mr. Matthews már elmondta nekünk a maga kis történetét azokkal a titokzatos levelekkel. Mégis szeretném, ha pontosan elmagyarázná, miként szerzett tudomást arról, hogy Mrs. Zia Beynél ilyen levelek vannak!

Erre mindenki egyszerre kezdett beszélni.

– Nyugalom, kérem, nyugalom! – csillapította őket Merrivale sztentori hangon. – Miss Chatford, most csak azt

mesélje el, mit csinált szombat este háromnegyed tíz és tíz óra között. Ezúttal az igazságot szeretnénk hallani!

Valeria dacosan kihúzta magát.

– Mrs. Zia Beyhez indultam. Az volt a szándékom, hogy elkérem tőle szegény Jerome leveleit.

– Az ördögbe is, megmondtam már magának, hogy soha nem írtam ilyesmit…

– Csönd legyen! Folytassa, Miss Chatford!

– A kabinajtóhoz érve hangokat hallottam odabentről. Mrs. Zia Bey egy férfival beszélgetett.

– Kivel? – kérdezte Merrivale. – Fölismerte a hangját?

– Nem, nem. Nagyon komolynak hatott, de halk volt, a szavakat sem tudtam kivenni. Bementem Mr. Matthews kabinjába, éppen szemben Mrs. Zia Beyével. Egyébként akkor még nem tudtam, kié az a kabin. Ha tudtam volna, biztosan nem megyek oda! Aztán hallottam, hogy az a férfi kiment: Mrs. Zia Bey ajtaja kinyílt, majd becsukódott. Ekkor kikukucskáltam. Bertrand kapitány sietett végig a folyosón, háttal nekem. Óriási boríték volt nála, teli levelekkel.

– Honnan tudja, hogy levelek voltak a borítékban?

– Feltételeztem, hogy azok.

– Nocsak. És azután?

– Bekopogtam Mrs. Zia Bey ajtaján. Mivel nem kaptam választ, benyitottam. Égett a lámpa. Hirtelen megpillantottam őt a fésülködőasztalra borulva. Minden csupa vér volt… Majdnem elájultam. De azért mégis közelebb mentem, hogy meggyőződjem róla, lehet-e még segíteni. Ekkor foghattam meg a púderesdobozt. Kifelé menet eloltottam a lámpát. Alig tudtam, mit csinálok. Úgy rémlik, ezután rögtön visszamentem Mr. Matthews kabinjába, és azon töprengtem, mitévő legyek.

– Tisztában van vele, Miss Chatford – mondta a hadbiztos –, hogy a maga látogatása alatt az igazi gyilkos végig ott rejtőzködött a kabinban?

– Hogyhogy?

– Hacsak tényleg nem Bertrand ölte meg Mrs. Zia Beyt, s őt később egészen másvalaki. De hát ez nagyon valószínűtlen. Folytassa!

– Nos, mintegy öt perce újra ott voltam Mr. Matthews kabinjában.

– Álljunk meg egy pillanatra – szólt közbe Sir Henry. – Ez alatt az idő alatt nem hallotta, hogy valaki kiment volna Mrs. Zia Bey kabinjából? Úgy értem, Bertrand kapitány után!

Valeria megrázta a fejét.

– Nagyon zaklatott voltam, nem hallottam semmit. De miért, talán nem biztos, hogy Bertrand volt a tettes? Hiszen az öngyilkossága mindent megmagyaráz! Maguk megpróbálnak megijeszteni és belekeverni ebbe a dologba, de én nem hagyom magam! Öt perccel később hallottam, hogy valaki kopog a szemközti ajtón. Megint kinéztem, és Mr. Matthewst láttam. Benyitott, majd bement. Amikor Mr. Matthews elküldött egy stewardot a kapitányért, megpróbáltam kiszökni a kabinjából, de akkor meg egy szobalánnyal találtam volna szemben magam. Ezért visszahúzódtam. És igaz, amit aztán elmondtam Mr. Matthewsnek. Órákig ott voltam, később pedig a fürdőszobában. És az egésznek az lett a vége, hogy Mr. Matthews jól rám támadt, amikor visszajött.

Merrivale megdöbbentnek látszott.

– Ezek szerint magának kezdettől fogva az volt a meggyőződése, hogy Bertrand kapitány a tettes? Miért nem osztotta meg velünk e föltételezését?

– Azért, mert meg akartam menteni Jerome-ot – felelte tragikus arckifejezéssel a fiatal lány.

Ezután szóról szóra elismételte azt, amit a levelekkel kapcsolatban már elmondott Kenworthynek.

– Tehát a fiatalember jó hírnevét akarta megóvni? – kérdezte Sir Henry.

– Igen.

Az idős férfi Kenworthy felé fordult:

– Valóban voltak levelek, fiatalember?

– Már százszor mondtam, hogy nem! Alig hiszem, hogy úgy festenék, mint azok a fiúcskák, akik szeretik levélkékben kiönteni a szívüket! A beszéd, az persze más! Különösen éjszaka, egy lokálban. De hogy esetleg ügyvéd szeme elé kerülhessenek a szavaim, azt soha! Ne higgye, Valeria, hogy nem vagyok hálás azért, amit értem tett! De bocsásson meg, az az érzésem, hogy erőfeszítései, amikkel a segítségemre sietett, inkább arra voltak jók, hogy behúzzanak a pácba!

– Maga is látta a holttestet? – kérdezte Merrivale.

– Igen – felelte a fiatalember, s kissé elsápadt.

– Ismerte Mrs. Zia Beyt?

– Nem. De mintha… Szóval homályosan úgy emlékszem, mintha egyszer – méghozzá elég komikus körülmények között – valakivel együtt láttam volna ezt az asszonyt. És esküdni mernék, hogy ugyanezt a valakit a hajón is láttam!

– Hol és kivel volt akkor Mrs. Zia Bey?

– Képtelen vagyok visszaemlékezni rá. Talán Bertrand kapitánnyal? Végül is tényleg meglehet, hogy a kapitány ölte meg, utána pedig öngyilkos lett. Szerintem ez a legésszerűbb magyarázat. Nem?

Archer doktor élénken közbevágott:

– Én is éppen ezt a kérdést akartam fölvetni! Maguk miért olyan biztosak benne, hogy Bertrand nem lett öngyilkos? Ha elfogadjuk igaznak Miss Chatford legutolsó meséjét, akkor szerintem sincs más magyarázat. Valószínűtlen, hogy akkor este Bertrand után még valaki belopakodott volna Mrs. Zia Bey kabinjába, méghozzá úgy, hogy Miss Chatford nem hallotta meg. A kisasszony hallotta, amikor Bertrand kinyitotta az ajtót, és azt is, amikor becsukta. Hát akkor miért ne hallott volna egy következő ajtónyitást is?! Lehet, hogy ezt a fantomgyilkost csak maguk kreálják, puszta kedvtelésből? Hogy aztán legyen mit megoldaniok? Higgyenek nekem, van némi tapasztalatom ezen a téren, és most nyomatékosan kérem, hogy ezt vegyék is tekintetbe!

– Miféle tapasztalata? – kérdezte Merrivale.

A doktor halványan elmosolyodott.

– Hosszú évekig törvényszéki orvos szakértő voltam New Yorkban. Ön előtt, Sir Henry, bizonyára nem ismeretlen Masters felügyelő neve. Vagy Pollard felügyelőé. De hát nem is ez a lényeg! A hajóorvos kérésére hétfőn reggel fölboncoltam Mrs. Zia Bey holttestét. Állítom, hogy önök valamennyien nagyon meglepődnének, ha közölném az eredményt.

– Csak nem azt akarja mondani, hogy megmérgezték az asszonyt, vagy netán megfulladt?

A doktor újra elmosolyodott.

– Csak annyit mondok, hogy az eredmény meglepné önöket. De ez most nem tartozik ide. Most, mint volt kolléga kérdezem, milyen bizonyítékok alapján állítják, hogy Bertrand kapitány nem lett öngyilkos?

Hooper válaszolt. Elmondta azt, aminek szemtanúja volt.

– Tényleg látta? – hitetlenkedett az orvos.

– A saját szememmel!

– Teljesen sötét volt, maga mégis biztos benne, hogy Bertrand nem volt egyedül! És azt állítja, hogy a társa megölte, éspedig tarkón lőtte a kapitányt?

– Ezt láttam, amikor a revolver elsült!

– A lövés fényében?

– Igen.

– De hát ez teljességgel lehetetlen, kedves uram!

Hooper arca erre színt váltott:

– Csak nem azt akarja mondani, hogy hazudok?!

– Dehogyis! Csak azt, hogy…

– Merem remélni, nem az derül ki majd, hogy engem hazugnak tart!

– Ejnye, ejnye – szólt közbe Lathrop nyugodt hangon. – Ez az ügy csupa lehetetlenség. Amikor kétszer kettő nem négy többé, akkor minden lehetetlenné válik. Sir Henry, most már ki kell szabadítania bennünket ebből a rossz körből, mert mind megbolondulunk. Ez így nem mehet tovább!

*

És ezen az éjszakán harmadszor is lesújtott a gyilkos!

Tizenhatodik fejezet

Csütörtök este; hűvös északi, északkeleti szél; a barométer emelkedőben; a földrajzi szélesség és hosszúság ellenőrizve!

Olyan feszült volt a hangulat a hajón, mintha a távíró új híreit az utasok is hallották volna. A személyzet vacsora utánra filmvetítést ígért, de azt is bejelentették, hogy tíz órakor bezárják a bárt.

Hét óra lehetett. Max a fedélzeten volt. A kabinjába akart menni, hogy átöltözzék a vacsorához. Ekkor ismerős hang ütötte meg a fülét.

– Most már aztán tényleg kezd elegem lenni! Hányszor mondjam még, hogy borotválkozni jöttem, és nem kérek a maga csodaszeréből! Tessék, már öt napja magam borotválkozom, hogy elkerüljem ezt az átkozott kócerájt!

Max elhúzta a függönyt, és bedugta a fejét. Sir Henry Merrivale-t óriási fésülködőkendő borította be. Az öregúr megint szinte feküdt a fotelban. A borbély éppen a szappant habosította egy porcelántálban.

– Jöjjön csak, uram - mondta, amikor megpillantotta Maxet. Aztán fölismerte, és rémes gyanú támadt benne. Max viszont elhelyezkedett az egyik fotelban, és azt mondta, esetleg levágatná a haját. Ez a kijelentés úgy-ahogy megnyugtatta a borbélyt.

– Uram, a szemüvegét legyen szíves… Tudja, azért egy kicsit megbántott a múltkor. Hogy úgy itt hagyott! Mert hát önérzetem nekem is van… Nem is szólva arról, hogy maga volt az első vendégem… Nincs nagyon melege a kendőben?… Kényelmesen ül? Nagyszerű… Nem mintha a fizetséggel lett volna bajom, hiszen igencsak nagyvonalú volt, uram… Csak annyira szokatlan volt a dolog: jön a

vendég, beül a fotelba, és amikor be akarom pamacsolni az arcát, faképnél hagy…

– Mit mond?

– Azt mondtam: szokatlan, hogy itt hagyjon a vendég, éppen akkor, amikor be akarom szappanozni… Ja, különben az a hír járja, hogy valami jó film lesz az este… Valami baj van, uram?

Csönd lett. A borbély tovább habosította a szappant, Max pedig szórakozottan lapozgatott egy magazint. Gondolatban újraélte ezt a néhány napot a hajón. Csalódott és csüggedt volt. Tudta már, hogy Valeria notórius hazudozó. Egyszerű szélhámos, nem lehet megbízni benne. Ráadásul volt egy olyan érzése is, hogy a kellemetlenségeknek még nincs vége.

A szeme sarkából hirtelen meglátta, hogy Sir Henry kiegyenesedik a fotelban. Tekintete merev, szeme kerekre nyílt. Egészen úgy festett, mintha a borbély fejbe kólintotta volna valamelyik nevezetes flaskájával.

– Adja ide a szemüvegemet! – mondta az öregúr.

– Mi tetszik, uram?

– A szemüvegemet! – ismételte Sir Henry. Közben kicsusszant a fotelból, és idegesen tépkedte a nyaka köré tekert lepedőt.

– Nagyon sajnálom, de most sincs időm borotválkozni.

A borbély arcán a lehető legnagyobb elképedés tükröződött.

– És segítsen kikeverednem végre ebből a maskarából!

Sir Henry viselkedése egy csapásra megváltozott, amint lekerült a nyakából a lepedő. Megragadta a borbély kezét, és melegen szorongatni kezdte.

– Kedves barátom – mondta ünnepélyesen –, magának fogalma sincs róla, milyen nagy szolgálatot tett nekem! A

falba tudnám verni a fejem, amiért napok óta kerülöm a műhelyét. Hiszen erre az ötletre csak magánál bukkanhattam rá. Ígérem, visszajövök. És vigyen el az ördög, ha nem veszek egy flaskával abból a híres csodaszerből! Addig is fogja ezt… Jöjjön, Max, lesz egy kis munkánk!

És a két különös vendég olyan viharosan hagyta el a fodrászatot, hogy a derék figarónak kellett utánuk szaladnia az ottfelejtett mentőmellényekkel.

– Meg kell keresnünk a hadbiztost – mondta Sir Henry, s már mentek is lefelé a kabinokhoz vezető lépcsőn. – Még semmit sem tudok biztosan. Nem szoktam összevissza jósolni, de azt hiszem, rájöttem valamire!

Griswold nem volt az irodájában. A beosztottja azt mondta, hogy megbeszélésen van a kapitánynál. Semmi körülmények között sem szabad zavarni őket.

– Csak azokat a papírokat szeretném megvizsgálni – magyarázta Sir Henry Merrivale –, amelyeken az utasok ujjlenyomatai vannak.

De a papírok bent voltak a páncélszekrényben. Az alkalmazott pedig nem tudta kinyitni.

– Még csak ez hiányzott! – füstölgött Merrivale. Megindult az ebédlő felé.

A kapitány nem jelent meg a vacsoránál. Evés után az utasok átmentek a szalonba a filmvetítésre. Az előadás közepe táján Sir Henry kiment a teremből. Többé senki sem látta ezen az estén.

A hajó azután megint hánykolódni kezdett. Kenworthynek szégyenszemre viharsebesen el kellett hagynia a szalont. Archer doktor azt javasolta, hogy ússzanak egyet. Max már majdnem ráállt, végül mégis a dohányzóba ment Valeriával.

A lány az egyik félhomályos sarokban foglalt helyet egy kanapén.

– Meghívhatom valamire? – kérdezte tőle Max.

– Köszönöm, nem.

– Bocsásson meg, de úgy rémlik, mintha egyszer hallottam volna, ahogy kikelt az ivás ellen.

– Ha így gondolja, akkor mégis kérek egy konyakot!

A fiatalember most nem akarta sértegetni a lányt, mert a szalonból kijövet észrevette, mennyire fáradt és levert.

– Hogy tetszett a film?

– Hát… ki lehetett bírni.

– Nincs valami jó formában, igaz?

– Épp ellenkezőleg, remekül érzem magam! Ha szabad kérdeznem, most minek köszönhetem ezt a baráti hangot, Mr. Matthews?

Max érezte Valeria súlyos tekintetét, mintha a lány mérlegre tenné. De ő csak Valeria aranyosan fénylő, csupasz vállát csodálta, ami talán még jobban árulkodott a lány megejtő fiatalságáról, mint az arca.

– Ezt persze nem kellett volna megkérdeznem – szólalt meg aztán halkan Miss Chatford. – Végül is én éppoly gonosz vagyok, mint maga.

Beszéd közben idegesen babrált retikülje zárján.

– Most biztosan arra gondol, mekkorát alakítottam reggel!

A fiú nem szólalt meg rögtön, így Valeria folytatta:

– Igen, biztosan megvan a véleménye rólam… és én tényleg nagyon ostobán viselkedtem. De mivel maga sem barátságot, sem tiszteletet nem érez irántam, azt hiszem, fölösleges megjátszanom magam. Nem igaz?

Hirtelen fölemelte a retiküljét, és a combjára csapott vele.

– Egyszerűen csak szerencsétlen vagyok! Olyan szerencsétlen, mint senki a világon!

Megint csak komédiázna? Lehet. Max mégsem így érezte. Volt valami komolyság a lány hangjában, valami, amit a férfi eddig még nem tapasztalt.

– Nyugodjék meg – mondta neki –, nem gondolom, hogy színészkedett. Persze helyesebb lett volna, ha már az elején elmondja, amit tud, és nem titokzatoskodik annyit!

– Nos, az, amit arról mondtam, hogy Mrs. Zia Bey zsarolásra való leveleket őrzött a retiküljében…

Ebben a pillanatban Valeria retikülje leesett a szőnyegre, és kinyílt. Ugyanekkor ért oda a pincér a két konyakkal, az asztal fölé hajolt, és a poharakat letette a fiatalok elé. Maxszel egyszerre vették észre, mi van Miss Chatford táskájában: egy nagy, nikkelezett elemlámpa. A pincér habozott egy pillanatig, aztán mégis így szólt:

– Bocsásson meg, kisasszony, de…

– Parancsoljon.

– Ezt az elemlámpát ugyebár nem viszi magával a fedélzetre?

– Nem, persze hogy nem. Csak úgy magamnál tartom… Tudja, hogy van ez… Hátha áramszünet lesz, és…

– Értem, kisasszony – felelte diplomatikusan a pincér.

Aztán egy kicsit halkabban még hozzátette:

– Csak azért tettem szóvá, mert hallottam, hogy az elmúlt éjjel történt valami. Lehet, hogy valaki kinyitott egy ablakot egy világos helyiségben. Az is lehet, hogy a fedélzeti őrségben valaki cigarettára gyújtott. De biztosíthatom, kisasszony, ma este minden csöndes.

A pincér elment.

– Rágyújt? – kérdezte Max.

– Köszönöm, nem.

A fiatalember viszont rágyújtott, és egy hajtásra kiitta a konyakot.

– Bocsásson meg nekem!

Valeria olyan váratlanul szólalt meg, hogy Max összerezzent a hangjára.

– Már megint udvariatlan leszek, de erről tényleg nem tehetek – folytatta a lány. – Legyen olyan kedves, igya meg az én konyakomat is! Elmegyek és lefekszem, mert rettenetes migrénem van. Ugye nem haragszik?

Valeria fölállt. Max is, botjára támaszkodva.

– Dehogy haragszom! Vegyen be két aszpirint, és bújjon ágyba! Jó éjszakát!

– Jóéjszakát!

A lány elment, Max egyedül maradt. Elgondolkozva szívta a cigarettáját. Kiürítette Valeria poharát is, aztán fölállt. Az óra éppen tízet ütött. Max végigment a sétálófedélzeten, aztán belépett a szalonba, és az egyik sarokban telepedett le. Innen jól lehetett látni a főlépcsőt. Tizenegy körül Hooper jött le, láthatóan aludni ment. Lathrop néhány perccel később érkezett.

– Az a hír járja, hogy ma fölfedeztek egy petróleumszállító hajót. Mintegy tízmérföldnyire mögöttünk – szólította meg Lathrop Maxet.

– Ugyan már! Mit össze nem hordanak az emberek egy hajón!

– Milyen egykedvű ma este!

– Csak mint rendesen – felelte Max.

Aztán mintegy mellékesen még megkérdezte:

– Nem tudja véletlenül, hányas kabinban lakik Miss Chatford?

– De, talán tudom. Valamelyik nap Miss Chatford nevetve mondta, hogy a kabinszáma megegyezik a széndioxid képletével.

– Vagyis C02?

– Igen, ez az… De azért csak legyen óvatos!

Lathrop ezzel befejezte a beszélgetést, és távozott. Sir Henry még mindig nem került elő. Fél tizenkettőkor Max lement a hadbiztos irodájába, de hiába kopogott, nem kapott választ.

Először arra gondolt, megkeresi Valeria kabinját, és megnézi, hogy a lány tényleg lefeküdt-e. Aztán eszébe jutott: félreérthető volna. Ezért inkább az A fedélzetre ment, a nagy szalonba, ahol kivételesen még mindig égtek a lámpák.

Behúzódott az egyik fotelba, és hamarosan elaludt. Hirtelen olyasfajta érzésre riadt fel, mintha közvetlen veszély fenyegetné. Mintha figyelné őt valaki! Gyorsan körülnézett. A mennyezeten még mindig pislákolt valami halvány fény, de a lépcsőfeljáró fölötti lámpákat már eloltották. A falióra, amelyik annak idején elárulta Mrs. Zia Bey halálának percét, most két óra ötven percet mutatott.

Max föltétlenül meg akarta találni Sir Henryt. Képtelen lett volna ilyen tanácstalanul és kétségektől gyötörten lefeküdni. Fölállt, és amilyen gyorsan rossz lába engedte, elindult a fedélzetre nyíló kettős ajtó felé. Nem tudott szabadulni attól a különös érzéstől, hogy valaki figyeli és követi őt. De hiába nézett körül, semmi gyanúsat nem látott.

Csillagfényes, világos éjszaka volt, messzire is jól lehetett látni. A végtelenül mély csöndben olykor-olykor hallatszott az őrök beszélgetése. Max mégsem tudott úrrá lenni azon a szorongáson, ami még a nagy szalonban fogta el: ismeretlen veszély fenyegeti.

S ekkor hirtelen elébe toppant valaki! Ő elkapta a csuklóját, de már előbb tudta, hogy Valeria Chatford az. Fehér szőrmekabátja a sötétben is elárulta a lányt. Valeria kezében elemlámpa volt.

– Adja ide! –súgta neki Max.

Nem kapott választ.

– Adja ide az elemlámpát! Ha megpróbálja meggyújtani, kénytelen leszek kiverni a kezéből! Mondja, nincs elég baja?

– Maga megőrült? – kérdezte Valeria halkan. – Csak nem képzeli, hogy…

– Utoljára kérem, adja ide az elemlámpát!

Megszorította a lány kezét, sikerült elvennie tőle az elemlámpát.

– Hallja ezt? – kérdezte Valeria.

Mindketten hátrafordultak. Lépések zaját hallották, mégpedig elég közelről. Aztán éles hangon hasított bele az éjszakába:

– Tengeralattjáró, menetirányban, előttünk!

Tizenhetedik fejezet

– Szaladjon le a kabinjába, hozzon takarót, meg azt, amire még szüksége lehet! – mondta Max, és elengedte a lány kezét. – Aztán menjen az étkezőbe!

– De ugye nem képzeli rólam, hogy… hogy netán jeleket akartam adni? – kérdezte aggódva Valeria.

– Most nem érdekes, hogy én mit képzelek. Maga gyorsabb, mint én. Kérem, szaladjon!

– Nem a csónakfedélzetre kellene mennünk?

– Tudja, mi az utasítás! Kérem, tartsa be!

Valaki egyszer elmagyarázta Maxnek, hogy a torpedó jellegzetes hangját meg lehet hallani, így egy könnyen kormányozható hajó kedvező esetben még el is kerülheti.

Valeria elment. Max is elindult, de kétszer is elesett útközben, míg végre elérte a kabinját. Belebújt a kabátjába, és fölvette a mentőmellényét. Magához vette az útlevelét – épp aznap kapta vissza a hadbiztostól –, meg a levéltárcáját. Aztán körülnézett a kabinban. Mire lehet még szüksége? Elrakott egy pár kesztyűt, egy csomag cigarettát, megfogta a takaróját és a gázálarcot.

Mire az ebédlőbe ért, már együtt volt néhány utas. A hadnagy az ajtóban állt, futó mosollyal üdvözölte Maxet. Hooper ügyetlenül felhúzott mentőmellényben, félig takarójába burkolózva, feje búbján kis tiroli kalappal békésen üldögélt egy asztalnál. Kissé távolabb Lathrop állt, gázálarcban. Megérkezett Archer doktor is, nyugodtnak látszott. Utána jött Kenworthy, szájában cigaretta parázslott. Senki sem szólt egy árva szót sem. Valeria futott be utolsónak.

Hirtelen elhallgattak a fülsértően vijjogó vészcsengők. Valeria Maxszel szemben foglalt helyet. A mentőmellényével ügyetlenkedett, nem tudta fölerősíteni. Max odament hozzá, és segített neki.

A teremben uralkodó mélységes csöndet először Valeria törte meg:

– Én… én félek – mondta éles hangon.

Max újra odament hozzá, és átkarolta.

Valeria elhallgatott, és mintha egy kicsit meg is nyugodott volna.

Lathrop levette a gázálarcot, mert mondani akart valamit.

– Úgy látszik, nem találták el a hajót!

– Nagyon úgy fest a dolog! – erősködött Hooper is.

– Akkor meg mire várunk? – kérdezte Lathrop a hadnagytól.

– Ne türelmetlenkedjék! – felelte röviden a tiszt, hangja semmit sem árult el.

Kenworthy sorban végigmérte útitársait. Az ajkán csaknem szemtelen mosoly ült. Archer doktor azzal foglalta el magát, hogy számba vette, mi minden van a zsebében. Cigarettatárca, öngyújtó, elemlámpa, csokoládé, egy kis üveg konyak. Hooper olyasformán sóhajtott, mint aki mostantól kezdve átengedi magát az unalomnak.

Max fölegyenesedett. Vajon Sir Henry hol lehet?

– Hadnagy úr – szólalt meg a fiatalember –, nem vette észre, hogy valaki hiányzik?

– Csitt. Kérem, maradjon csöndben!

A főlépcső felől lépteket hallottak. A hadnagy vigyázzba vágta magát. És Max megpillantotta a jó öreg Franket. Pedig most a legkevésbé sem várta. Matthews kapitány öles

léptekkel végigment a termen, majd megállt. Tekintetét végighordozta utasainak kis csoportján.

– Hölgyeim és uraim! Nem fenyegeti önöket semmilyen veszély! Az az igazság, hogy nem volt itt semmiféle tengeralattjáró! A riadó vaklárma volt.

A fedélzetről lehallatszott a matrózok hangja; újra elfogatták kijelölt helyüket. Archer doktor felállt, de a lábai elzsibbadtak. Kényszeredett mosollyal visszaült. Kenworthy ásított.

– Csak egy pillanatra még! – szólt újra a kapitány. – Cruikshank, legyen szíves, zárja be az ajtót.

A fiatal tiszt engedelmeskedett. A kapitány előrejött néhány lépést.

– Hamarosan visszamehetnek a kabinjukba, ha tetszik. De előbb legyenek szívesek végighallgatni, amit mondani akarok. Először is: a téves riadó nem véletlenül történt.

Frank egy asztalhoz ment, és mindkét tenyerével rátámaszkodott.

– Nem tudom, hallották-e már, hogy vasárnap óta önök is megfigyelés alatt állnak. Egyetlen lépést sem tehetnek, amiről én azonnal ne szereznék tudomást. Fölösleges emlékeztetnem önöket arra, hogy gyilkos van közöttünk. Azért vagyok ilyen éber, hogy több gyilkosságot ne kövessen el. De az illető, sajnos, nagyon agyafúrt. Bevallom, nem láttam előre, mit fog tenni. Ő volt az ugyanis, aki az egyik őrszem nevében jelzést adott le a nem létező tengeralattjáróról. Erre a hajón mindenki arra a posztra sietett, ami támadás esetére ki volt jelölve a számára. Senki sem törődött hát azzal, hogy máshol mi történik. Ilyen fedezékben – ha szabad ezt mondanom – valósíthatta meg tervét a gyilkos: kirabolta a hadbiztos irodáját.

A kapitány elhallgatott. Max egészen közel volt a bátyjához, jól hallotta ziháló lélegzetét.

– A rablás során Sir Henryt támadás érte, mégpedig hátulról. Megsebesült. Attól tartok, súlyosan. Mr. Griswold beosztottja, Mr. Tyler pedig meghalt.

Matthews kapitány megint szünetet tartott.

– Meghalt, kötelessége teljesítése közben. Több erős ütéssel összetörték az egész koponyáját. A gyilkos eszköz talán a piszkavas lehetett. Az, amelyik a dohányzó kandallója mellett szokott lenni. Úgy tartottam helyesnek, ha minderről tájékoztatom önöket.

Az utasok mintha a szó szoros értelmében megbénultak volna.

– Nagyon szeretném, ha volnának szívesek még egy pillanatra itt maradni. Kivéve a fivéremet. Őt megkérem, jöjjön velem. Ha valaki enni vagy inni óhajt, Cruikshank hadnagy a rendelkezésére áll… Gyere, Max!

Többet nem mondott. Megfordult, gyors léptekkel átszelte a termet, kinyitotta az ajtót, majd keményen bevágta maga után. Az öccse követte.

Amikor Griswold irodája elé értek, Max megkérdezte:

– De hát mi történt voltaképpen?

– Ennél faramucibb dolgot kitalálni sem lehet! – felelte a kapitány. – Egy álriadó, egy rablás és egy gyilkosság – rekordidő alatt!

– Még szerencse, hogy szegény öreg Merrivale életben maradt!

– Igaz. De még nem tudom, mennyire súlyos a sebesülése. Most van nála az orvos.

A kapitány az öccse arcát kémlelte.

– Sápadt vagy, öregem! Bár nem csodálom. De ne félj, most már hamarosan vége lesz. Nem akarsz inni valamit?

– Most nem. Mégis, hogyan történt?

– Azt csak a jóisten tudja. Valóságos csoda, hogy nem ölték meg Griswoldot is. Tudod, mi felöltözve alszunk. A hadbiztos hálókabinja az irodából nyílik. Amikor meghallotta a vészcsengőt, fölkelt, és átment az irodába. Kinyitotta a páncélszekrényt, aztán telefonon áthívta a beosztottját, és gondjaira bízta az iratokat meg a pénzt. Ő pedig Cruikshankhez sietett, hogy segítsen neki az utasokat eligazítani. Ám a hadnagy kijelentette, hogy nagyszerűen elboldogul az utasokkal egyedül is. Erre Griswold visszament az irodájába. Legfeljebb ha öt percig volt távol. De a gyilkosnak ennyi idő is elég volt.

Max elgondolkozott. Merrivale nyilván rájött, miben mesterkedik a gyilkos. Talán azt is tudta, hogy az ujjlenyomatokat őrző papírokon mégiscsak ott a bizonyíték. Ezért akarta újra megnézni őket. Persze ellenfele is ezekre a papírokra vadászott. A hamis riadóval két célja volt: először az, hogy a hadbiztos kinyissa a páncélszekrényt, hiszen támadás esetén neki kell magához vennie a fontosabb dokumentumokat. Másodszor pedig csak így vált lehetővé, hogy a gyilkos gyakorlatilag biztosra mehessen. Tudta, hogy senki nem foglalkozik vele, amíg tettét végrehajtja.

A kapitány kinyitotta az iroda ajtaját.

– Gyere csak, Max – mondta borús arccal. Megszemlélték a nagy felfordulást.

Minden egymás hegyén-hátán hevert. Azok a rögtönzött iratrendezők is ki voltak borogatva, amelyekben Griswold beosztottja a tisztek, a legénység és a személyzet papírjait tartotta; szinte belepték a padlót az ujjlenyomatok. A fiókok is ki voltak ürítve, tartalmuk a szőnyegre szóródott. Az egyik sarokban ott ült Griswold, arcát kezébe temette. Amikor a

kapitányt megpillantotta, fölállt. Egy félig nyitott ajtón Max belátott a hadbiztos hálókabinjába. Az ágyon az ifjú Tyler lepedővel letakart holtteste feküdt.

– Szóval a gyilkos a páncélszekrényben lévő ujjlenyomatokat vitte el? – kérdezte Max.

– Nem – felelte Griswold. – Még csak hozzá sem nyúlt a páncélszekrényhez.

– Hogyhogy?

– Sir Henry figyelmeztetett, hogy ma este valaki megkísérli majd fölfeszíteni a páncélszekrényt. De én nem vettem komolyan. Most már értem, valójában mi is történhetett. Sir Henry megsejthette, hogy valami nincs rendben a riadóval. Ezért rögtön idejött megnézni, hogy itt mi a helyzet. Ő is, Tyler is meglepte a gyilkost, a fickó ezért támadta meg őket. Aztán elvitte, amiért jött, de a páncélszekrényhez nem nyúlt. Győződjenek meg róla maguk is!

A hadbiztos kinyitotta a nehéz ajtót. A páncélszekrényben volt néhány fiók és egypár kulcsra zárható rekesz. Griswold kulcscsomót húzott elő a zsebéből, és kinyitotta az egyiket.

– Tessék. Itt van az összes ujjlenyomatos cédula. Úgy, ahogy idetettem, kendőbe csomagolva. A fickó a többi papír között kutatott, de ezekkel nem foglalkozott.

– Nyilván hozzájuk sem nyúlt, ha egyszer a rekesz be volt zárva! – jegyezte meg Max.

– Csakhogy nem volt bezárva! Később zártam be, már Tyler halála után. Ja, és még valamit: a gyilkos ellopta az összes útlevelet, ami még nálam volt. Mi az ördögöt akarhat velük?

– Ez pedig nehézségeket okoz majd, ha megérkezünk. Igaz?

– Mégpedig komoly nehézségeket. Persze ha egyáltalán sikerül baj nélkül átérnünk a túlsó partra.

– Griswold? –förmedt rá a kapitány.

– Elnézést, uram!

– Kinek az útlevelét lopták el?

– Miss Chatfordét, Mr. Lathropét, Bertrand kapitányét és Mrs. Zia Beyét. Természetesen a két utolsónak már nincs nagy jelentősége, de a többinek… Ráadásul csak egy ember van köztünk, aki valamit kiszagolt ebből a disznóságból, de most ő sem tud felvilágosítani bennünket. Mert biztos vagyok benne, hogy Sir Henrynek van valami elképzelése…

Megszólalt a telefon. A hadbiztos fölvette a kagylót. Olyan csönd volt, hogy Max és a kapitány tisztán hallották Black doktort a vonal másik végén.

– Nincs agyrázkódás! Sir Henry minden különösebb bonyodalom nélkül föl fog épülni. De egy-két napig azért ágyban kell maradnia.

– Mikor beszélhetünk vele?

– Holnap vagy holnapután. Előbb semmi esetre sem.

Tizennyolcadik fejezet

– Utoljára a cambridge-i rögbicsapatban ért ilyen ütés, még 1891-ben! – jelentette ki Sir Henry. Fejét a kezére támasztotta. – Milyen nap van ma?

– Péntek van, és délután. Az orvos nem engedte, hogy hamarabb meglátogassuk. Az utasok már azon meditálnak, hol és mikor fogunk kikötni. Van, aki azt reméli, hogy már holnap, de én úgy hiszem, csak vasárnap.

– Hallottam, hogy kíséretünk is van már.

– Igen. A hadiflotta egyik osztaga itt van a közelben. Persze még ez sem jelenti azt, hogy nincs semmi veszély.

De az embereket más tartja félelemben. Igaz, amikor csütörtök reggel megpillantottuk a baráti torpedókat, kicsit közelebb kerültünk egymáshoz. De később újra elkezdődött a kölcsönös gyanakvás.

– Megértem.

– Mondja, Sir Henry, egész pontosan vissza tud emlékezni, hogy mi történt az álriadó alatt?

– Hát persze!

– Látta a támadóját?

– Nem. De ha ez megvigasztalja, nem is volt szükségem rá, hogy lássam. Enélkül is meg tudom mondani, ki követte el a gyilkosságokat, hogyan és miért. Arra is van magyarázatom, hogyan keletkeztek a fantomujjnyomok, s arra is, hogy előzékeny gyilkosunk miért hagyott belőlük oly sokat Mrs. Zia Bey kabinjában. Vagyis el tudom mesélni az egész történetet. De szeretnék várni egy kicsit vele.

– Egy ember csinálta az egészet?

– Igen. Egyetlenegy.

– Azt is tudja, mi történt a hadbiztos irodájában?

– Figyelmeztettem Griswoldot, hogy számítson egy rablótámadásra. Szerettem volna, ha átadja nekem az utasok ujjlenyomatait. Sajnos nagyon sok volt a dolga, s úgy hitte, ráér másnapig. Amikor meghallottam a riadócsengőt, rögtön az jutott eszembe, ez nyilván csak egy ügyes stratégiai lépés. Azonnal lementem az irodába. Csak az ifjú Tyler volt a szobában. A páncélszekrény előtt állt. Mindketten háttal voltunk az ajtónak. Alig néhány perc múlva már úgy éreztem, a mennyezet szakadt a fejemre. Az utolsó, amire még emlékszem, milyen rémült arcot vágott Tyler, amikor megpillantotta azt, aki a hátam mögött állt. Aztán elvesztettem az eszméletemet. Én nem láttam a gyilkost, de az a szerencsétlen fiú igen. Ezért kellett őt azonnal megölni.

– Maga szerint végül is mit keresett a gyilkos, ha nem az ujjlenyomatokat?

– Miből gondolja, hogy nem azokat kereste?

– Hiszen hozzájuk sem nyúlt! – mondta Max.

– Nem voltam egészen őszinte magához, Max. Hiszen a kapitány, meg a hadbiztos már járt nálam – tért ki a kérdés elől Sir Henry. – A bátyja ezt hozta nekem.

Azzal kinyújtotta a karját, kihúzta az éjjeliszekrény fiókját, elővett belőle egy szolgálati revolvert, és a térdére fektette.

– És végre sikerült megkapnom ezt is Griswoldtól.

Az öregúr megmutatta az utasok ujjlenyomatait őrző kartonokat.

– Az az érzésem, hogy néhány órán belül szükségem lesz rájuk… A papírokra és a revolverre is…

Max megborzongott.

– Mi a szándéka?

– Először is mindent megmagyarázok a kapitánynak. Két lehetősége lesz: vagy rögtön letartóztatja a gyilkost, és valószínűleg ezt fogja tenni. Vagy pedig… de hát ezt az ötletet egyelőre megtartom magamnak. Cáfolhatatlan bizonyítékaim vannak, annyi biztos. Megnyugtathatom önt: amíg itt csevegünk, gyilkosunk nyaka körül egyre szorul a hurok.

A fedélzetről még mindig hallatszott a szirénahang. Max magára hagyta az öregurat. Szinte zöld, sűrű köd volt odakinn. A fiatalembert köhögés fogta el. A sétafedélzetre érve Valeriát pillantotta meg az egyik sarokban. A lány zokogott, de nem volt hajlandó szóba állni Maxszel. A fiatalember a kabinokhoz vezető lépcső felé sietett, bement a szalonba, és megpróbált olvasni. Minduntalan összerezzent a ködsziréna hangjára, mely időről időre belehasított a levegőbe. Fél hét volt, amikor a hadbiztos odament hozzá.

– Legyen szíves, jöjjön velem Sir Henryhez! – suttogta egészen közel hajolva Maxhez. – Megkértek rá, hogy kerítsek elő valamit. Nem fogja kitalálni! A bélyegzőpárnámat! És Bertrand kapitányét is. Azt hiszem, történni fog valami. Mégpedig hamarosan.

Bekopogtak Merrivale ajtaján. Valaki kiszólt, hogy szabad. A kapitány volt. A kabinban erős lámpa égett. Frank Matthews igencsak elégedett ábrázattal szivarozott. Sir Henry az ágya szélén ült, és pipázott. A térdén egy rajztábla volt, üres papírokkal. Meg egy ceruza. Max csodálkozva nézte az éjjeliszekrényt. Egy hordozható rádió, az *Edwardic* térképe és egy tiszta zsebkendő volt rajta.

– Jöjjenek csak – mondta az öregúr, és kivette a pipát a szájából. – Mr. Griswold, elhozta, amit kértem?

– Igen – felelte a hadbiztos.

– Nos, akkor foglaljanak helyet. Sok munkánk lesz. Az ördög vigye el ezt az átkozott szirénát!

– Sajnos nem megy másképp! – szabadkozott a kapitány. – Nos, mit akar elmondani nekünk?

Sir Henry Merrivale néhányszor csöndben megszívta a pipáját.

– Már nagyon rég nem találkoztam ilyen különös esettel. Határozottan nagyszabású volt, ahogyan a gyilkos az orrunknál fogva vezetett bennünket. Először a híres ujjlenyomat-trükkel. De ez még korántsem minden…

– Én mégis esküdni mertem volna rá, hogy a véres ujjnyomok Mrs. Zia Bey kabinjában valódiak voltak.

– S én teljes mértékben osztom a véleményét – jelentette ki Henry.

– De… hát az előbb azt mondta, hogy… – hebegett Griswold.

– Félreértett. Azt mondtam, valami trükk volt a dologban. De nem azt, hogy hamisak az ujjnyomok.

– Mi a különbség?

– Elismerem, hogy a különbség árnyalatnyi, de éppen ezért nehéz megmagyarázni. Az lesz a legegyszerűbb, ha megmutatom, hogyan csinálták. Az utasok ujjlenyomatai itt vannak a fiókomban. Legyen szíves, keresse ki közülük azt a kartont, amelyiken az én nevem áll!

A hadbiztos kihúzta a fiókot, és kivette a kártyát, amit Sir Henry kért tőle.

– Nagyszerű – mondta az öregúr. – Most pedig megkérdezem: megesküdne-e rá, hogy ezek a nyomok az én jobb és bal hüvelykujjamról származnak, és maga készítette őket, Cruikshank hadnaggyal együtt?

Griswold szemmel láthatóan gyanakodott. Merrivale esküre emelte a kezét:

– Becsületszavamat adom – mondta –, hogy itt nincs semmi csalafintaság. Ezek valóban az én saját nyomaim.

– Hát, ha maga mondja…

– Hozott nagyítót?

– Itt van – felelte a hadbiztos, és előhúzta a zsebéből.

– Nagyszerű. Akkor most legyen szíves, vegyen újra ujjlenyomatot tőlem. Van még ilyen papírja?

– Sajnos már nincs.

– Nem baj. Ez az egyszerű fehér lap is megteszi.

Matthews kapitány, Griswold és Max kíváncsi pillantásokat váltott. Sir Henry letette a pipáját a hamutartóba, aztán elhelyezett egy üres lapot a rajztábla közepén.

– A bélyegzőpárnát, ha volna szíves… Köszönöm. Az ördög vigye el! Milyen ügyetlen vagyok. Hát nem összekentem az ujjamat?! Legyen szíves, adja ide azt a zsebkendőt! … Jól van… Kérném kicsit közelebb azt a papírt… Kitűnő… Most pedig rányomom az ujjamat… Jobb hüvelyk… bal… És kész!

Ezek után Sir Henry odanyújtotta rajztáblát a hadbiztosnak.

– Fogja csak a nagyítóját, és hasonlítsa össze ezeket a nyomokat az eredeti kártyán lévőkkel!

Griswold, még mindig gyanakvó képpel, megfogta a rajztáblát, és odaült az ágy szélére. A régi és az új papírlapot egymás mellé tette, aztán nekilátott, és nagyítón át vizsgálgatta őket.

Úgy tetszett, a vizsgálódásnak soha nem lesz vége. A hadbiztos egy pillanatra megállt ugyan, s úgy tekintett Sir Henryre, mintha valamit mondani akarna. De aztán újra belemerült a vizsgálatba. Később ceruzát kért, és jeleket írogatott. Ezek a nyomdai korrektúra javítási jeleihez

hasonlítottak. A hadbiztos homlokán izzadságcseppek gyöngyöztek.

A kapitány türelmetlenkedni kezdett:

– Nos? – kérdezte végre. – Nyilván teljesen egyformák!

Griswold lassan fölemelte a fejét:

– Nem – felelte zavart arckifejezéssel. – Nem egyformák!

– Hogyhogy nem?

Frank Matthews letette a szivarját a hamutartóba, és fölugrott a székből.

– Mit beszél?

– Akárki megesküdne rá, hogy ezen a két papíron két különböző ember ujjnyomait látja!

Griswold szavait mélységes csönd követte. Minden tekintet Sir Henryre szegeződött.

– Ugye, biztos abban, amit most mondott? – kérdezte az öregúr. – Tehát az ujjlenyomatok különböznek egymástól.

– Teljes mértékben.

– Pedig – mondta Sir Henry, és ismét pipázni kezdett – a szemük láttára csináltam őket. És a saját két ujjammal.

Tizenkilencedik fejezet

– Lehet, hogy elment a józan eszünk?! – kiáltott föl a kapitány.

– Nem – mondta Sir Henry. – És itt az ideje, hogy megmagyarázzam. Ez a dolog néhány évvel ezelőtt még a lyoni rendőrséget is teljesen tévútra vezette. A mi esetünkben szerencsére nem így történt.

– Hallgatjuk, Sir Henry.

– Az ember ujján számtalan apró, kiemelkedő, körívszerű, élesen kanyarodó és csavarodó vonal van. Keskeny barázdák választják el őket egymástól. Az ujjlenyomat fekete vonalkái a kiemelkedő részeket mutatják, hiszen ezek lesznek tintásak. A fehérek pedig a barázdákat jelzik.

– Na és? – szólt közbe a kapitány.

Sir Henry újra meggyújtotta a pipáját.

– Képzeljék el – folytatta –, hogy a bélyegzőpárna vagy – henger valamiért nem felel meg a célnak, mondjuk, túl sok rajta a tinta. Vagy képzeljenek el valakit, aki nagyon igyekszik, és a kelleténél erősebben nyomja rá a párnára az ujját, s így az túlságosan tintás lesz. Pontosan ezt csináltam az előbb. Ha az ujjunk maszatos, szükségképpen olyan lesz az ujjnyomunk is. Mit tesz az ember, ha így jár? Fog egy rongyot vagy egy zsebkendőt, és a világ legtermészetesebb módján letörli vele az ujját. Az ujjlenyomata ezután tökéletesen tiszta lesz. Csakhogy mi történt közben?

Henry Merrivale elhallgatott, s tekintetét körüljáratta hallgatóin.

Max halkan mordult egyet. Mint aki kezdi érteni, miről van szó.

– Nos, rájöttek? – kérdezte Merrivale. – A mikroszkopikusan kicsi vonalkák felületéről valóban le lett törölve a fölösleges tinta. De csak a kiemelkedő részekről! A barázdákban benne maradt! Ha ezután rányomjuk az ujjunkat a papírra, a barázdák hagynak fekete nyomot, a kiemelkedő részeknél pedig fehér marad a papír. Így aztán éppen az ellenkezője történik annak, aminek történnie kellene. Fölösleges mondanom, hogy mi az eredmény: ez az ujjnyom teljességgel különbözni fog attól, amit megfelelő mennyiségű tintával, korrekt módon, minden ravaszkodás nélkül készítenek.

Értik már? A gyilkos megölte Mrs. Zia Beyt, és elhatározta, hogy hamis ujjnyomokat hagy nekünk. Ezért magával vitt egy üveg tintát. Talán arra gondolt, hogy kiönti majd, mintha véletlenül vagy dulakodás közben történt volna, s így szép kis ujjnyomokat hagy hátra. Előbb persze letörli az ujját. Később meggondolta magát, és a vérrel csinálta meg ugyanezt a trükköt. Ez sokkal kézenfekvőbb volt, mint a tinta.

A hadbiztos megint a homlokát törölgette. A kapitány úgy festett, mint aki most pottyant le az égből.

– Milyen egyszerű – szólalt meg végül. – Persze csak ha ismerjük a nyitját.

– Hát igen – mormolta az öregúr. – Most, hogy lelepleztem a trükköt, tényleg egyszerűnek látszik. Nincs semmi észrevételük?

Különös hangsúllyal mondta. Max látta, hogy Sir Henry figyelmesen nézi őket, mintha várna tőlük valamit.

Max egész idő alatt mereven bámulta a rádiót, mert izgatta valami apróság. A készülék skálája világított, mégsem jött a hangszóróból egy fia hang sem. Még a tengeren oly gyakori, az időjárási viszontagságok miatt

keletkező zavaró jeleket sem lehetett hallani. De most a fiatalember Sir Henryre nézett:

– Valami nem stimmel – jelentette ki.

– Nem? – kérdezte az öregúr szelíden. – Maga szerint mi az?

– Az egész ujjlenyomatügy. Ön azt állítja, Sir Henry, hogy a gyilkos szándékosan hagyta a tetthelyen megmásított ujjnyomait.

– Pontosan így történt.

– Hát teljesen őrült az az ember?

– Korántsem. Miért kérdezi?

– Mert ha, mondjuk, a szárazföldön követi el a gyilkosságot, akkor elismerem, az ujjlenyomat-hamisítás zseniális ötlet. Arra készteti a rendőrséget, hogy egy nem létező valaki után nyomozzon. De itt a hajón, a tenger kellős közepén!…

Max szünetet tartott, majd Griswoldhoz fordult.

– Mondja, minden hadbiztos ért az ujjlenyomatokhoz?

– Hát, kellene, hogy értsen. Azt hiszem, a többségnek meg is vannak a megfelelő ismeretei. Miért?

Max összevonta a szemöldökét.

– Mert a gyilkosnak tudnia kellett, hogy mindenkitől ujjlenyomatot vesznek majd a hajón, és összehasonlítják azzal, amit ő hagyott az áldozat kabinjában. És azt is, hogy az utóbbiak nem fognak megegyezni azzal, amit ő a papírra nyom.

– Pontosan – mondta Sir Henry.

– De nemcsak az övétől, hanem a többi utasétól is különböznek majd. Tehát a mi emberünk csak alaposan összekeverte a lapokat. Nem tett egyebet, mint fölhívta a figyelmünket arra, hogy valami turpisság történt a nyomokkal. Milyen előnyre számíthatott? Miért vesződött

azzal, hogy direkt nyomokat hagyjon a kabinban? Ezerszer jobban járt volna, ha semmilyen nyomot sem hagy, mert ha rájönnek a trükkjére, ő is elveszett.

– Ugyan, hagyd már abba! – kiáltott türelmetlenül a kapitány.

Aztán Sir Henryhez fordult:

– Az öcsémnek mindig ilyen különös és bonyolult ötletei vannak – mondta, és vállat vont. – Én viszont azt szeretném pontosan tudni…

De elharapta a mondatát, amikor meglátta, hogy az öregúr milyen elégedetten dörzsöli a kezét.

– Ha! Ha! – rikkantott Sir Henry, és Max arcába nézett. – Végül mégiscsak munkára fogta az agysejtjeit! Én továbbra is azt állítom, hogy a gyilkos szándékosan hagyta ott a nyomokat. Az a kérdés, hogy miért. Bevallom, nekem is ez okozta a legtöbb fejtörést. Ha erre rájön, Max, mindent tudni fog! Megérti, hogyan hajtották végre ezt a fortélyos bűntettet, amihez foghatót még én sem láttam!

– Várjon csak! – kiáltott Max olyan hangon, hogy még a bátyja is összerezzent tőle.

– Nos?

– Bertrand – folytatta Max. – Bertrand hogy került bele? Mrs. Zia Bey halála után Griswold és Cruikshank bemegy hozzá, a francia az ágya előtt ül, egy sereg gumibélyegző és egy tintával átitatott bélyegzőpárna társaságában. A saját párnáját akarja használni, csakhogy nem engedik neki. Világos! Hamis ujjnyomokat akart produkálni! De hát miért? Érthetetlen!

– Lássuk csak – vette át a szót a hadbiztos. – És Bertrand meghalt!

– Hát bizony – mondta Sir Henry. – Bertrand halott. És mégis, uraim, Bertrand személye az egész probléma kulcsa. Nem világos?

– Ne… em.

– Hát akkor megmagyarázom – folytatta az öregúr, s közben szelíden pipázgatott. – Vasárnap este, nem sokkal a Bertrand-gyilkosság előtt Max Matthews részletesen elmondta nekem, mi történt. Már akkor szöget ütött a fejembe, hogy valami hamisság van a dologban. Max beszélt egy rejtélyes férfiról, aki gázálarcban mászkált a folyosón. Közönséges, malacfejű, civil gázálarcban, amilyen valamennyiünknek van a hajón. Törtem a fejem, ki lehetett, de Bertrand-ra nem gondoltam. Sőt még mondtam is: „Egy francia tiszt nem venné föl…” S ebben a pillanatban lelki szemeim előtt megjelent Bertrand. Mégpedig gázmaszkban. Talán emlékeznek még, vasárnap reggel mentőgyakorlat volt a csónakfedélzeten. De arra emlékeznek-e, hogy Bertrand kapitány akkor civil gázálarcot viselt?

Max apró bólintással helyeselt. Valóban emlékezett rá.

– Fölmerült bennem a kérdés: vajon Bertrand kapitány miért nem a katonai maszkját hordja? Sehogy se fért a fejembe. A gázálarc minden hadseregben a katonai fölszerelés része. Ezek a katonai maszkok sokkal nagyobbak és tökéletesebbek, mint a többi. És Bertrand mégis civil gázálarcban jelent meg! Nagyon furcsállottam ezt, és szívesen körülnéztem volna egy kicsit a francia tiszt kabinjában. Amikor később, már az eltűnése után bementünk a kabinjába, nem találtam meg a katonai gázálarcot, pedig ott kellett volna lennie. De csak a kis civil maszk feküdt a széken, a kartondobozban. S ez még semmi! Amikor kinyitottam a szekrényt, újra nagyon meglepődtem. Talán még emlékeznek rá, hogy két öltöny és egy tiszti

egyenruha lógott benne. És az egyenruhán a kapitányi rangjelzés teljesen hamis volt!

Max nem állhatta meg, hogy közbe ne szóljon:

– Egy pillanat! Mi nem stimmelt a rangjelzéssel? A francia hadseregben a kapitányi rangot három aranystráf jelöli, ebben biztos vagyok! És Bertrand egyenruháján éppen három aranystráf volt.

– Így igaz. Csakhogy rossz helyen. A francia tisztek a sapkájukon és a zubbonyuk ujján viselik a rangjelzésüket. És nem a vállukon. *[J. D. Carr ezt a regényt 1940-ben írta, ekkor a rangjelzéseket még valóban a zubbonyujj alsó részén és nem a vállon hordták. – A ford.]* Soha nem néztem meg figyelmesen ezt a Bertrand-t, így hát nem is vettem észre rajta semmi különöset. De a gázálarc-história meg ez az apró hiba a tiszti egyenruhán elég volt ahhoz, hogy levonjam a következtetést: Bertrand szélhámos. Korántsem a francia hadsereg tisztje, sőt magáról a hadseregről is csak fölületes ismeretei lehetnek. Mégis, amikor Cruikshank előadta a sejtését, hogy Bertrand hátha a Deuxième Bureau embere, e szembeötlően gyanús jelek dacára sem jöttem rá, hogy…

Sir Henry elhallgatott. Max összerázkódott: megszólalt a kisrádió.

– Kapitány! Sir Henry!

Max úgy vélte, Cruikshank hadnagy hangját hallja.

– …legyenek készenlétben. Azt hiszem, hamarosan odaér, akit várunk.

Henry Merrivale nyugodt mozdulattal kihúzta az éjjeliszekrény fiókját. Kivette a revolvert, s lazán a kezébe fogta. A kapitány felállt, az arca komor volt.

– Mit jelentsen ez? –kérdezte.

– Jön a gyilkos – felelte higgadtan az öregúr. – Valahogyan meg kell szereznie az egyik ujjlenyomatos papírt, különben elveszett. Sarokba szorítottuk, s most kétségbeesetten küzd. Gondoltam, hogy akkor próbál majd szerencsét, amikor a többiek az étkezőben vannak. Úgy tudja, hogy én még nem tértem eszméletre. Ha részt óhajtanak venni az előadáson, menjenek a fürdőszobába. Oltsák el a lámpát, s résnyire hagyják nyitva az ajtót. De támasszák ki, hogy ne csapkodja a szél. És semmi esetre se mutatkozzanak! Legfeljebb akkor, ha a dolog komolyra fordulna.

A három férfi engedelmeskedett. A sötét helyiségből az ajtórésen át kitűnően látták a kabinnak azt a részét, ahol Sir Henry ágya állt. Merrivale a takaró alá csúsztatta a fegyvert, és kinyújtózott. Feje a párnán, szeme csukva, két keze a takaró alatt keresztbe fonva a mellkasán.

A csöndet csak a hajó oldalát verdeső hullámok csobbanása törte meg. Aztán halkan kopogtak az ajtón. Sir Henry úgy tett, mintha aludna. Újra kopogtak, ezúttal erősebben. Eltelt néhány másodperc. Aztán kissé megcsikordult a kabinajtó. Valaki óvatosan kinyitotta, majd ugyanolyan óvatosan becsukta. Harminc másodperc telt el. S akkor Sir Henry kinyitotta a szemét:

– Vége a játéknak! – mondta szárazon.

Jobb keze a pisztollyal együtt került elő a takaró alól.

– Fel a kezekkel! És semmi trükk!

Ám a belopakodó villámgyorsan cselekedett. S már röpült is egy bársonyüléses faszék Sir Henry fejének.

Ugyanekkor lövés csattant, a golyó telibe találta a széket, mely így célt tévesztve hirtelen félredőlt, lerántotta a rádiót, és tompa puffanással földet ért. A kapitány és társa éppen abban a pillanatban ugrott elő a fürdőszobából,

amikor Sir Henry másodszor is elsütötte a pisztolyt. De akkor már élesen becsapódott a kabinajtó a menekülő mögött.

A kapitány gyorsan kinyitotta. A folyosó mindkét kijárata be volt zárva. A gyilkos középen állt, előregörnyedt, jobb kezét a bal vállára szorította. Körülnézett, tekintete mint a csapdába esett vadállaté. Tőle jobbra is, balra is egy-egy jól megtermett matróz állt.

Sir Henry Merrivale úgy, ahogy volt, pizsamában, kiugrott az ágyból. Gyorsan papucsba bújt, s máris ott termett a kabinajtóban.

– Fogják meg – mondta halkan. – Agyon kellett volna lőnöm! De az ördögbe is, az utolsó pillanatban mégsem tudtam rászánni magam!

Max a folyosón álló férfira meredt. Nem akart hinni a szemének. A gyilkos vállán egyre nőtt a sötétvörös folt. Sötétebb, mint a katonasapkája. Khakiszínű egyenruha volt rajta, csizmája kifényesítve. Arca fakó, ajka fölött kis fekete bajusz.

– Hiszen ez… Bertrand kapitány! – hebegte Max.

– Ó, dehogy! –felelte röviden Sir Henry.

– De igen! Kérdezze csak meg Franktől! És maga még azt mondta, hogy Bertrand halott!

– Az. Mert valójában soha nem is létezett – válaszolta Merrivale. Arca komor volt. – Ez a mi történetünk lényege! Lathrop barátunk mondta egyszer, hogy Bertrand kapitány olyan, mint egy fantom. Nos, igaza volt! Ez a francia tiszt a valóságban sohasem létezett. Vagyis valaki egészen a titokzatos kapitány „haláláig” két szerepet játszott a hajón! No, fiúk, vezessék el…

A két matróz megragadta a gyilkos karját. Ekkor Sir Henry odament hozzájuk. Levette a sötétvörös

katonasapkát a férfi fejéről; a sapka alól szőke haj bukkant elő, és nem fekete, mint a bajusz. Az öregúr ezután a gyilkos barnának álcázott arca felé nyúlt. Megfogta a bajuszka végét, és egy határozott mozdulattal lerántotta.

Előtűnt a gyilkos igazi arca, félreismerhetetlenül.

Jerome Kenworthyé.

Huszadik fejezet

– Sir Henry – mondta Max –, azt hiszem, ideje, hogy elmagyarázza végre ezt az egész históriát!

Vasárnap délelőtt volt, hűvös, de napos idő. A dohányzó ablakai nyitva, beáradt rajtuk a fény. Sir Henry a kandalló mellett üldögélt. Körülötte Max, Valeria, Hooper, Lathrop, Archer doktor, Cruikshank hadnagy és a hadbiztos.

Griswold a fejét csóválta.

– Bevallom, egyszerűen nem tudom fölfogni! Az ifjú Kenworthy! Tényleg elképzelhetetlen!

– Látják – mondta Valéria –, igaz volt, amit mondtam. Kenworthy tényleg írt leveleket Mrs. Zia Beynek! Hiszen láttam is, amikor a levelekkel kijött a kabinból! Csak éppen Bertrand-nak gondoltam! Maguk meg hazugnak tartottak!

– Hát engem alaposan átejtett a fickó – ismerte be Hooper, s egy grimaszt is vágott hozzá. – Megesküdtem volna rá, hogy akkor este ketten voltak a fedélzeten. Pedig csak ő volt egyedül, egy bábura lőtt, s azt lökte át a korláton.

– Engem is félrevezetett! – jelentette ki Lathrop –, pedig gyakorlatilag rájöttem a dologra, anélkül persze, hogy tudtam volna! Azt mondtam, Bertrand olyan, mint egy fantom. Csak az étkezéseknél látni. Akkor is magában ült az asztalnál. Ráadásul kizárólag mesterséges fényben mutatkozott! Arra is én hívtam föl a figyelmüket, milyen furcsa, hogy ez a francia tiszt örökké a fején tartja a sapkáját, még az ebédlőben sem veszi le.

– Én is bedőltem neki – mondta a hadnagy. – Egyetlenegyszer fordult elő, hogy valamennyi utasnak együtt kellett volna lennie. Vasárnap reggel, a

mentőpróbán. Pedig akkor valamit gyanúsnak találtam. Emlékezzenek csak vissza, mennyire erősködtem, nézzék meg, hogy Kenworthy valóban tengeribeteg-e! És Bertrand abban a szent pillanatban eltűnt! Azt is furcsállottam, hogy fölvette a gázálarcot. Egyedül ő. Nyilván azért, mert ki kellett jönnie a nappali fényre.

– Én is leleplezhettem volna – sóhajtotta a hadbiztos –, hiszen néhány hónappal ezelőtt már megtettük együtt ezt az utat. Mégsem ismertem rá, amikor „Bertrand" kabinjába mentünk ujjlenyomatért. Nagyon valószínű, hogy azért nem, mert franciául beszélt. Ha el akarjuk változtatni a hangunkat, legjobb, ha idegen nyelven beszélünk. Ráadásul ez az ál-Bertrand megjátszotta, hogy nem ért angolul. Kitűnő ürügy volt arra, miért nem étkezik együtt a többi utassal. De ha volna szíves, Sir Henry, és folytatná a történetet! Ahol tegnap elhagyta!... Ott tartottunk, hogy nagyon megdöbbent, amikor Bertrand kabinjában csak civil gázmaszkot és egy hamis egyenruhát talált. Ekkor jött rá, hogy a „francia kapitány" szélhámos. És mi késztette arra a föltevésre, hogy Bertrand nem is létezik?

– Elsősorban a borotvapamacs – felelte Sir Henry. – De ez később történt. Vasárnap este, amikor Bertrand állítólagos halála után átvizsgáltam a kabint, még nem gondoltam erre. Kezdjük talán azzal, hogy Cruikshank barátunk megjegyezte: szerinte Bertrand a Deuxième Bureau embere lehet. Azért gondolta, mert abban a bizonyos hosszú francia szónoklatban többször visszatért a „kém" kifejezés. Persze porhintés volt az egész. Nincs az a francia tiszt, aki Bertrand egyenruháját fölvette volna. Sőt továbbmegyek, nincs az a francia – akár tiszt, akár nem –, aki magára húz egy ilyen egyenruhát. Tudjuk, Franciaországban a katonai szolgálat békében is kötelező.

Képtelenség tehát, hogy egy francia férfi ne tudja; a rangfokozat stráfjai a zubbony ujján vannak, és nem a vállán! Ezért nagyon valószínűnek tartottam, hogy ez a mi tisztünk még csak nem is francia. Cruikshanknek ráadásul az volt az érzése, hogy a fickó ért angolul. Akkor miért tett úgy, mintha egy árva szót sem tudna? Miért ügyelt olyan gondosan arra, hogy ne jelenjék meg a társaságban, és ne kelljen senkivel szóba elegyednie? És még egy kérdés: miért tartotta örökké a fején a katonasapkát?

Volt valami álságos Bertrand kapitány egész viselkedésében. Ez kétségtelen. Amikor Griswold és Cruikshank bement hozzá ujjlenyomatért, zavartan viselkedett, sőt bűnösnek mutatta magát. Valamivel később Miss Chatford határozottan állította, hogy őt látta kijönni Mrs. Zia Bey kabinjából. Ekkor már biztos voltam benne, hogy a gyilkos hamis nyomokat hagyott a tetthelyen. De ki a gyilkos? Bertrand? Ha igen, akkor miért akarta az ujját az agyontintázott bélyegzőpárnára nyomni? Miért akart volna megint ugyanolyan hamis nyomokat hagyni?

Itt tartottam, amikor hirtelen újra magam előtt láttam Bertrand borotválkozó szerszámait. Én ostoba! Amikor a kabinjában voltam, gépiesen játszadoztam a borotvájával meg a pamacsával. Különösnek találtam, hogy sehol sem látom a fenőszíjat, de a megfelelő következtetéseket nem vontam le. Időközben betértem a borbélyhoz. Már korábban is voltam nála, még a „francia tiszt halála” előtt. A borbély most is fecsegett, többek között arról, hogy én voltam az első vendége, és megbántottam. Éppen akkor hagytam faképnél, amikor már beszappanozta a borotvapamacsot. Erre hirtelen fölrémlett előttem, hogy Bertrand borotvapamacsa teljesen száraz volt!

Sir Henry végignézett a férfiakon.

– Uraim, önök csaknem valamennyien naponta borotválkoznak. Gondolom, csak egy pamacsuk van. Nos előfordult-e valaha is, hogy a borotvapamacsot egészen száraznak találták? Vajon kiszáradt-e egyik napról a másikra, nem volt-e mindig nedves egy kicsit? Bertrand pamacsán látszott, hogy legalább egy hete nem használta senki. Márpedig a kapitány a borbélyhoz sem járt, hiszen annak én voltam az első vendége. És a mi franciánk arca mégis tökéletesen sima volt. Az összerakós játék darabkái így kezdtek lassan a helyükre kerülni a fejemben.

Abban már biztos voltam, hogy itt valaki csak játssza Bertrand kapitány szerepét. Nem beszél angolul. Így álcázza a saját hangját, és nem is kell beszélgetnie senkivel. Ezért nem mutatkozik nappali fényben, és ezért van szüntelenül a fején a katonasapka. De kérdem én, vajon lehet-e ezt a komédiát sokáig játszani? Válaszom, hogy nem. Erre a színjátékra csak addig van szükség, amíg a mi emberünk megöli Mrs. Zia Beyt, és itt hagyja nekünk egy Bertrand nevű fantomkapitány bizonytalan nyomait. Amint megtörténik a gyilkosság, a „tettes” megírja beismerő levelét, és eltűnik a színről. A gyilkos pedig nem kockáztat többé semmit.

Bertrand figuráját úgy tákolták össze. Hamis volt az útlevele, az egyenruhája, a családi fényképei, a bőröndjére ragasztott címkék, de még az írása is. Ha az ember már rájött a trükkre, könnyen kitalálhatta azt is, ki játssza a francia tiszt szerepét. Föltétlenül kellettek hozzá a következők:

1. Hogy az illető utas legyen. Mert e szerep eljátszására a hajó tisztjeinek vagy a legénység, illetve a személyzet tagjainak nem lett volna lehetősége.

2. Hogy olyan férfiú legyen, akinek a kabinja közel van Bertrand-éhoz, és akit a francia katonatiszt „halála” előtt az utasok nem láttak a hajón.

3. Hogy kiválóan tudjon franciául.

4. És hogy soha ne legyen Bertrand-nal egyszerre látható.

Nos, uraim, csupán egyetlenegy olyan férfi volt a hajón, aki valamennyi követelménynek megfelelt.

Henry Merrivale most előhúzta a zsebéből a hajó térképét. Azt, amit Max az öregúr kabinjában látott.

– Ha óhajtják, most eseményszerűen végigmegyünk követelményeink pontjain.

Bertrand-t az ebédlőben a következők láthatták: Mr. Lathrop, Mr. Hooper, Archer doktor és Mr. Max Matthews. De látták-e valaha is Kenworthyt Bertrand-nal egy időben? Nem, ugyebár!

Ami a francia nyelvtudást illeti: tudvalevő, hogy Kenworthy egy ideig diplomáciai szolgálatban állt. Azzal pedig nyilván valamennyien tisztában vannak, hogy a diplomáciai pálya elengedhetetlen föltétele a tökéletes franciaság.

Mindenki jól emlékszik rá, hogy az első napokban Kenworthy bezárkózott a kabinjába. Ráadásul nagy gondot fordított arra, hogy a steward soha be ne menjen hozzá, kivéve persze, ha hívatja.

Griswold és Max némán helyeselt.

– Szegény steward hogy odavolt, mert Kenworthy napokig nem vett ételt magához! Csakhogy Bertrand kapitány minden alkalommal megjelent az ebédlőben! Aztán visszatért a kabinjába, és mint Kenworthy, eljátszotta a beteget. Nyilván hánytatót vett be, vagy valamilyen más orvosságot. A rosszulléteket nem színlelte, de a

tengeribetegséghez semmi köze sem volt a dolognak. A rosszullét bizonyos mértékig alibit is biztosított neki! Hiszen nem könnyű elképzelni egy levert, tengeribetegségben szenvedő férfit, amint kezében borotvával kóborol, és becsületes emberek torkát nyiszálja. Természetesen Kenworthy azokra a rövid időkre, amikor Bertrand kapitány szerepében mutatkozott, bezárta a kabinját. Különben is, kinek jutott volna eszébe, hogy a tengeribetegnek látogatásával kellemetlenkedjék. De ha valaki mégis bekopogott volna az ajtón, Kenworthy később akárhányszor kijelenthette, hogy hallotta, csak nem volt kedve válaszolni. Most pedig, Max, legyen szíves, mondja meg, mennyi volt Kenworthy kabinszáma?

– B 70.

– És Bertrand-é?

– B71.

Lathrop a homlokát ráncolta:

– Hogy lehet akkor, hogy nem egymás mellett van a két kabin?

Merrivale az asztalra terítette az *Edwardic* térképét.

– Szinte valamennyi nagy hajón ugyanúgy helyezik el a kabinokat. Vagyis a páros számúakat bal oldalra, a páratlanokat meg a jobbra. Úgyhogy a B 70-es és a B 71-es kabint egy hajószélességnyi távolság választja el egymástól. De gondolkozzanak csak! Nincs-e véletlenül itt olyan helyiség, amelyiknek az ajtaja mindkét kabinhoz egyformán közel esik?

– A mosdóé – mondta Max.

– Pontosan. Úgyhogy Kenworthy gyorsan átmehetett egyik kabinból a másikba, anélkül hogy észrevették volna. Ó, ez a szörnyeteg mindent jó előre kiszámított. Ez

bizonyítja, hogy már régen készült Mrs. Zia Bey meggyilkolására.

– Miért? – kérdezte Archer doktor. – Van okom rá, hogy érdekeljen!

– Az eddig összegyűjtött tényekből már kitalálhatja. De Miss Chatford is megmondhatja nekünk.

– Kezdettől fogva mást sem teszek, mint ezt hajtogatom. Mrs. Zia Bey a Trimalchióban eldicsekedett egy-két lánynak, hogy egy csomó kompromittáló levele van Kenworthytől… Hogy mi áll bennük, azt nem tudom.

– Túlzásnak tartaná – szakította félbe Sir Henry –, ha megkérném valamire? Fedje már föl, hogy ön valójában kicsoda, és mesélje el, mi volt a maga külön kis játszmája.

– Elmondom – felelte Valeria elszántan. – Nem Valeria Chatford vagyok, bár egész eddigi életemet Mr. Chatfordnál töltöttem. Arthur bácsinál éltem Ellen Kenworthyvel kötött házassága előtt is, meg utána is. Együtt jártam iskolába Valeriával, de nem vagyok a rokona. Az igazi nevem Grete Vogel…

– Vogel! – ismételte Sir Henry. – Nincs véletlenül rokonságban azzal a Mrs. Vogellal, aki Chatford házvezetőnője volt? Úgy hírlik, óriási botrányt csapott, amikor a férfi feleségül vette Ellen Kenworthyt.

– A lánya vagyok. De az anyám már meghalt, kérem, ezt ne felejtse el… És egy évvel ezelőtt Valeria is meghalt… Arthur bácsi és Ellen néni mindig mindent megtett értem. Ők kérték, hogy segítsek rajtuk. Ellen fivére, Lord Abbsdale nagyon gazdag. Valóságos krőzus, nekünk meg semmink sincs. Kieszeltük, hogy Valeriának adom ki magam. A bácsi és a néni abban reménykedett, hogy Lord Abbsdale megkedveli majd Ellen lányát. Főleg, ha sikerül valami szolgálatot tennem neki vagy a fiának. Maguk tudják,

milyen rosszul játszottam a szerepemet. Valójában nem is próbáltam meg segíteni Kenworthyn. Inkább csak azt a benyomást akartam kelteni, mintha segítenék.

A lány most Max felé fordult.

– Pontosan ezért beszéltem magának a levelekről azon az estén, amikor Mrs. Zia Bey meghalt. És ezért kértem, szerezze meg a hadbiztosnál letétbe helyezett leveleket. Tisztában voltam vele, hogy visszautasít. Tudtam, hogy elmegy a bátyjához, és mindenről beszámol neki. De csak így kerülhettem az események középpontjába, hogy aztán később bevallhassam: Jerome-on akartam segíteni. Akkor még semmi rosszat nem láttam ebben, hiszen nem tudtam, hogy ő követte el a gyilkosságot. Mert a franciát láttam kijönni a kabinból. Ez így igaz.

– Vogel – mormolta Sir Henry –, ez német név.

– Úgy van. Az édesapám Németországban született, de később angol állampolgár lett, és éppen olyan derék ember volt, mint bárki más! Ezért nem tudtam megtagadni minden rokonszenvemet ettől az országtól. Aztán egyszer valaki nagy szellemesen rám kiáltott: „Heil Hitler!”, így jöttem rá, milyen rémes dolgokat képesek föltételezni rólam! Az álriadó alatt még azzal is megvádoltak, hogy jeleket adtam egy tengeralattjárónak! Pedig csak azért kóboroltam a fedélzeten, mert nem tudtam elaludni. És azért nem tudtam elaludni, mert a tengeralattjárók puszta gondolatától is rettegek. Ha Arthur bácsi és Ellen néni nem kívánja tőlem, hogy Jerome nyomába szegődjem, soha az életben föl nem szálltam volna erre a hajóra! És mindent el is rontottam! Maguk még akkor sem hittek nekem, amikor a levelekről beszéltem!

– Az a benyomásom, kislány – mondta Sir Henry szelíden –, hogy lebecsül engem. Én ugyanis hittem magának.

Archer doktor most megint közbeszólt:

– Kompromittáló levélkék. Hüm. Indítéknak ez ma már kissé viktoriánus ötlet! Nem gondolják? Azt hiszem, szolgálhatok egy komolyabb indítékkal is.

Minden tekintet az orvosra szegeződött. Folytatta:

– Tudják, hogy én boncoltam föl Mrs. Zia Bey holttestét, később említettem is, hogy a boncolás eredménye meglepné magukat. Persze nem azt fedeztem föl, hogy az áldozatot megmérgezték vagy megfojtották. Csupán megállapítottam, hogy terhes volt!

Sir Henry csettintett.

– Nyilván akadt néhány célzás erre a levelekben. Jerome Kenworthy gyermeke! És Estella Zia Bey egyenesen Lord Abbsdale-hez igyekszik…

Az öregúr Maxre pillantott:

– Ha jól emlékszem, magának mondta az asszony, kissé pityókásan, hogy megy valakihez. Hogy hová, arról meg annyit: Admir. Ez persze az *Admiralitás*t jelentette. És még azt is hangoztatta, hogy tények és bizonyítékok vannak a birtokában.

– Nos, megvan a pont is a történet végére! Most már könnyűszerrel rekonstruálhatjuk az eseményeket. Tehát: Mrs. Zia Bey úgy döntött, hogy átkel az óceánon, elmegy Lord Abbsdale-hez, és beszámol neki az állapotáról. Kenworthy hideg fejjel elhatározta, hogy megöli. Gondolom, arra is a férfi vette rá, hogy azzal a hajóval utazzék, amelyikkel ő. Nyilván a lelkére kötötte, hogy legyen óvatos, tegyen úgy, mintha nem is ismernék egymást.

– És ha az asszony mégis megemlítette volna valakinek, hogy Jerome Kenworthy barátnője? – szólt közbe Lathrop.

– Ahogy maguk is nyilván észrevették, Mrs. Zia Bey tényleg szeretett fecsegni. De személyes dolgairól még akkor sem beszélt, ha – hogy úgy mondjam – a kelleténél kicsit jobb kedve volt. Ne feledjük, hogy még Kenworthyben sem bízott. Ezért adta át úgy azt a lezárt borítékot a hadbiztosnak, mintha abban lettek volna a levelek. Valószínűleg ezt mondta a szeretőjének is. Holott valójában a retiküljében voltak. Sajnos Kenworthy átlátott ezen a trükkön. De tegyük föl, hogy Mrs. Zia Bey mégis beszél valakinek Kenworthyvel való barátságáról. Ne feledjük, ezt a gyilkosságot Bertrand kapitányra tervezték! Őt kellett volna gyanúsítanunk, neki kellett volna beismerő vallomást írnia, öngyilkossága előtt. S ha így történik, hogyan is tartozna ez Lord Abbsdale fiára?

Kenworthy mindent aprólékos gonddal készített elő. Két közeli kabint bérelt, két különböző néven. Amikor eljött az ideje, fölvitte a hajóra Bertrand csomagjait. Magát a kapitányt senki sem látta beszállni, ő csak később tűnt föl a hajón. Kenworthy egyszerűen letette és ott hagyta Bertrand jegyét és útlevelét a B 71-es kabinban. A steward nyilván onnan vitte el. Ha visszaemlékeznek, nem kellett leadnunk a jegyeket beszálláskor, csak indulás után. Nem akarom részletekkel untatni magukat. Pedig Kenworthy itteni kettős életéről sokat mesélhetnék. De maguk is el tudják képzelni. Persze ezt a kétszemélyes szerepet nem lehetett volna a végtelenségig játszani: de nem is volt rá szükség. Csak az első este kellett meggyőzni az utasokat arról, hogy egy erősen lebarnult francia katonatiszt is van közöttük. De azért Kenworthy már az első éjszakán is adott egy kis műsort. Késdobáló gyakorlatokkal szórakozott

Archer doktor kabinja előtt. Valószínűleg azért csinálta, hogy elterjedjen: van egy lökött fickó a hajón, aki egy asszonyt üldöz a gyűlöletével.

De a második este már tettre készen állt. Azt hiszem, eredetileg nem ilyen korán akarta megölni Mrs. Zia Beyt. Látta, hogy az asszony nyugodtan alkoholizál Maxszel, ezért úgy gondolta, végez egy kis kutatást, s Bertrand mezében belopakodott a kabinba. A véletlen azonban úgy hozta, hogy Mrs. Zia Bey lement a kabátjáért. S ha már így alakult, a férfi leütötte, majd megölte őt. Lehet, hogy ezzel a borotvával. Volt nála egy üveg tinta, mégpedig azért, hogy hamis nyomokat hagyjon. De az utolsó pillanatban meggondolta magát, s az áldozat vérét használta ugyanerre a célra. A tintát meg berakta a halott retiküljébe, a levelek helyére. Mert azokat persze magával vitte!

Visszament a B 71-es kabinba. Megszabadult álruhájától, majd átment a saját lakosztályába. Bevett egy tablettát, amitől olyan állapotba került, mintha tengeribeteg volna, és bebújt az ágyba. Néhány pillanat múlva Griswold látogatta meg. Valamivel később megjelent Max is, ő a hadbiztost kereste. Kenworthy így értesült róla, hogy a bűntényt hamarabb fölfedezték, mint gondolta.

Hamarosan megszabadul a látogatóitól, de előbb föltálal nekik valami mesét holmi ismeretlenről, aki gázálarcban benyitott és bebámult hozzá. Sőt a hadbiztost gyanúsítja ezzel a tréfával. Az egész persze arra kell, hogy Kenworthy azt a benyomást keltse, ki sem mozdult a kabinjából az este. Elmenőben Griswold még fölajánlja, hogy odaküldi az orvost. Kenworthy erre dührohamot kap, s kijelenti, hogy már semmiféle ürüggyel ne merjék zavarni aznap este.

Amikor a két látogató távozik, a mosdón át ő is kimegy a másik kabinba. Újra Bertrand kapitány bőrébe bújik.

Aztán jön az újabb játék a gumibélyegzőkkel és a tintától tocsogó bélyegzőpárnával.

Lássuk csak, mit is akart csinálni. Azt tudta, hogy egész biztos ujjlenyomatot vesznek majd az utasoktól. Az viszont valószínűtlen volt, hogy Kenworthyt még aznap este háborgassák ezzel. Hiszen Griswold és Max látta, milyen rosszul érzi magát! Bertrand-nal azonban más a helyzet. Ha majd jönnek hozzá ujjlenyomatért, kéznél lesz a saját bélyegzőpárnája. Abba fogja az ujját belemártani. Aztán színlelt zavarában letörli, s így tanúk jelenlétében reprodukálja azokat a nyomokat, amelyeket Kenworthy hagyott a B 37-es kabinban. S mindehhez egész idő alatt zavart és bűnös képet vág.

Most a főhadnagy szakította félbe az elbeszélést.

– Bocsásson meg, de mire való volt a nagy felhajtás, amit ez az ember csapott? Az a sok beszéd egy nőről meg valami kémről?

– Nyilván arról akarta meggyőzni önt, hogy Mrs. Zia Bey náci kém volt, s ezért ölte meg. Majdnem biztosra veszem, hogy New Yorkban, még az indulás előtt ő írt névtelen levelet a kapitánynak. Arra figyelmeztette, hogy egy német kémnő utazik majd a hajón.

Gyilkosunk azt gondolta, hogy műve ezzel kész is. Annak ugyanis, hogy azonnal, már Bertrand kabinjában összehasonlítsák az ujjnyomokat, igen kicsi volt a valószínűsége. Biztosabbnak látszott, hogy először összegyűjtik mindet, s csak ezután fogják nyugodt körülmények között tanulmányozni őket. Bertrand tehát megír egy levelet, bevallja benne, hogy ő ölte meg Mrs. Zia Beyt. Ezután már csak az öngyilkossági komédiát kell eljátszania egy bábuval, amire Bertrand egyik egyenruhája van ráaggatva. S ezzel kész is a parti. Az úgymond francia

tisztet senki sem látja többé. De az ujjnyomai pontosan egyeznek azokkal, amiket a gyilkosság színhelyén találtak! És természetesen nem egyeznek senki máséval, hiszen Kenworthy ujjlenyomatai szabályosan kerülnek majd a papírra. A terv szenzációs volt. Csakhogy nem sikerült.

– Részben azért nem, mert nekünk Cruikshankkel szemet szúrt Bertrand különös viselkedése és érthetetlen fecsegése. Ezért nem engedtük, hogy a saját bélyegzőpárnáját használja. Így aztán tőle is szabályos ujjnyomokat kaptunk. Kezdhetett mindent elölről.

– Úgy van. S ezek után az sem meglepő, hogy olyan furcsa képet vágott, amikor maguk otthagyták. Hiszen az egész terv dugába dőlt. Neki azonban mindenáron meg kellett kísérelnie, hogy mentse, ami menthető. „Bertrand kapitány" egyre terhesebb, egyre nyomasztóbb lett, a lehető leggyorsabban meg kellett szabadulnia tőle.

Kenworthy tehát felöltözteti a bábut, kiviszi a fedélzetre, és átlöki a korláton. Előbb lead egy lövést, hogy az őrök biztosan észrevegyék a tengerbe zuhanó testet. És „Bertrand" tényleg írt egy levelet a parancsnoknak, de úgy hozta a véletlen, hogy a levél megsemmisült. Ráadásul itt van Mr. Hooper, aki megesküszik, hogy két férfit látott a fedélzeten. Vagyis úgy fest a dolog, mintha a franciát is meggyilkolták volna.

Nem kétséges, igazi sokk, amikor Bertrand „meggyilkolása" után Kenworthy a szalonban egy ismeretlen lányba botlik! A lány kijelenti, hogy az unokahúga, s azért van itt, hogy kiszabadítsa őt szorongatott helyzetéből, melybe a Mrs. Zia Beynek írott kompromittáló levelei sodorták.

– És az hogyan lehetséges – kérdezte Valeria –, hogy végül egyik ujjlenyomat sem egyezett meg a tetthelyen találtakkal?

– Gondolkozzék! A hadbiztos nyolc papírt zárt be a páncélszekrénybe. Mindegyiken más-más utas ujjlenyomatai voltak. És „Bertrand kapitány” ujjnyomai éppoly szabályosan kerültek a cédulára, mint Kenworthyéi. Tehát két különböző cédulán egymással tökéletesen azonosak a nyomok!

Csakhogy sokáig senkinek sem jutott eszébe a papírokat egymással összehasonlítani. Ha ez megtörtént volna, rögtön kiderül, hogy Kenworthy és Bertrand ugyanaz a személy. És ha hajónk megérkezik Angliába, az egész ügy a rendőrség kezébe kerül. Ott pedig nem követnek el ilyen baklövéseket, kiszúrják a dolgot az első pillanatban! Kenworthynek tehát mindent meg kellett próbálnia, hogy Bertrand céduláját megszerezze. Mert ha nem, biztosan elveszett. Ezért kellett az álriadó és a rablótámadás a hadbiztos irodájában.

– És mégsem nyúlt hozzá ahhoz a nyolc cédulához a páncélszekrényben? –vetette közbe Lathrop.

– Nem tudta, hogy ezek a papírok a páncélszekrényben vannak. Menjünk csak vissza gondolatban szerda reggelig. Mindannyian ott voltunk a csónakfedélzeten, amikor a hadbiztos az ujjlenyomatos cédulákról beszélt. Mind, kivéve Kenworthyt. Ő később érkezett. Így hát azt gondolta, valamennyi cédula ott van az asztalon a karton iratgyűjtőben. Ott kutatott, de semmit sem talált. Aztán csak úgy találomra magával vitt néhány útlevelet, hogy ezzel leplezze: valójában Bertrand-é kell neki. Ez természetesen hamis volt. Én azonban biztosra vettem, hogy tesz még egy kísérletet az annyira áhított cédula megszerzésére. Ezért tüntettem föl a sebesülésemet

súlyosabbnak, mint amilyen valójában volt. Ezért híreszteltem el, hogy az utasok ujjlenyomatai nálam vannak. A többit már tudják. Ez az ember minden trükköt megpróbált. Egyszerűen nem maradt más esélye.

– Akkor mi az ördögnek húzta magára megint az egyenruhát? – kérdezte Griswold.

– Nagyon sűrű volt a köd. Kenworthy úgy okoskodhatott: ha valaki azt állítja majd, hogy látta a francia tisztet, azt hiszik, hogy hallucinált, vagy baj van az idegeivel. Ne feledjék, ez volt az utolsó kártyája! Hát ez a történet.

Sir Henry Merrivale elhallgatott.

Odakint sápadt fényt szórt a téli nap, s visszatükröződött a távolba vesző vízen. A hajó már a La Manche-csatornán járt. Mindenki tudta, hogy hamarosan megérkeznek Londonba.

– Van még egy apróság – mondta aztán a hadbiztos. – Nem hagy nyugodni. Amikor Kenworthy először jött velünk ezen az úton, akkor is tengeribeteg volt.

Sir Henry hatalmas szemüvegén át kis ideig némán nézte Griswoldot.

– Keresi, hol a hézag a történetben? –morogta aztán. – Amit most mondok, puszta feltevés. De azt hiszem, nem tévedek. Az a tengeribetegség, amire maga gondol, talán még a hajóra szállás előttről származott. Alapos részegség lehetett.

Egy steward ment oda hozzájuk, nesztelen léptekkel:

– Balra tőlünk egy torpedóvadász hajó megy el. Ha esetleg látni óhajtják…

Az utasok fölálltak, és a fedélzetre siettek. Csak Valeria, Max és Sir Henry maradt a dohányzóban.

– Mindannyian nagyon hálásak vagyunk önnek, Sir Henry – mondta a lány. – Én különösen. Még egy ilyen iszonyú hetet, mint amilyen ez volt, nem szeretnék végigcsinálni. Bár lehet, hogy ugyanezzel a hajóval vissza kell mennem az Egyesült Államokba. Nem fogják megengedni, hogy útlevél nélkül kószáljak Angliában.

– Ne nyugtalankodjék, kislány. Elintézem. Egyébként Lathrop is ebben a cipőben jár. Kenworthy nyilván a tengerbe dobta az útleveleket.

Sir Henry Maxre nézett:

– Tényleg, maga szeretné, hogy Miss Chatford partra szálljon?

– Ha nem megy, én is visszautazom vele.

– Kezdettől fogva lehetetlen alaknak tartottam magát – mondta Valeria –, és maga is lehetetlen nőnek hitt engem. Talán egyikünk sem változtatta meg a véleményét. De ha engem nem engednek le a hajóról, maga pedig kiszáll… akkor… akkor a vízbe ugrom, és úszva követem…

A lány kicsit közelebb ment Maxhez. Odanyújtotta neki a kezét. Gyönyörű mosoly fénylett az arcán.

Vége